

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

Kitajci v Krki

Pogovori o razširitvi
dosedanjega sodelovanja

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je bila v Krki visoka delegacija kitajskega ministrstva za zdravstvo, ki jo je vodil namestnik ministra. S predstavniki Krke - goste je sprejel dr. Peter Jerman, direktor sektorja za nove projekte in investicijski razvoj - so se pogovarjali o razširitvi dosedanjega sodelovanja, predvsem na področju prenosa tehnologij, skupnih vlaganj ter prodaje Krkinih genetičnih zdravil. Dosedanje sodelovanje želijo razširiti, saj je kitajski trg predvsem zaradi svoje velikosti zelo zanimiv za najuspešnejše slovensko podjetje. Kitajski gostje so si po pogovorih ogledali Krkino fermentacijsko in kemijsko ter farmacevtsko proizvodnjo.

Danes koledar za 1998. leto

Današnji številki Dolenjskega lista je priložen enolistni koledar za leto 1998, njegovo izdajo za vse naročnike Dolenjskega lista pa je omogočila Dolenjska banka. Če koledarja v vašem časopisu morda ni bilo, ga lahko dobite v naročniški službi. Uredništvo Dolenjskega lista

V eni nesreči umrla dva pešca - zakonca

Pri osnovni šoli

DOBOVA - Še nedolgo tega se je UNZ Krško ponašala z ugodno varnostjo na posavskih cestah, a kot našla takšne pozitivne ocene sprožijo negativne trende. Tako so samo v nekaj dneh ceste okoli Dobove zahtevale kar štiri življenja!

11. decembra, nekaj po šesti uri zjutraj, je 21-letni Darko J. z Vrhja pri Kapelah vozil osebni avto Volkswagen sharan po lokalni cesti od Kapel proti Dobovi. Pri Dobovi, kjer cesta iz ravnega dela preide v blagi levi pregledni ovinek po klancu navzdol, je nedaleč od osnovne šole dohitel pešca, 31-letno Melito in 27-letnega Martina Stipiča, z Malega Obreža 1, ki sta bila namenjena na delo in sta drug poleg drugega hodila v smeri proti Dobovi tik ob desnem robu vozišča. Voznik osebnega avta je na delu ceste, kjer sta postavljena prometna znaka "omejitev hitrosti" na 40 km/h in "otroci na cesti", vozišče pa je osvetljeno z dvema svetilkama javne razsvetljave, ki sta v času nesreče goreli, pričel močno zavirati, vendar je kljub temu zadel oba pešca. Trčenje je bilo tako silovito, da sta oba zaradi poškodb na kraju nezgode umrla.

Zaradi nesreče je bila lokalna cesta popolnoma zaprta za ves promet skoraj štiri ure.

Nove občine so (pre)drage

Minister Božo Grafenauer odklanja ustanovitev občin Sodražica, Kostel in Kočevska Reka

SODRAŽICA - V ponedeljek zvečer je Sodražico obiskal Božo Grafenauer, minister za lokalno samoupravo. Po ogledu romarske cerkve pri Novi Štifti se je v prostorih tamkajšnjega obnovljenega samostana nadaljeval pogovor o lokalni samoupravi in želji KS Sodražica, da postane nova občina.

Božo Grafenauer je poudaril, da so se leta 1994 pri ustanavljanju novih občin poslanci poigrali z voljo ljudi na referendumih, odločitev je bila politična in ne strokovna, namesto 160 občin so s "kupcijami" ustanovili skupaj 147 občin. Zato zdaj rešujejo 80 ustavnih sporov. Z novimi občinami imajo velike težave, saj niso

prenesli nalog z države na občine, ni urejen način financiranja. Večina občin ni sprejela delitvene bilance; bolj ko govorijo o lokalni samoupravi in avtonomiji, bolj pritiskajo na državo, naj jo ona uredi. Male občine so izkoristile vrzel pri financiranju lokalne samouprave, saj so pogoltnile za dve tretjini denarja na račun večjih občin. Omenili so občino Osilnico, ki ustvari nekaj več kot 20 odstotkov lastnih prihodkov, v dveh letih je od države dobila 2,5 milijarde tolarjev, zgradila čistilno napravo le za 400 enot, ki je ne premore in potrebuje veliko mesto, obnovila šolo za osem učencev, gradijo cesto.

"Ta račun se ne izide, saj bomo s takšnim financiranjem enostavno bankrotirali. Zmotno je menje, da bomo nekatere slabe zadeve uredili samo z ustanavljanjem novih občin. Bom odkrit, ta hip ne podpiram ustanovitev

• Zvone Janež, predsednik sveta KS Sodražica, je dejal, da razen števila prebivalcev druge pogoje izpolnjujejo, pri svojih zahtevah bodo šli do konca. Poslanec Benjamin Henigman je stal v bran novim občinam in tako kot državni sekretar Franc But podpira ustanovitev občine Sodražica, posebnost bo šlo zgolj za politično odločitev.

občin Sodražica, Kočevska Reka in Kostel. Če bomo dali 'zeleno' luč njim, bomo dobili najmanj še 40 novih občin. Bojim se, da bo odločitev zopet politična, in ne strokovna," je dejal Božo Grafenauer.

M. GLAVONJIC

Berite danes

stran 2:

• **Ena zbornica za mala podjetja?**

stran 4:

• **Jelinčič o dogajanju v parlamentu**

stran 5:

• **Zavrnilo prošnjo za donatorstvo**

stran 7:

• **Slovenija zanika Slovensko vas**

stran 9:

• **Katastrofalna kmetijska izhodišča**

stran 10:

• **Drobec muzeja na domači polici**

stran 11:

• **Za umor bivše žene 12 let zapora**

stran 16:

• **Mladi po uhojeni poti prednikov**

RENAULT ŠE ŠTEVILKA ENA

NOVO MESTO - Revoz je v času od januarja do novembra letos prodal največ vozil Slovencem, kar 12.293, in si s tem prislužil 21-odstotni tržni delež (lani 26 odst.). Na drugem mestu po prodajnosti so Volkswagnova vozila (12-odst. delež) in na tretjem Fiatova (9 odst.). V omenjenem obdobju je bilo v Sloveniji sicer prvič registrirano 57.323 osebnih in še 4212 gospodarskih vozil.

KVALIFIKACIJSKA TEKMA ODOBJKARSKE DRŽAVNE REPREZENTANCE ZA NASTOP NA EVROPSKEM PRVENSTVU 1999

Ženska državna odbojbarska reprezentanca se bo prvič predstavila v Novem mestu. V uvodni tekmi Evropske lige, ki je tudi kvalifikacijska tekma za nastop na Evropskem prvenstvu 1999, prihaja v goste atraktivna reprezentanca Francije, zmagovalka mediteranskih iger. V slovenski državni reprezentanci bodo nastopila tudi domača dekleta. Tekma bo v soboto, 20. decembra, ob 16. uri v športni dvorani Marof. **Vabljeni!**

BPH

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO

- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
  - * Upravljamo s finančnim premoženjem
  - * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
- ☎ 068/342-410

Dobri obeti sodelovanja s Fordom

Ob umirajoči "materi" rojeno podjetje Tesnila, tovarna motornih tesnil, d.d., na dražbi v Veliki Loki odkupilo tovarniške prostore in zemljo - 90 odstotkov izdelkov izvozijo

VELIKA LOKA - "Že drugo poslovno leto zaključujemo uspešno, saj smo v minulih letih storili vse, da smo drastično zmanjšali stroške poslovanja in povečali storilnost. Ko smo se sredi leta 1991 rodili kot eden izmed otrok sedaj umirajoče matere Tesnila, p.o., je bila proizvodnja klinično mrtva, saj se 28 milijonov mark realizacije v letu 1990 sesulo na 6 milijonov mark v letu 1992! Res je tudi, da sta tedaj nastali dve proizvodni podjetji, naše in Tesnila TTT, ki pa sta skupaj zaposlovali le še 300 od nekdanjih 450 delavcev," je med drugim povedal direktor Tesnil, tovarne motornih tesnil (TMT), d. d., Velika Loka, Milan Nosan.

Opozoril je, da so v zadnjih 6 letih dosegli zelo pomembne uspehe. Letošnje poslovno leto bodo v Tesnilih, TMT, d.d., zaključili z 12 milijonov mark prihodkov in z ne ravno majhnim dobičkom. Hkrati pa so število zaposlenih znižali na samo 170. Nosan je poudaril, da nikoli niso odpuščali zaradi tehnoloških presežkov ne da bi v celoti poskrbeli za socialno varnost zaposlenih. V tem obdobju so med prvimi (že leta 1993!) pridobili certifikat kakovosti ISO 9001, ki so ga lani ponovno ubranili. Trenutno delajo na pridobitvi audita VW po VDE 6,0 in smo v začetni fazi certificiranja po sistemu QS 9000 kot potencialni dobavitelj Ford

• TESNILA NA SVOJEM - Povod za prednovoletno druženje poslovnih partnerjev Tesnil, TMT, d.d., je bil nakup dobrih 20 let stare zgradbe in pripadajočih zemljišč v Veliki Loki, kjer je bilo to podjetje doslej najemnik. Za te nepremičnine so v konkurenci treh držiteljev plačali 288 milijonov tolarjev in celotno kupnino z dobršno pomočjo posojila LB že poravnali. "Poleg tega smo odpravili še vse ostale težave, predvsem tudi zaradi stečaja in korektnega odnosa stečajnega upravitelja Tesnil, p.o., gospoda Kavčiča," je povedal direktor Tesnil Milan Nosan pretekli četrtek in z veseljem popeljal poslovne partnerje, tudi iz tujine, na ogled prostorov.

Motors Company. Prihodnost vidijo v kombinaciji dobav proizvajalcev avtomobilov v vzhodni in zahodni Evropi ter prodaji po relativno boljših cenah na tržišča rezervnih delov. Več na 6. strani. P. PERC

Sporočilo bralcem

Zaradi božičnih in novoletnih praznikov bo naslednja številka Dolenjskega lista izšla že v sredo, 24. decembra, prva novoletna pa 8. januarja 1998.

VREME

Otopilo se bo in v naslednjih dneh bo sneg prešel v dež.

ROP POŠTE V KRŠKEM

KRŠKO - V torek, dve minuti pred 17. uro, torej tik preden bi pošta v starem Krškem zaprla vrata, je v prostore poslovalnice na Cesti krških žrtev vstopil s pištolo oborožen maskiran možki, nameril pištolo v uslužbenko in od nje zahteval denar. Nekaj mu ga je dala, potem pa ga je hotel še več. Ko je dobil okoli 500 tisočakov, je prostore pošte naglo zapustil, tako da mu je nekaj bankovcev med begom odletelo. Neznanec je bil visok 160 do 175 cm, oblečen je bil v jakno temne barve, na glavi pa je imel masko sive barve. Občani naprošajo vse, ki bi karkoli vedeli o ropu, da to sporočijo na telefonsko številko 113.

Protest, ki mu ni para

Zgodilo se je, da so slovenski sindikati pripravili prvi skupni protest pred poslopijem slovenske vlade. Protest, ki ga bo morda kdo celo oklical za slovenski dogodek leta, ni bil zanimiv samo zaradi enotnosti, živopisnih oblek, strupenih govorov in vsakovrstnih parol, ki so opozarjale, da je Slovenija daleč od socialne države. Sindikati so zagovarjali in branili interese delavcev, vendar se trenutno ne ve, katerih. Če kličemo državi, da mora začeti varčevati pri sebi, to najbrž pomeni, da bodo prikrajšani državni uslužbenci, policisti, cariniki, zdravstveno osebje, učitelji ali še kdo. Vsi delavci, tudi člani sindikata, vsi s premalo pravicami in s prenizkimi plačami. Protestirali so tisti, ki jim je v zadnjih letih z izsiljevanjem države uspelo priboriti si kar nekaj, kot tudi tisti, ki so lahko že zadovoljni, če imajo še delovno mesto in če redno dobijo borno plačo.

Sindikalni protest je bil tako v prvi vrsti nenavaden. Še posebej zato, ker so sindikati protestirali proti istim vladnim varčevalnim ukrepom, za katere so le malo predtem tudi sami ugotavljali, da prinašajo zmanjšanje pravic premožnejših v korist šibkejših, torej so še kako socialno naravnani. Tudi zato, ker so se dan prej z vlado dogovorili in podprli večino predlaganih varčevalnih zakonov iz prvega paketa, a takoj drugi dan proti ukrepom množično protestirali. Le kdo bi vedel in kdo razumel!

BREDA DUŠIČ GORNIK

CVIČEK IN "MARŠAL" - Četrtekova gala večer v otoški restavraciji Tango je bil v znamenju cvička. Ivo Kuljaj je predstavil monografijo z naslovom Cviček, v kateri enajst poznavalcev piše o tem vse bolj popularnem vinu. V pestrem kulturnem programu je nastopil tudi popularni "maršal", ki ga že nekaj let upodablja gledališki igralec Ivo Godnič. (M. V., foto: M. Klinc)

Prijazni do policistov?

V tokratni anketi smo vpraševali, kako se državljani obnašajo do policistov. Ta kratka raziskava je pokazala, da je policija, tako kot npr. tudi vojska, tema, o kateri državljani neradi govorijo. Nekateri vprašani so se namreč raje izognili anketi, kot da bi povedali, kakšen se jim zdi naš odnos do policije. Vprašanje je vseeno eno pomembnejših vprašanj našega vsakdanjika. Državljanom ni vseeno, kako se do njih obnaša policija, policistom ni vseeno, kako jih sprejemajo državljani. Dnevno sveži primeri kažejo, da policisti med opravljanjem poklica nemalokrat rešujejo državljanske probleme tik ob rezilu sekire v rokah pobesnelih ljudi. Pogosto se morajo braniti pred naščuvanimi psi lokalnega pijančka ali pobalina, velikokrat so primorani prestrezati ploho grobih besed zaustavljenih šoferjev. To so posamezni, mogoče manj pomembni primeri. Pred sekuro ali psom npr. ne more policista braniti država. Lahko pa država zagotovi policiji varno delo v tistem pogledu, da policisti ne bodo umirali na delovnih mestih pod streli neprištevnih maščevalcev. Kajti tudi smrt mladega policista za preluknjanim oknom dežurne sobe v Kočevju kaže, kakšen je odnos ljudstva do policije. V anketi je nekaj ljudi dobilo možnost povedati, kot rečeno, kako se obnašamo do policistov.

JANEZ LOZAR, obrtnik z Lokev pri Črnomlju: "Veliko potujem in opažam, da so ljudje precej nestrpni do ljudi v uniformah, naj gre za policiste, železničarje ali druge. Menim, da so policisti marsikdaj ogroženi pri opravljanju poklicnih dolžnosti in da imajo premalo pooblastil. Zato si ljudje marsikaj upajo, reda pa je vse manj. Zlasti se rada izživlja nad policisti mladež."

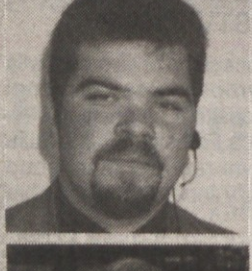
MARTIN GOLOB, podjetnik s Krvavčega Vrha pri Semiču: "Nikoli nisem imel težav s policisti, lahko pa človek zelo hitro zabrede vanje, če jih išče. Res je morda, da je nekaterim mlajšim policistom nekoliko stopil v glavo njihov položaj. Moti pa me, da policija ne ukrepa bolj proti Romom in končno ne naredi miru. Do njih so premili, zato si Romi privoščijo že prav vse."

MILAN BARBO z Gorenjih Kamen: "Policiste potrebujemo za našo osebno varnost in varnost našega premoženja. Njihovo delo prav gotovo ni lahko, vendar opažam, da se v prometu raje lotevajo manjših kršiteljev kot pa tistih, ki resnično ogrožajo varnost drugih na cesti. Še več pozornosti kot dosedaj bi policisti morali posvetiti odkrivanju prekupčevalcev z mamilom."

URŠKA MIKEREVIČ, prodajalka v samopostrežni trgovini sevniškega Mercatorja, iz Sevnice: "Ne bi mogla reči karkoli slabega o naših policistih v Sevnici ali drugje v Posavju in Sloveniji, kjer jih srečujem predvsem, ko nadzirajo varnost v cestnem prometu. O naših varuhih reda in miru sicer krožijo razne šale, toda to je kvečjemu dokaz njihove priljubljenosti."

BRANKO CANDELLARI, receptor v delniški družbi Trimo v Trebnjem: "Ljudje smo si med seboj različni in seveda tudi policisti niso nobena izjema. Zase lahko povem, da se mi doslej še ni zameril noben naš policist zaradi svojega obnašanja ali morebitnih ukrepov. Mislim, da prenekaletni kritiki policistov ne poznajo njihovega odgovornega poslanstva in dela."

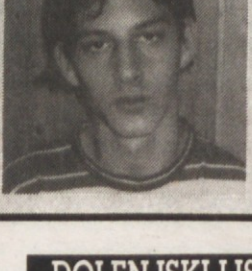
SILVA JANKOVIČ, natakarcica s Senovega: "Policisti naletijo včasih tudi na neprijazne ljudi. Posebno tu ob državnih mejah imajo med delom veliko težav in so posebno ogroženi, saj nikdar ne vedo, na koga bodo naleteli. Vprašanje je, koliko družba skrbi za dobre delovne pogoje policije in za to, da bi bili policisti varni pri opravljanju poklica."

ANTON BOŽIČ, delovodja pri Cestnem podjetju v Krški vasi: "Policija ima probleme, posebno tukaj ob meji. Težko bi rekel, kako se obnašamo do policistov. Od primera do primera je to različno. Mislim, da bi policistom na terenu, operativcem, država morala omogočiti boljše delovne pogoje. Cestarji s policijo veliko sodelujemo in si pomagamo med seboj."

MILANA GLAVONJIČ, svobodni novinar iz Ribnice: "Podpiram zahteve policistov po izboljšanju delovnih pogojev in standarda. Policisti lahko dobro opravljajo svoje delo le, če so zadovoljni, in to ne glede na politični sistem. Slabih izkušenj s policijo nisem imel. V 23 letih, odkar sem voznik, sem na cesti naredil le 2 ali 3 prekrške in bil za to upravičeno kaznovan."

LUDVIK PERLASKA, dijak kočevske srednje šole: "Večina policistov je v redu in svoje delo dobro opravlja. Moti me le, da so včasih preveč grobi, predvsem kadar gre za mladotletnike. Vsi pač niso kriminalci! Več bi se morali posvečati problemu drog in preprečevanju nasilja med mladimi. Na prvi pogled se zdi, da jim ničesar ne manjka in da so dovolj dobro opremljeni."

Izgnali so ga, zdaj pa se slavjen vrača

Fran Jaklič, pisatelj, gospodarstvenik in politik, ki je največ dal Dobropolju

DOBROPOLJE - "Fran Jaklič je naredil za Dobropolje neizmerno veliko, v zahvalo pa je moral iz Dobropolja. Zdjaj se vrača v vsej slavi, če pa bi bili Dobropoljci pogumni, bi mu vrata odprli že mnogo prej," je v uvodu privedite ob 60-letnici smrti velikega rojaka poudaril domači kulturni delavec in povezovalac programa Igor Ahačevič. Svečanost je bila minulo soboto zvečer v Jakličevem domu na Vidmu.

O Franu Jakliču, njegovem delu, njegovih zaslugah za Dobropolje in Slovenijo so nato spregovorili župan Dobropolja Anton Jakopič (ki je prebral tudi prispevek dr. Franceta Adamiča, ki je bil odsoten zaradi bolezni), prof. Milan Šuštar in dr. Franc Zagožen. V bogatem kulturnem programu so sodelovali moški pevski zbor Rafko Fabiani (ustanovljen je bil še v času Jakličevega delovanja), Zagoriški fantje pod vodstvom Ivana Kralja-Vintarjevega, vokalna skupina Mavrica pod vodstvom Vesne Fabjan in harmonikar Jože Vergo. Posebnega aplavza pa so bili tokrat deležni člani dramske skupine, ki so v domačen narečju nastopili s dramatisiranim odlomkom iz Jakličevega dela "Nevesta s Korinja". Ob tej priložnosti pa je izšla druga v zadnjem letu ponatisnjena knjiga Jakličevih povesti, v kateri sta deli "Nevesta s Korinja" in "Sin" (prva knjiga "Testament" je izšla pred letom dni). Pri tem velja omeniti, da je "Nevesta s Korinja" ilustrirana s slikami Franceta Kralja.

J. PRIMC

SLAVNOSTNI KONCERT ANSAMBLA TONIJA VERDERBERJA

ČRNOMELJ - V okviru Novoletnega direndaja bo v petek, 19. decembra, ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu slavnostni koncert ob 10. obletnici ansambla Tonija Verderberja. V nedeljo, 21. decembra, bo prav tam ob isti uri Moje gledališče iz Ljubljane uprizorilo komedijo z naslovom Iščem moža s kulturo srca. V torek, 23. decembra, pa bo ob 17. uri v črnomaljski knjižnici lutkovna predstava Barbara.

Stane Potočar-Lazar

Poltretji mesec zatem, ko se je letos 20. septembra v rojstni Mirni Peči na spominskem dnevu ZB zadnjikrat srečal s sorobci, dolenski prijatelji in sovaščani, je narodni junak, generalpodpolkovnik v pokoj Stane Potočar-Lazar, v Ljubljani v 78. letu umrl. Na žalnih sejah izvršnih svetov občin Novo mesto in Trebnje, republiškega vodstva ZB Slovenije ter na zadnji poti s priljubljenim dolenskim rojakom se je znova potrdilo, kako so naši ljudje spoštovali pogumnega vojaka.

V Mirni Peči je Stane Potočar kot mladenič deloval v sokolskih vrstah in v društvu kmečkih fantov in deklet. Že pred odhodom v partizane je bil leta 1941 član OF in komandir vaške zaščite, sredi marca 1942 pa je s 16 Mirnopečani odšel v Dolenski bataljon na Ostrom vrhu. Zaradi izkazane poguma, naravne bistrosti in do kraja predanega boja za svobodo domovine je med NOB in po zmagi dosegel izredno vojaško kariero. Bil je partizan-borec, komandir čete, komandant bataljona in legendarni poveljnik Gubčeve brigade, kasneje pa komandant 31. divizije in v septembru 1944 poveljnik 9. korpusa na Primorskem. Končano vojaško šolanje po vojni mu je naložilo nove naloge: postal je poveljnik štirih divizij, dveh korpusnih območij, zatem pa poveljnik sarajevke in ljubljanske armadne oblasti.

Vrh vojaških dolžnosti je general Stane Potočar-Lazar dosegel oktobra 1972, ko je bil imenovan za načelnika generalnega štaba JLA, kjer je ostal do upokojitve v letu 1979. Ta najvišji položaj v nekdanji zvezni armadi je dosegel

Ena zbornica za mala podjetja?

Obrtniki in mali podjetniki ne bi smeli biti razbiti - Nad plačilno nedisciplino z zakonom, a tudi s pametjo podjetnikov - Denar samo, če polovico prispeva lokalna skupnost

ČATEŽ OB SAVI - "Država ne more ščititi neumnega podjetnika!" je posavskim podjetnikom, obrtnikom in predstavnikom turizma v regiji tolmačil minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek. Pri tem je opozarjal, da se je treba bolj zanimati o podjetju, s katerim poslujemo, in poznati tiste, s katerimi ni dobro imeti opravka. Take informacije bi marsikoga rešile v času vsesplošne plačilne nediscipline. Sicer pa minister računa, da bo zakon o izvršbi in zavarovanju plačil, ki je v pripravi, na tem področju prinesel vsaj nekaj reda.

Predsednik Združenja podjetnikov Posavja **Emil Vehovar** je nasprotoval pilotskim centrom za pospeševanje malega gospodarstva.

Minister Razgoršek je ob tem opozoril, da samo v primeru, ko regija ali občina zagotovi kaj denarja v sklad za garancije mladim

MINISTRSTVO JE ŠE V USTANAVLJANJU - "Prekmalu je še, da bi rekel, da so ustanove, kot sta Center za pospeševanje malega gospodarstva ali Sklad za razvoj malega gospodarstva, zanič. Za začetek sem si zagotovil nadzor nad vsemi stroški ministrstva, črtal direktno napajanje iz proračuna za nekatere dejavnosti in si poskušal zagotoviti čimveč sredstev iz proračuna za te namene - letos eno in prihodnje leto po predlogu 3 milijarde tolarjev," je na Čatežu dejal minister Janko Razgoršek. Velik pomen pripisuje predlaganemu zakonu o pospeševanju turizma in si še posebej veliko obeta od namenskih sredstev za razvoj turizma od iger na srečo.

SENIORJI V TRIMU - Območno združenje seniorjev Dolenjske in Bele krajine, ki mu predseduje Jože Starič, je pretekli četrtek na srečanju v Trimu (na posnetku) najprej prisluhnilo direktorici Trima Tatjani Fink o "potovanju v odličnost." Finkova je sporočila veselo novico, da je Trimo prejel priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost, za sodelovanje pri pilotnem projektu in za pionirsko delo pri uvajanju evropskega modela poslovne odličnosti pri nas. Tako priznanje je pridobilo 12 firm, med njimi tudi sevniška Lisca in novomeški Revoz. Seniorjem, bivšim in še aktivnim menedžerjem je zatem direktor Ljubljanske borze vrednostni papirjev dr. Draško Veselinovič predaval o borznem poslovanju. (Foto: P. P.)

• Po Razgorškovem mnenju je mladane kriminal, da so slovenski obrtniki in mali podjetniki razbiti v dve zbornici. V skupni zbornici za mala in srednja podjetja bi bili mnogo močnejši.

podjetnikom, s katerimi bodo lahko prišli do kreditov po normalnih cenah, priloži enako vsoto še država.

Ivan Molan iz Območne obrtne zbornice Krško je naštel nekaj glavnih zahtev obrtnikov. Želijo si tak zakon o delovnem razmerju, ki bi omogočal hitro zaposlitev in po potrebi tudi odpust delavcev. Tu je minister predlagal, naj Obrtna zbornica vložijo dopolnilo zakona, po katerem bi lahko obrtniki potrdilom o zmanjšanem prometu odpustil delavce brez odpravnine.

Obrtniki zahtevajo tudi večje olajšave pri razvoju podjetništva in pri odpiranju novih delovnih mest ter poenostavitve vodenja knjig pri malih obratovalnicah.

B. DUŠIČ GORNIK

LOVCI PRIPRAVILI SVOJ ETIČNI KODEKS

LJUBLJANA - Letos je minilo 90 let od ustanovitve Slovenskega lovskega kluba, ki se je kasneje preimenoval v Lovsko zvezo Slovenije. Za jubilej so lovci izdali že 24. knjigo Zlatorogova knjižnica z naslovom Lovca kot kmet in gozdar. Kot že njeno ime pove, to delo posega na občutljivo področje odnosa med lovom in gospodarstvom v kmetijstvu in gozdarstvu, ki se je še posebej zaostrial zadnja leta ob pripravi novega lovskega zakona. V skupščinski proceduri je še vedno več zelo različnih in različnih zakonov in nič ne kaže, da bodo poslanci kaj kmalu uskladili svoja stališča. Lovska zveza Slovenije, ki zagovarja posodobljen dosedanj model delovanja lovstva, pripravlja tudi etični kodeks, ki naj bi dal še večji poudarek naravovarstveni usmeritvi lova, lovske pravčnosti ter sodelovanju s kmetijstvom in gozdarstvom.

Ljubljansko pismo

Zanesljiva in dobra plača polni državne pisarne

Ob vsem, kar se je zgodilo, bo težko pomesti pri sebi

LJUBLJANA - Slovenija je imela ob koncu leta 1990 v državni upravi zaposlenih 9.773 ljudi, leto kasneje 14.566, do konca leta 1992 je število naraslo na 18.288, naslednje leto na 20.000. Z novim letom 1995 so zaživele nove občine, država pa je iz starih "preselila" v nove upravne enote 2.982 ljudi. V letih 1996 in 1997 se je število zaposlenih povečevalo za okrog dva tisoč ljudi letno.

Primerjava zaposlenih v državni upravi v začetku tega desetletja in danes ni, "spodobna", pravijo opravičevalci skokovitega naraščanja naše birokracije po državnih pisarnah. "V Sloveniji kot samostojni državi je bilo treba vzpostaviti vse tiste organe in službe, brez katerih država preprosto ne more delovati." Morda res. Res pa je tudi, da so državne službe v času gospodarske stiske manj na prepihu kot v gospodarstvu. Če zmanjka zanje denarja, si država brž izmisli nove davke ali pa nekakšne "varčevalne ukrepe", ki navadno udarijo po že-

pih revnejše sloje prebivalstva.

Tudi prihodnje leto se obetajo takšni. Njihova napoved je med ljudmi že vzbudila močno reakcijo. In je vlada zato sklenila, da bo - za zgled - pometla tudi na svojem dvorišču. "Kdor živi od družbenega proračuna, naj poslej prejema 10 odstotkov manj kot naši ministri!" je sklenila. Zdjaj šele je završčalo v javnosti, ki je hkrati zvedela, kako globoko posamezniki zajemajo iz "skupnega kotla".

Poglejmo! Po podatkih Agencije za plačilni promet je bil septembra po prejemkih na prvem mestu predsednik uprave Slovenske razvojne družbe, ki je imel še enkrat boljše plačo kot na primer direktor Kliničnega centra, ki je povedal, da je septembra prejel 320.000 tolarjev neto, novembra pa 10.000 tolarjev več. Krepro pred njim so denimo tudi nekateri direktorji zdravstvenih domov. Večina direktorjev ima povrh tudi različne privilegije in dodatke.

V javnih podjetjih imajo direktorji plačo določeno s količnikom, pomnoženim s povprečno bruto plačo v podjetju, količnik pa se giblje od 4,15 do 7,0 (v NLB, denimo, osem bruto povprečnih plač). Na tako določeno plačo dobijo še dodatek za minulo delo, skoraj vsi pa so upravičeni še do ene plače oziroma nagrade ob izpolnjenem planu itd., itd.

Naši dnevnikarji zadnje čase objavljajo tudi konkretne podatke o plačah ministrov, poslancev in drugih. Tako postaja povsem jasno, zakaj so državne pisarne vse bolj polne.

VINKO BLATNIK

Spodbujanje raziskovalnega dela

Že 20. podelitev novomeških občinskih nagrad za raziskovalno in inovacijsko dejavnost - Letos podelili 13 nagrad, skupaj že 402 - Nagrado za življenjsko delo mag. Elizabeti Rustja

NOVO MESTO - Novomeška občina je ena redkih slovenskih občin, ki spodbuja raziskovalno in inovativno dejavnost. Prejšnji petek je bila v upravnih stavbi Tovarne zdravil Krka že 20. podelitev nagrad za dosežke inovativne in raziskovalne dejavnosti v občini, kjer so podelili že štiristodrugeto nagrado za življenjsko delo, za raziskovalne dosežke, za inovacije, za mentorsko delo z mladimi in za mladinsko raziskovalno delo. Slavnostne podelitve se je udeležil tudi minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček.

Novomeški župan Franci Koncilija je na podelitvi poudaril, da je bila občini pri spodbujanju raziskovalne dejavnosti in inovativnosti vedno za zgled Tovarna zdravil Krka, ki je letos podelila že 27. Krkine raziskovalne nagrade. Minister Marinček je opozoril, da mora vlada z modro politiko vzdrževati ravnotežje med bazičnimi in aplikativnimi vedami, med znanostjo in tehnologijo.

Letos so podelili vsega skupaj 13 nagrad s področja raziskovalne in inovacijske dejavnosti v občini. Nagrado za življenjsko delo je prejela mag. Elizabeta Rustja, direktorica sektorja za

raziskave in razvoj v Krki. Nagrade za raziskovalne dosežke so prejeli: mag. Marjan Slamnik in dr. Vida Novaković - Tomšič iz Krke, dr. Franek Dolšek in mag. Branka Stracenski iz novomeške splošne bolnišnice in Sonja Simič

NAGRADA ZA ŽIVLJENJSKO DELO - Na 20. podelitvi občinskih nagrad s področja raziskovalne in inovacijske dejavnosti so nagrado za življenjsko delo podelili mag. Elizabeti Rustja, direktorici sektorja za raziskave in razvoj v Krki.

iz Osnovne šole Grm. Nagrade za inovacije so prejeli: Jasna Strel iz Krke, Zdravko Bučar iz Revoza, Drago Kovačič iz Laboda ter Marko Pečjak in Jože Špringer iz Novolesa. Nagradi za mentorsko delo z mladimi sta prejeli: Romana Salmič - Jeras iz Krke in Barbara Bajc - Šerovič iz novomeške gimnazije. Nagradi za mladinsko raziskovalno delo pa sta prejeli Mojca Šimc in Samo Plut z Medicinske fakultete v Ljubljani.

J. DORNIŽ

Jubilantom bolnišnice plakete in priznanje

NOVO MESTO - Minuli petek zvečer je na srečanje delavcev Splošne bolnišnice prišlo v njeno restavracijo 120 ljudi. O letošnjih dosežkih, opravljenem delu zavoda in preselitvi zadnjih oddelkov z levega na desni breg Krke je govoril direktor bolnišnice dr. Tone Starc. Dosežene uspehe je ocenil kot pomemben napredek zavoda, pri čemer je naštel tudi napredovanja zdravnikov, veliko prenovo kuhinje in ureditev okolice objektov. Zahvalil se je delavcem zavoda in jim čestital za bližnje praznike, nakar sta s predsednikom sveta bolnišnice dr. Rafkom Kapšem razdelila priznanja in praktične nagrade letošnjim jubilatoma. Takih, ki že 10 let delajo v bolnišnici, je bilo tokrat 21, dvajsetletno delovno dobo ima 31 ljudi, že 30 let pa dela v zdravstvu in v bolnišnici 12 delavcev.

Po sklepu sveta zavoda so zatem razdelili tudi pet plaket bolnišnice. Prejeli so jih: specialist kirurg dr. Jure Cepuder, Tone Gošnik (za knjigo Prvih sto let novomeške bolnišnice), specialistka anesteziologije dr. Marija Kramar in višja medicinska sestra Zdenka Senica. Plaketo, ki jo je zavod namenil spominu in zahvali nedavno preminulega Marijana Novine za dolgoletno humanitarno delo društva M&V Novina, so prevzeli pokojnikova vdova Vladka in trije njegovi sinovi.

Prijeten večer so popestrili člani tamburaške skupine Vodomec iz Črnomlja.

J. K.

ALPINISTIČNO PREDAVANJE NA DVORU

DVOR - Danes, 18. decembra, bo ob 19. uri v dvorani na Dvoru zanimivo predavanje z diapozitivi alpinista Andreja Markovića S poti slovenske odprave na Tibet.

Obiskali več družin s prizadetimi

Novomeško Sožitje je zaključilo letošnje dejavno leto s prednovoletnim srečanjem in obdaritvijo prizadetih otrok in odraslih - Apel javnosti, politikom in medijem

NOVO MESTO - Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim iz Novega mesta, je minulo soboto v Šolskem centru v Šmihelu pripravilo tradicionalno prednovoletno srečanje, ki se ga je letos udeležilo skoraj 300 duševno prizadetih skupaj s svojci iz novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Za prizadete so pripravili 165 daril. Letos jih je obiskal tudi novomeški župan Franci Koncilija.

Predsednica društva Anica Stankovič je še posebej pozdravila družine, ki so se jim pridružile prvič, potem pa je orisala delo društva v letošnjem letu. Konec lanskega leta jim je Sožitje, Zveza društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije, podarilo kombi, ki so ga dali v najem Varstveno-delovnemu centru. Februarja in marca so obiskali 20 družin z duševno prizadetimi osebami, ki se niso odzvale na vabila društva. Večina jih je bila obiska in priložnostnega darila zelo vesela.

Obiskali so tudi Center za usposabljanje in varstvo na Igu. Direktor jim je obljubil vso pomoč pri vzpostavitvi oddelka za dnevno varstvo otrok s težjo in

DESET LET VRTCA V ŠMIHELU - Vrtec Sapramiška je pred desetimi leti zaradi zelo velikih potreb po varstvu otrok. Takrat so imeli v vrtcu 72 otrok, danes jih imajo v dveh skupinah le še 37. Vodja vrtca je Marija Črv, ki ga je pred desetimi leti tudi odprla. Ob desetletnici delovanja so prejšnji petek otroci skupaj z vzgojiteljicami ter pomočnico in pomočnikom vzgojitelja pripravili za starše in goste kulturni program, v katerem so sodelovali vsi otroci. Zaigrali so igrice Maček Muri in Muca copatarica, zapel pa je tudi pevski zbor delavk vrtca, ki je letos praznoval petletnico delovanja. (Foto: J. D.)

PREDNOVOLETNO SREČANJE - V petek so Dolenjske pekarnice v svojih prostorih v Ločni pripravile tradicionalno prednovoletno srečanje za poslovne partnerje. Na pogostitvi so ponudili tudi svoje dobrote od različnih vrst kruha do peciva (na sliki). V novomeškem prodajnem centru in v petih mini pekarnah spečejo na dan po 14 ton kruha in peciva. Na leto spečejo okrog 3,5 milijona kilogramov, skupaj s pekarno v Trebnjem in v Črnomlju pa okrog 5,5 milijona kilogramov. S kruhom oskrbujejo Dolenjsko, Belo krajino, Posavje pa tudi Ljubljano, s trajnimi izdelki pa so prisotni po celi Sloveniji pa tudi na Hrvaškem. (Foto: J. D.)

DARILA JIM JE RAZDELIL BOŽIČEK - Delavci doma starejših občanov so zaigrali igrice o prašičkih, volku in Božičku, za zabavo pa je poskrbel ansambel Sandija Povšeta. (Foto: J. D.)

V SOBOTO BOŽIČNI KONCERT

NOVO MESTO - V Evangelijski cerkvi na Trdinovi 27 bo v soboto, 20. decembra, ob 18. uri božični koncert mešanega pevskega zbora Pomlad iz Novega mesta. Vabljeni!

BOŽIČNE ARIJE IN PASTORALE

GLOBODOL, NOVO MESTO - Bogat program letošnjih koncertov ob svečah in Novomeške glasbenega festivala se bo zaključil s koncertoma božičnih arij in pastoral v soboto, 20. decembra, ob 18.30 v Domu glasbene dediščine v Globodolu oziroma v nedeljo, 21. decembra, ob 19. uri v franciški cerkvi v Novem mestu. Nastopila bosta sopranistka Olga Gracelj, pravkinja ljubljanske Opere, in organist Milko Bizjak.

SHOD GORJANSKIH ŠKRATOV IN GOSPODIČEN

GOSPODIČNA - Letošnji shod gorjanskih pohodnikov, škratov in gospodičen, že tretji po vrsti, bo v nedeljo, 21. decembra, ob 11. uri pri Gospodični, kjer bodo razglasili zmagovalce, se pravi tiste, ki so se letos največkrat vpisali v posebno knjigo. Na shod poleg škratov in gospodičen vabijo tudi druge ljubitelje Gorjancev.

Ljudski glas je božji glas

Majda Skočaj, vodja hotela v Krkinem zdravilišču Strunjan, je turistična osebnost leta

V letošnji Delovi turistični poroti je 1.427 gostov izpolnilo in poslalo kupon z imenom - Majda Skočaj. Tako je ta v vseh pogledih prijetna vodja hotela v Zdravilišču Strunjan, enoti Krkinih Zdravilišč, postala letošnja turistična osebnost leta v Sloveniji. V akciji, ki je trajala dva meseca, je bila Skočajeva na prvem mestu od tretjega tedna do konca. Njena zmaga v tej akciji je zaslužena. Sicer pa je ljudski glas božji glas, kot pravi pregovor.

Težko bi našli gosta strunjanskega zdravilišča, ki Majde ni videl nasmejan, še težje takega, ki jo je videl čemerno, takega, do katerega bi bila odrezava ali osorna, pa sploh ne. In to velja za vseh 29 let, kolikor je gospa Majda v Strunjanu. Tja je prvič prišla na prakso v 2. letniku gostinske šole, ki jo je, Jeseničanka, obiskovala na Bledu. In že prva epizoda nadobudne kuharice na morju je bila zanjo "usodna". Po končani šoli je zaposlila v Strunjanu za službo in bila sprejeta.

Začela je v kuhinji, delala v strelžbi, potem je bila receptorica, napredovala do vodje recepcije, zadnjih pet let pa je vodja hotela. "Tu se moje ambicije končajo; sedaj sem, kar sem; opravljam delo, ki ga poznam in ki ga imam rada." Vsekozi pa Majda dela z gosti. Poznajo jo ljudje iz cele Slovenije. Ko povprečno enkrat na mesec zaradi službenih zadev prihaja na upravo Krkinih Zdravilišč v Novo mesto, jo na novomeškem Glavnem trgu prisrčno pozdravi in ogovori več ljudi, kot če bi šla skozi Izolo, kjer sicer živi.

Majda Skočaj

Ljudje so v bistvu zelo prijetni in hvaležni. "Koliko gostu pomeni že to, da ga zjutraj vprašam, kako je spal, kako se počuti, če kaj potrebuje! To mu že na začetku polepša dan." Gostje se nanjo obračajo tako rekoč za vse. Vedno izvejo, kar jih zanima, pa še nasmeje dobijo povrh. "Taka sem se rodila. Saj se ne moreš celo življenje pretvarjati. Nekaj ti res dasta šola in praksa, a če tega ni v tebi, je vse zastoj, slej ko prej bo tisto nelepo prišlo na dan. Pa še nekaj je: ko grem v službo, svoje zasebne skrbi in težave pustim doma; res pa je, da jih ni veliko. Zadolvoljna sem s svojim življenjem, s tem, kar imam in kar sem." Pa gostje tudi, Majda!

A. BARTEJL

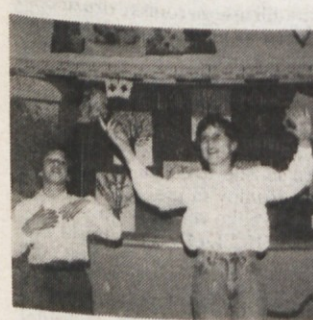

Ena gospa, je rekla da tisti, ki s svojimi terenskimi avti rijejo po zasneženih gorjanskih košenicah, kažejo, da imajo polne žepe in prazne glave.

Suhokranjski drobiž

JAVNA RAZSVETLJAVNA - V Sadinji vasi so pred kratkim postavili drogove za javno razsvetljavo. Pri tem delu so sodelovali krajanji, ki so prispevali tudi denar. Razliko do investicije, ki zajema postavitev dvanajstih svetilk po Sadinji vasi, bo krila KS Dvor iz samoprispevka. Tako bodo tudi krajanji te vasi končno dobili razsvetljavo, kar je slaba tolažba ob vstopu v naslednje tisočletje.

LETO JUBILEJEV - V Šmihelu pri Žužemberku bo prihodnje leto praznovalo prostovoljno gasilsko društvo Šmihel sedemdesetletnico delovanja, šola je stara 113 let in čaka na temeljito adaptacijo, farna cerkev pa bo drugo leto praznovala častiljivih 210 let.

BOGAT KULTURNI PROGRAM - Mladi Šmihelci dostikrat presenetijo na raznih prireditvah, proslavah in otvoritvah. Prejšnjo nedeljo so počastili starostnike s pesmijo, plesom in celo igrjo. Uprizorili so skeč, tako da bo tudi novi župnik spoznal, kakšni so Šmihelci: predvsem veseljaki in dobri ljudje! (Na sliki: dekleti OŠ Šmihel)

S. M.

Srečen konec telefonske zgodbe

Te dni bo v KS Višnja Gora 251 naročnikov dobilo telefonsko številko - Nekateri čakali 12 let - Asfaltirali Jurčičevo pot - Ceste še ostajajo - Obnova mestne hiše

VIŠNJA GORA - Večini 251 krajanom Višnje Gore bodo letošnji decembrski dnevi minili še veliko bolj praznično kot drugim, kajti srečno novo leto 1998 bodo že lahko zaželeli preko svojih telefonskih priključkov. Plačali so namreč celoten naročniški prispevek 62.500 tolarjev. Kot je povedal predsednik KS Matjaž Zupančič, je izjavo o pristopu k akciji podpisalo 279 krajanov, štirje so odstopili, štiriindvajset pa jih ima še večji ali manjši dolg.

V teh dneh so zaključena vsa gradbena dela, ostanejo le še hišni priključki. Investicija stane 25 milijonov tolarjev, občina pa je k temu iz proračuna namenila 2,7 milijona tolarjev. "Na Telekomu je evidentiranih še vsaj sto krajanov, ki želijo telefonski priklju-

ček, pa ne želijo soinvestirati. Toda čakanje se ne izplača, ker pogoji ostajajo isti," je povedal Zupančič.

Letos so z občinsko pomočjo asfaltirali 2,2 kilometra lokalne

• **Veliko dela in sredstev zahteva obnova mestne hiše, ki jo temeljito preurejajo. V njej bo poleg prostorov KS svoje mesto dobila krajevna knjižnica. Zupančič je povedal, da upajo, da vodovodnih težav v prihodnje ne bo več, sicer bo potrebno zagoviti bolj gotov vodni vir. Vsi krajanjani pa se najbolj veselijo nove osnovne šole, ki bo menda zgotovljena prihodnje leto, čeprav se je do zdaj vse gradilo z občinskimi denarjem. Prostorska stiska je namreč v 90 let stari šoli čedalje hujša.**

ceste (Velika Dobra - Sela) in 2 kilometra krajevnih cest. Slednjih ostaja še veliko, kar pa bo vedno težje uresničiti, saj gre za odročne vasi z malo hišnimi številkami, kar 60 odstotkov pa morajo za asfaltiranje prispevati sami krajanjani (20 občina, 20 KS). Asfaltirali jim je

uspelo Jurčičevo pot v Višnji Gori, kjer je bilo kar veliko zapletov predvsem zaradi zemljišča ob poti, stroški pa so visoki: predračun je pokazal preko milijon tolarjev. Krajanjani bližnjih ulic bodo prispevali 890 tisoč tolarjev, pričakujejo pa tudi finančno pomoč ivanške občine ob že siceršnjem dvajsetodstotnem plačilu asfaltiranja. Pomembna pridobitev je izgradnja drugega avtobusnega postajališča, uredili pa so tudi parkirišče ob železniški postaji, ki ga želijo prihodnje leto asfaltirati.

L. MURN

PREJEDITEV OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI

STIČNA - Občina Ivančna Gorica in godba iz Stične vabita v soboto, 20. decembra, ob 18. uri v stiško kulturno dvorano na osrednjo prireditev ob dnevu samostojnosti naše države, ki je obenem namenjena tudi božično-novoletnim praznikom. V programu bodo sodelovali: godba iz Stične, sopranistka Dragica Carman, pihalni trio in oktet trobil Glasbene šole Grosuplje, harmonikaš Blaž Janežič in ansambel Nežni zvoki.

POLNOČNICA V KLUBU GALERIJA

SEVNICA - V klubu Galerija, ki je ime dobil po zidnih poslikavah sevniških slikarjev Vladimira Lebna in Silva Mirta, pripravljajo člani kulturno-umetniškega društva Popek iz Sevnice in lastnik kluba na božični večer, 24. decembra, polnočnico s kulturnim programom.

KONCERT BOŽIČNIH PESMI V BOŠTANJU

BOŠTANJ - Mešani pevski zbor boštanske župnije priredi v četrtek, 25. decembra, ob 19. uri v župnijski cerkvi v Boštanju tradicionalni koncert božičnih in drugih pesmi, ki bodo polepšale bližnje praznike. Vabljeni!

Samoupravljanje na drugačni osnovi

Zaposleni in bivši zaposleni 100-odstotni lastniki Tesnil, TMT, d.d., v Veliki Loki - Milan Nosan: "Najhujši sta bili leti 1995 in 1996, ko nas je bivše vodstvo hotelo uničiti!"

VELIKA LOKA - Direktor Tesnil, Tovarne motornih tesnil (TMT), d.d., se tudi po nedavnem nakupu nepremičnin v Veliki Loki, ki omogočajo razvoj družbi, ni mogel izogniti obuditi nekaterih postopkov glede lastninjenja. Tesnila, p.o., so po Markovičevi zakonodaji ustvarilo "hčerinske" firme oz. družbe z omejeno odgovornostjo v mešani lasti, v katerih so se zaposlili skoraj vsi zaposleni. Osnovni kapital novih podjetij je bil vplačan z odpravninami teh ljudi in s prenosom družbenih sredstev po tedaj veljavni zakonodaji.

"Izsledki revizije za naše podjetje na prvi pogled sploh niso bili slabi, saj je bilo oškodovanje družbene lastnine minimalno in se je uredilo s knjigovodskimi popravki. Toda oškodovanje pri "materji" Tesnilih, p.o., je bilo ogromno, kar pa so povzročili "nezakonski" potomci. Kljub predlogu družbenega pravobranilca, naj se vzpostavi staro stanje organizacije in pravne oblike, prav zaradi evidentne ekonomske zavoženosti "matere" (ta je bila že v letu 1994 brez premoženja in obremenjena z velikim kapitalom) nismo sprejeli te možnosti. Tako smo se v letu 1994 registrirali kot delniška družba v mešani lasti. Kapital je bil majhen, obveznost po reviziji pa velika. Bili smo najemniki prostorov. Najhujši sta bili leti 1995 in 1996, saj nas je hotelo bivše vodstvo zaradi sa-

mostojne poti in finančne lakote dobesedno začeti. Naše težave so se končno začele reševati s stečajem stare firme, ki je bila že nekaj let brez poslovanja, brez premoženja in zaposlenih. Svoje obveznosti smo delno poplačali, delno skompenzirali in uspeli na dražbi. Odkupili pa smo tudi

USTANOVNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA VINOGRADNIKOV ŠENTJANŽ

ŠENTJANŽ - V kulturnem domu v Šentjanžu bo v nedeljo, 21. decembra, ob 8. uri ustanovni občni zbor društva vinogradnikov Šentjanž. Pobudo za ustanovitev sta dala Jože in Stane Repovž, predsednik iniciativnega odbora pa je Zvone Livk. Računajo, da bo v društvu vsaj 35 članov. Na nedeljski ustanovni zbor so povabili številne goste, med njimi znane invalida na vozičku Mirka Lebarja, ki je izrazil željo, da bi postal član društva. Sicer nima vinograde, ima pa rad Dolenjsko in edinstveni cviček. Vinogradnikom bosta v nedeljo spregovorila tudi priznani enolog inž. Darko Marjetič in podjetni vinogradnik, oče "Cvička od fare", Jože Frelj iz Šentruperta. Zbranim bo zapela krmeljaska moška vokalna skupina Lira.

KONCERT CORONE OB DESETLETNICI DELOVANJA

SEVNICA - Vokalna skupina Corone bo v soboto, 20. decembra, ob 19. uri v kulturni dvorani PGD Sevnica pripravila ponovitveni koncert ob desetletnici svojega delovanja. Tokratni koncert so pevke pomenovale "Božička pa ni!" Prodaja vstopnic bo v občinski knjižnici in uro pred koncertom na blagajni dvorane.

V pričakovanju novega je skrita sled preteklosti.

V hrepenenju, željah po novem, lepem in še nedoživetem se lahko vaše sanje uresničijo, če le premorete pogum, da greste za njimi.

Naj vas v prihajajočem letu 1998 spremlja vse, kar vas krepi in osrečuje.

Vse najlepše vam želi

sevniški župan Jože Peternel
s sodelavci

• **V nadzornem svetu Tesnil ne sedijo predstavniki PID-ov, temveč samo zaposleni delničarji in predstavniki sveta delavcev. Gre torej za tipično družbo z notranjo lastnino, čas pa bo pokazal, kako je lahko to posodobljeno samoupravljanje uspešno.**

delnice, ki sta jih imela Inženiring (ki je tudi v stečaju) in Tesnila, p.o., in tako smo zaposleni in bivši zaposleni 100-odstotni lastniki delniške družbe," je povedal Milan Nosan.

P. P.

SEVILJSKI BRIVEC V SEVNICI

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih društev pripravlja gostovanje članov ansambla Pro Musica Tibcinia, ki so hkrati člani mariborske opere. Mariborčani bodo v petek, 19. decembra, ob 19. uri v kulturni dvorani PGD Sevnica izvedli koncert odlomkov iz komične opere Gioacchino Rossinija Seviljski brivec. Predprodaja vstopnic bo v občinski knjižnici in uro pred koncertom na blagajni dvorane.

Očetova zasluga za obrt v družini

Pri Tuhtarjevih na Orehovem je iz mizarске delavnice nastala še avtomehanična - Zvone Tuhtar predseduje tudi svetu KS Sevnica - V obrtni coni obrtniki dobro sodelujejo

SEVNICA - V obrtni coni Orehovo je zraslo že kar nekaj poslovnih objektov, ki dajejo stroho proizvodnim in storitvenim dejavnostim. Med temi so zadnji odprli prenovljeni avtomobilski servis Zvoneta Tuhtarja. Sicer je Sevnčanom Tuhtar znan tudi kot predsednik sveta KS Sevnica. Zvone se je že leta 1980 pridružil obrtniški srenji v delavnici, ki mu jo je odstopil oče, priznan mizar. Očetovo tradicijo nadaljuje brat, Zvone pa si je že v začetku zastavil visoke cilje. Zato je moral kmalu dograditi delavnico.

Pretežno je vzdrževal vozila iz programa Zastava. Od samega začetka je Tuhtar veljal za zanesljivega, korektnega in širokopteznega mehanika. Svojim strankam je skušal vedno ponuditi kaj več kot konkurenca, predvsem pa popolnoma vzdrževanje vozila. V novi obrtni coni je Zvone svojo

"ŠKRATJE" PREKINILI GLEDALIŠKO MRTVILO V IVANČNI GORICI - Čeprav je gledališka dejavnost v ivanški občini zelo živa, pa je od zadnje predstave v občinskem sedišču minilo že kar devet let. Vremena pa se očitno jasnijo z mlado gledališko skupino tamkajšnjega kulturnega društva, ki je v soboto, 13. decembra, zvečer v kulturnem domu pripravila otroško predstavo "Brat je škrat je tat je" Ferija Lainščka. Skupino petih igralcev - vsi so srednjeolci - je vodil domačin Uroš Hočevar, študent filozofije na ljubljanski fakulteti, ki želi s podobnimi projekti nadaljevati. Mladi so sami poskrbeli za kostume, sceno in ostale tehnične zadeve, ZKD Grosuplje pa se zahvaljujejo za vsestranko podporo ter KS Ivančna Gorica za brezplačno uporabo dvorane. Igrico bodo pred novim letom v domačem kraju ponovili še trikrat, z njo pa bodo gostovali tudi po Sloveniji. (Foto: L. Murn)

NOVOLETNI KONCERT TREBANJSKIH GODBENIKOV - Občinski pihalni orkester Trebnje, ki je letos praznoval 70-letnico, pripravlja to soboto, 20. decembra, ob 19. uri v športni dvorani tradicionalni novoletni koncert, na katerem bodo nastopile Trebanjske mažoretke, ki v orkestru delujejo že dve leti, kot novinci pa se bodo predstavili člani Mladinskega pihalnega orkestra Trebnje, ustanovljenega letos. V programu, ki ga bo povezoval Bogdan Barovič, bodo nastopili še: igralca Andrej Rozman - Roza in Primož Ekart ter harfistka Mojca Zlobko. Prihodek od vstopnine je namenjen gradnji novega godbenega doma. Na sliki: trebanjski godbeniki med enim od svojih številnih nastopov. (Foto: Mitja Prijatelj)

PALČKI OB POMOČI ODRASLIH OKRASILI IGRALNICO - Še lani je bilo v vseh enotah vzgojno-varstvene organizacije Ciciban v Sevnici okrog 370 otrok. Letos jih je po besedah direktorice Danice Božič nekaj manj, zato pa več otrok kot lani sodeluje na Cicibanovih uricah. Prednovoletno vdušje sta ob pomanjkanju snega pričarali kar pod streho Rdeče kapice v skupini Palčkov vzgojiteljica Polona Blatnik in Barbara Vovk, saj so se povabili, naj pridejo pomagat okrasiti igralnico in novoletno jelko, odzvali skoraj vsi starši. Družno z malčki so se lotili dela in ga tudi uspešno opravili. Na koncu pa so v predbožičnem vdušju pokramljali ob pecivu in pijači. (Foto: P. P.)

mogel, da je marsikateri avtomehanič uspešno končal poklicno izobraževanje.

Zvone Tuhtar je dejaven tudi v sevniški obrtni zbornici in v sekciji avtomehanič pri Obrtni zbornici Slovenije. Predsednik sevniške obrtne zbornice Slavko Vilčnik pa se je ob otvoritvi delavnice posebej zahvalil tudi Zvonetovemu očetu Antonu, upokojenemu, a še zelo aktivnemu članu zbornice, ki je s pravilno vzgojo oba svoja sinova usmeril v obrt. Gotovo je tudi njegova zasluga, da oba uspešno delata doma.

P. P.

Krjavljjeve iskrice

KULTURNI DOM NE LE TRGOVINA - Skorajda ni mogoče verjeti, ampak v ivanškem kulturnem domu se je ta konec tedna vendarle "zgodil" kulturni dogodek oz. kar dva - gledališka predstava in likovna razstava. Stara, razpadajoča, zatohla dvorana je namreč zadnje čase pogosto le trgovinski prostor, kjer prodajajo najrazličnejše cene blago, mladi igralci pa so jo za prvo silo spravili v red. Sicer pa dvorana zahteva pošteno obnovo še posebej, če bo v občinskem središču sedež območne izpostave Sklada za ljubiteljsko kulturo za vse tri občine: ivanško, grosupeljsko in dobropeljsko.

PISMONOŠA IMA V STIČNI TEŽAVE - Kdor v Stični ni primer išče hišo s številko 33, mora vedeti, da še zdaleč ni nujno, da jo bo našel zraven hišne številke 32 ali 34, ampak morda 85. Naselje je namreč - kar se tega tiče - zelo neurejeno. Torej, kateri izmed Stičanov v teh prazničnih dneh ne bo dobil pravega voščila pravi čas, razumevanje, prosim! Sicer pa se bo stvar spremenila na boljše: na pobudo stiške krajevne skupnosti so svetniki na zadnji seji sprejeli sklep, da se na območju naselja Stična uvede ulični sistem predštevilčenja. Menda bodo sedaj znali šteti po vrsti, sicer pa kar prvi ali drugi razred, saj je šola blizu!

Trebanjske iveri

LUSTRACIJA - Direktorja Tesnil, TMT, d.d., Milana Nosana so skušali spomladi lani nasprotniki "zlustrirati", a je vendarle pri zaposlenih, ki so večinski delničarji, zmagala razsodnost. Nosan je to zaupal poslovni partnerjem v gostilni Štorovje, kjer so se povesečili ob odkupu nepremičnin družbe in uspešnem poslovanju v tem letu. Nosan pa je ob koncu nagovora še vsem voščil vesele božične praznike, torej ne samo srečno in uspešno novo leto, kot je bilo zapisano na škatlici - spominku (notri je bil kuli), ki so ga dobili gostje. Kot da bi ga oplazil lustracijski sindrom, je Nosan opozoril goste, naj ob odhodu ne pozabijo na koledar, eden je bil potiskan rdeče, drugi pa črno, ne namenoma, ampak da jim jo je zagodel tiskarski škrat...

ZAUPANJE - Na četrtkovem srečanju članov območnega združenja seniorjev Dolenjske in Bele Krajine v Trimu je direktorica Tatjana Fink predstavila družbo in spregovorila o tem, kako skušajo vse zaposlene vpreči v prizadevanja za poslovno odličnost. Finkova je postregla tudi s prijetno novico, da jim je dan poprejšnja vlada podelila priznanje za poslovno odličnost. Iz ust seniorjev, nekdanjih in tudi še aktivnih menedžerjev, smo slišali kar nekaj pohval na račun Trimovega vodstva, češ da so že od nekdaj verjeli v sposobnosti "nekaj deklet v Trimu."

Sevniški paberki

PREMALO (ZA OBČANE) - Ob koncu zadnje seje sveta posavskih občin v Krškem so se seznanili tudi z namero, da bi v Posavju ponovno zaživel informativno glasilo, ki bi nadaljevalo delo že pokojnih glasil "Srž" in "Naš glas." Sevniškega župana Jožeta Peternela pred časom ni uspelo prepričati, da bi občina gmotno podprla Naš glas; ker ima Peternel vsak mesec svoje minute na sevniškem radiu, in to še za veliko manjši denar, kot bi ga veljala podpora časopisu, je še zdaj enakih misli. Ko je Peternel dvakrat ponovil, da o dogajanjih v sevniški občini Dolenjski list premla po piše, in se pomenljivo oziral po omizju, je prisotni novinar Dolenjskega lista Martin Luzar zaznal nekaj privoščljivosti in zbadljivosti. Pravi naslov za županove pritožbene litanije bi bil ne toliko novinar - urednik Pavel Perc, pač pa odgovorni urednik Marjan Legan, ki ima škarje in platno in odmerja količino objavljenega gradiva tudi iz sevniške občine.

...IN PREVEČ (ZA ŽUPANA) - V šentjanških hribih se še živo spominjajo predvolilne kampanje za sevniškega župana. Na Kalu pravijo, da imajo že dovolj obljub in zakoličb 5 km makadamske ceste v prejšnjih režimih in okrajih; zdaj pričakujejo, da bodo vsaj Peternelove predvolilne besede meso postale in da se bodo kmalu vozili po asfaltu...

Na obzorju je Posavski obzornik

V naslednjih dneh naj bi v Krškem izšla prva številka novega časopisa - A. Gelb: "Pozitiven, konstruktiven pristop k obravnavanju problemov in dogajanj"

KRŠKO - V naslednjih dneh naj bi izšla prva številka Posavskega obzornika. Ta časopis, novinarski izdelek revialne oblike z barvno naslovnico, ki naj bi vsaj v začetku izhajal enkrat mesečno, nastaja v Kulturnem društvu "Obzorje" s sedežem v Krškem. Časopis bo dodatek k drugim akcijam društva, ker slednje razvija tudi literarno glasbeno sekcijo, pripravlja kulturne večere, okrogle mize, tematske delavnice in koncerte.

Potem ko je pred časom nehal izhajati krški časopis Naš glas, so se v Posavju pojavila javna vprašanja o možni oživitvi lokalnega časopisa. Izdajatelj Posavskega obzornika so ugotovili tako razpoloženje, pri čemer so tudi sami prepričani, da je na področju tiskanega medija v Posavju praznina, ki je večji časopisi ne morejo

Aleksander Gelb

USTANAVLJAJO BIVALNO SKUPNOST

KRŠKO - Pri Varstveno delovnem centru v Leskovcu pri Krškem, enoti Centra za socialno delo Krško, pripravljajo vse potrebno za ustanovitev bivalne skupnosti. Ko bi slednja začela delovati, bi varovanci živeli med tednom vsak dan 24 ur v Varstveno delovnem centru v njej, ob koncu tedna pa bi šli domov. Ta organizacijska oblika bi veliko pomagala tistim ljudem, ki so zdaj že v dnevni oskrbi leskovškega Varstveno-delovnega centra. Slednji zdaj vključuje 35 odraslih duševno prizadetih oseb med 18 in 48 leti starosti, ki živijo pri starših, skrbnikih ali sorodnikih in se dnevno vozijo v Leskovec.

informacijsko zapolniti. Trudijo se sicer lokalni oglašniki, a ti so naravnani predvsem oglaševalsko in imajo zato manj drugih informacij. Številne krajevne skupnosti, več kot 100 klubov in društev in še marsikdo v Posavju počne marsikaj. Ti želijo javno, predvsem pa širše predstaviti svoja stališča in probleme, želijo si tudi

OTVORITEV DOMA STAREJŠIH

KRŠKO - V torek, 23. decembra, ob 13. uri bodo predali namenu novi dom starejših občanov v Krškem. Slavnostni otvoritvi, na katero so stanovalci sedanjega doma in številni drugi ljudje čakali nestrno in že dolgo časa, bo prisostvoval minister mag. Anton Rop.

večjega odziva v javnosti, menijo v Obzornikovem uredništvu.

Obveščanje v Posavju želi ekipa piscev zapolniti z dobro naravnanim peresom, čeprav brez senzacionalizma in pozivov k linču. "Za razliko od splošno razširjenega populističnega, vse bolj rumelega in zelo strankarsko obravnane pristopa, ki obvladuje večino časopisov in revij, bomo skušali uveljaviti pozitiven, konstruktiven pristop k obravnavanju posameznih problemov in dogajanj brez kritikantstva in rušenja posameznikov za vsako ceno. Čeprav nameravamo z nekaterimi rubrikami, predvsem s pismi bralcev, anketami in uredništvom na obisku, odpreti možnost kritičnega in različnega presojanja dogajanja v Posavju. Zavedamo se, da je

Čeprav bodo v Posavskem obzorniku delali nekateri nekdanji sodelavci Našega glasa, ljudje v Obzornikovem uredništvu pravijo, da niso nadaljevalci predhodnih medijev. Jedro Posavskega obzornika sestavljajo poleg že omenjenega Aleksandra Gelba Silvo Mavsar kot odgovorni urednik, Miloš Radosavljevič, ki ima na skrbi grafično pripravo, in Boštjan Colarič, prvi mož fotografije.

takšen koncept izredno težko uveljavljati, vendar mislimo, da je v tako majhnem prostoru nujen, če želimo opravljati vlogo, ki smo si jo zadali," je pred dnevi povedal Aleksander Gelb, glavni urednik Posavskega obzornika.

M. LUZAR

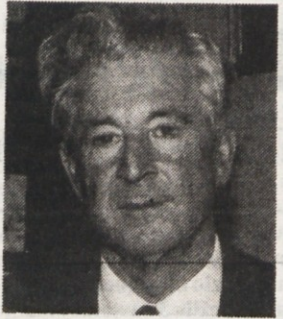

DELAVNICI ARANŽIRANJA IN LIČENJA - Posavski center za permenentno izobraževanje iz Krškega je v novembru in decembru pripravil dve delavnici. S Cvetličarno Kerin je deset obiskovalk izdelovalo različne adventne venčke, aranžirale so darila in pripravljale božično-novoletne aranžmaje. Na drugi delavnici za nego kože in ličenje obraza pa je Olga Pompe, lastnica frizerskega in kozmetičnega salona v Krškem, ženske seznanila z umetnostjo ličenja. Spoznale so zahteve svoje kože in različne preparate, predvsem pa so se naučile bolj samozavestno in priložnostim ustrezno naličiti. Obe delavnici je PCPI organiziral prvič, z dodatnimi pobudami pa se na nove pripravljajo že za prihodnjo pomlad. (Foto: T. G.)

Diabetiki naj se ne čutijo manjvredne

Srečanje Društva sladkornih bolnikov Posavja

ČATEŽ OB SAVI - Na svojem 5. srečanju so se v čateškem Termopolisu v soboto zbrali posavski sladkorni bolniki, ki so ob prijateljskem druženju poslušali tudi več koristnih predavanj. Tako je dr. Mira Semen predstavila programe zdravilišča Terme Čatež, kjer že nekaj časa deluje posvetovalnica za diabetike, Irena Kopše je spregovorila o samokontroli sladkorja v krvi, soorganizatorica srečanja dr. Vanda Zorko iz brežiške bolnišnice pa je predavala o ciljih zdravljenja boleznih in odgovarjala na številna vprašanja navzočih. V pomoč sladkornim bolni-

Ivan Živič

kom je od nedavna tudi knjižica z naslovom Prvi teden je najtežji, ki jo je predstavil avtor in tudi sam sladkorni bolnik Željko Palfi.

Ivan Živič, predsednik Društva sladkornih bolnikov Posavja, je ob srečanju strnil nekaj misli: "Tako jaz osebno in celotni izvršilni odbor Društva sladkornih bolnikov posavja smo s potekom srečanja zelo zadovoljni, saj se ga je udeležilo kakih 250 bolnikov, vabilu pa so se odzvali tudi župana brežiške in sevnjske občine Jože Avšič in Jože Peternel, direktor območnega zavoda za zdravstveno zavarovanje dr. Stanislav Čuber, predstavnica slovenskega društva diabetikov Anica Kvas in drugi. Menim, da so se bolniki s pomočjo družjenja in strokovnih predavanj vsaj deloma znebili občutka manjvrednosti, saj se ob pravilno uravnavanem načinu življenja lahko normalno vključujejo v delo in vse ostale oblike družabnega življenja. Skrbi edino podatek, da je med bolniki vedno več mladih, kar je predvsem posledica nezdravega načina življenja."

E. SEČEN

• Kolena so najdragocenejši del tesela. Pazite nanje, in dobro vam bo na zemlji. (Štolfa)

Dedek Mraz gre po vaseh in šolah

Veseli december

KRŠKO - Dedek Mraz gre naprej na svoji poti po krški občini in obdaruje predšolske otroke. Tako se bo ustavil jutri ob 15.30 v gasilskem domu v Velikem Podlogu, ob 17. uri v OŠ v Leskovcu, 20. decembra ob 17. uri v OŠ na Raki, 21. decembra ob 15.30 v kulturni dvorani v Podbočju, 22. decembra ob 17. uri v kulturnem domu v Krškem, 23. decembra ob 17. uri v OŠ v Brestanici, 26. decembra ob 15.30 v OŠ v Koprivnici, ob 17.30 v OŠ na Senovem, 27. decembra ob 17. uri v kulturnem domu v Kostanjevici, 28. decembra ob 15. uri v kulturnem domu na Zdolah in ob 17.30 v športnem centru v Dolenji vasi.

Na posebej izbrani poti po osnovnih šolah bo 20. decembra ob 10. uri v OŠ Leskovec in 22. decembra ob 9. uri v OŠ Koprivnica pozdravil člane društva Sožitje, 22. decembra ob 11. uri se bo mudil na Senovem, 23. decembra ob 8.30 na Raki, ob 10.30 se bo v diskoteki Pacific srečal z varovanci VDC Leskovec, 24. decembra ob 8.30 bo v Kulturnem domu Krško pozdravil učence OŠ Krško.

VESELO V PODBOČJU

PODBOČJE - V pričakovanju novega leta bo v Podbočju več zabavnih in kulturnih prireditev. Tako bo v petek, 19. decembra, ob 19. uri v kulturnem domu samostojen koncert harmonikarske skupine Mladi veseljaki, v nedeljo ob 15.30 bo prav tam prišel dedek Mraz, v petek, 26. decembra, ob 19. uri pa bo Gledališka skupina KD Stane Kerin uprizorila igro Antona Tomaža Linhartha Županova Micka. V nedeljo ob 16. uri bo pred cerkvijo sv. Križa osrednja praznična prireditev, na kateri bodo nastopili Mladi harmonikarji, pevski zbor Sonce, cerkveni pevski zbor, koledniki iz Buševče vasi in recitatorska skupina, za dobrote pa bodo poskrbele članice Aktiva kmečkih žena in gospodinje iz krajevne skupnosti.

SVET POSAVSKIH OBČIN O ELEKTRARNAH

KRŠKO - Tu bo jutri 1. izredna seja Sveta posavskih občin, ki jo bodo v celoti namenili koncesiji za gradnjo spodnjeposavskih elektrarn. O podelitvi omenjene koncesije je svet razpravljal tudi na svoji nedavni 4. seji in pri tem poudaril, da nejasnosti v zvezi z gradnjo hidroelektrarn povzročajo gospodarsko škodo posameznikom in podjetjem ob reki Savi. Ti namreč ne smejo graditi v rezerviranem prostoru, v katerem naj bi delovale bodoče elektrarne.

M. LUZAR

Slovenija zanika Slovensko vas

Nekateri Slovenci ob državni meji v Posavju lahko pridejo domov le skozi Hrvaško - Gasilci plačujejo - Brežice že pripravljajo vodovod - Projekti za cesto

SLOVENSKA VAS - Za Slovence na Hrvaškem je bilo prvotno presenečenje nedavna sprememba hrvaške ustave, po kateri so iz besedila ustave črtali slovensko manjšino. Ne dosti bolje se godi Slovincem v Slovenski vasi v brežiški občini že nekaj let, saj imajo občutek, da se jim je odpovedala njihova matična domovina.

Ko gredo domačini iz Slovenske vasi iz svojih domov, ki so v Sloveniji, po opravih kam v Slovenijo, morajo dvakrat prečkati hrvaško-slovensko državno mejo. Z vsi komunalno infrastrukturo so odrezani od matične države Slovenije, in to že vse od osamosvojitve.

Doslej so že mnogi na seji občinskega sveta in drugje bili plat zvona zaradi tega za domačine nevdržnega stanja. Med posebej zaskrbljenimi so gasilci z Obrežja, ti zato, ker morajo plačati višje zavarovalne premije za svoja vozila, da lahko "križarijo" čez mejo, ko gredo iz Slovenije preko slovensko hrvaške meje gasiti v Slovenijo v Slovensko vas.

Po besedah Ferda Pinteriča, tajnika brežiške občine, omenjeni pereči problem zdaj vendarle rešujejo v vladi v Ljubljani, in to na pobudo brežiške občine. Pred mesecem dni so imeli na to temo sestanek predstavnikov različnih ustanov, kar pomeni, da se stvari vendarle premikajo v več pogledih. Po tem sestanku je nekaj več upanja, da bodo za Slovensko vas kmalu napočili boljši časi, kar bi pomenilo, da bodo v tej vasi na poslednji imeli vodovod, elektriko in predvsem cesto, in sicer po slovenskem ozemlju.

Brežiška občina je v teh dogovorih poklicana edino za gradnjo vodovoda in zanjo so že podpisali ustrezno pogodbo.

Napovedi v zvezi s cesto so tudi vzpodbudne, čeprav začetek gradnje najbrž ni ravno pred vrati. V podjetju Arhitekton Novo mesto, ki dela projekt, so povedali, da gre za cesto v dolžini 2.900 m. Idejni projekt zanjo je praktično nared. Potemtakem bo dosedanja cestno dokumentacija kmalu dobila na mizo ministrstvo za promet in zveze, ki je investitor ceste. Ali bo ministrstvo v Ljubljani znalo s projektom v roki prislunhiti domačinom v oddaljeni Slovenski vasi in ali bo pohitelo z naslednjimi koraki?

VAJA ZA ZAKLJUČEK URJENJA - Pred dnevi so v vojašnici v Cerkljah ob Krki ocenili svoje znanje z zaključno vajo, kjer so sodelovali poleg pehote tudi oklepna, letalska in nekatere druge vojaške enote. Po vaji, s katero je tudi posnetek, so predstavniki 2. pokrajinskega poveljstva s sedežem v Novem mestu spregovorili o svojem delu. Pri slednjem ne manjka težav. Kljub kadrovski vrzeli - od 619 sistemiziranih mest v pokrajini jih imajo zasedenih le 450 - dosegajo vidne uspehe in se vključuje tudi v mednarodne vaje. Tako se je zelo dobro odrezala baterija značne obrambe na vaji v bojnem streljanju na Madžarskem. (Foto: L. M.)

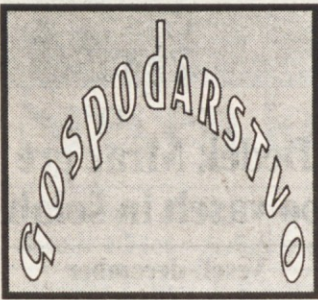
Novo v Brežicah

PODOBNIK ZA PRIHODNJE TISOČLETJE - Predsedniške volitve so že zdavnaj za nami, zakoniti rok za odstranitev propagandnih lepakov tudi, kljub temu pa se tu in tam s plotov, drevesnih debel in podobnih uporabnih površin smeji prijazen obraz, obljubljač blagostanje v deželici na sončni strani Alp. Predvsem v odročnejših in višje ležečih krajih brežiške občine smo pretekli teden na več mestih opazili plakat s podobo Janeza Podobnika. Pri tem pa mogoče ne gre za nemarnost ali pozabljenost tistih, ki so plakat nabili, ampak za varčevalno-propagandno potezo Ljudske stranke. Če se bo Podobnikov plakat obdržal do prihodnjih volitev, je ni sile, ki bi preprečila njegovo izvolitev za predsednika.

TERASA Š POGLEDOM NA MIMOIDOČE - Najnovejša poteza hrvaške davčne politike so vnesle velik nemir v vrste brežiških trgovcev. Toda medtem ko se nekateri bojijo, da bodo morali svoje trgovine enostavno zapreti, drugi načrtujejo razširitev obstoječih. Tako naj bi sedanji brežiški Market na Bizeljski cesti s sedanjimi 522 kvadratnimi metri površine zrasel v dvonadstropni megamarket z 2.436 uporabnimi kvadratnimi metri, v katere je šteta tudi visoko ležeča razgledna terasa gostinskega lokala. Tu bodo premožni moške čakali svoje premožne žene in dobredno zviška gledali na mimoidoče. Pri tem mislimo na tiste mimoidoče, ki vsak dan hodijo mimo trgovin zaradi pretankih denarnic. In teh bo, kot kaže, vedno več.

V času od 27. novembra do 12. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Damjana Dornik iz Sevnice - Nika, Ivanka Kovač iz Mrzlave vasi - Jaka, Mojca Kraševac iz Velikega Mraševca - Anjo, Alenka Černelič Krošelj iz Brežic - Ledo, Katarina Lunder z Velikega Obreža - Kristjana, Anamarija Dedukič iz Brežic - Matejo, Marjana Metelk iz Orešja - Anjo, Mojca Dernikovič iz Vitne vasi - Boštjana, Klavdija Omerzo iz Križ - Patricijo, Anita Rupar iz Artič - Nino, Romana Iveta iz Brežic - Kristjana, dr. Jasna Kostanješek iz Šentjerneja - Anžeta, Anica Bohorč iz Mrčnih sel - Matica, Darinka Brajdič iz Šentjerneja - Silvijo, Irena Jankovič iz Krškega - Amadeja, Alenka Anušek z Bizeljskega - Sandro, Ružica Rubin iz Brežic - Tadejo. Čestitamo!

Poslovne informacije iz GV IN

Na sejmju Infos je Založena skupina Gospodarski vestnik predstavila novosti

LJUBLJANA - V skupini Gospodarski vestnik menijo, da ta prvi slovenski informacijski servis na internetu ponuja izjemno bogastvo baz podatkov. V njem so namreč na razpolago poleg podatkov o podjetjih, vrednostnih papirjih in deviznih tečajih tudi vsi članki petih edicij družbe od leta 1994 naprej.

Družba je prenesla v GV IN tudi svoj poslovni imenik in tako z bazo Kompas ponuja uporabnikom najpomembnejše splošne podatke o 9359 aktivnih slovenskih podjetjih z letnim prometom nad 100.000 dolarjev. Poleg imena najdemo tu še naslov, imena vodilnih ljudi, telefonske in telefaksne številke, internetni naslov ter elektronsko pošto. Med najpomembnejše podatke pa, kot poudarjajo v Založniški skupini GV, sodijo podatki o izdelkih in storitvah podjetij. V imeniku najdemo še zaščitene blagovne znamke podjetij, podatke o državah, v katere izvažajo in iz katerih uvažajo, letni promet podjetja, žiro račun, davčno in matično številko in drugo.

To bazo podatkov so nadgradili z bazo Na kratko o podjetjih, ki

vsebuje še podatke o tečajih delnic podjetij in bilance tistih podjetij, s katerimi trguje na borzi, ter tečaje njihovih vrednostnih papirjev. GV IN predstavlja finančne kazalce v bazi Denar in trg. Gre za podatke o obrestnih merah, deviznih tečajih in tečajih vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje na Ljubljanski borzi. Baza vsebuje tudi devizne in tolarске tečaje Banke Slovenije od leta 1994 naprej.

Bazo Revije in časniki bogati več kot 33 tisoč člankov iz poslovnega tednika Gospodarski vestnik, njegove rubrike Svetovalec, časnika Finance, revij Manager ter Podjetje in delo in časopisa Pravna praksa. V bazi lahko vsak uporabnik najde vse članke od leta 1994 naprej. Iskanje je preprosto, iščemo pa lahko po avtor-

ju, naslovu, temi, podjetju, izdelku ali določenem obdobju.

Poslovnoinformacijski sistem GV IN je uporabnikom dostopen na internetnem naslovu <http://www.gvestnik.si>, medtem ko pravni informacijski sistem IUS-INFO poiščemo na naslovu <http://ius.info.gvestnik.si>.

B. D. G.

SPLAČALO SE JE VEZATI TOLARJE

Zaradi mrtvila na slovenskem borznem trgu se je v novembru tistim, ki še lahko kaj prihranijo, najbolj splačala vezava tolarjev na bankah. Mesečna vezava je prinesla 1,1-odstoten donos. Za 0,8 odstotka se je v tem mesecu zvišala še cena Liscinskih delnic, medtem ko so tečaji najbolj prometnih obveznic stali in ravno tako tečaj nemške marke. Cene najbolj znanih delnic so padle za 5 do celo 15 odstotkov (Lek).

SEDAJ ŠE RIBE IN ČAJI

KOČEVJE - V Kmetijskem gospodarstvu Kočevje so pred kratkim sprejeli desetletni program razvoja kmetijstva na Kočevskem. Z lansko otvoritvijo prenovljene mesarije so zaključili 10-letni program razvoja pod geslom "Od njive do mize". Brez posojil posodablja proizvodne enote, uvajajo nove programe, posebno pozornost pa posvečajo razvoju podeželja, gostinstva in turizma. 350 delavcem se ni bati za delo, saj vodstvo podjetja skrbi za nove programe. Številnim dopolnilnim dejavnostim in glavni - to je prireji mleka, govejega in svinjskega mesa ter proizvodnji krmil - bodo kmalu dodali še pridelavo čajev in vzgojo rib.

M. G.

DAN INFOTEHNE - Novomeško podjetje Infotehna, ki se ukvarja z informacijskim inženiringom od leta 1989, skrbi predvsem za razvoj, postavitve in združevanje sodobnih informacijskih sistemov v večjih organizacijah. Infotehna je tudi pooblaščen ponudnik tehnične podpore in rešitev za internetne storitve na osnovi omrežja SIOL za Dolenjsko. Na fotografiji utrinek iz predavanja na Dnevu Infotehne pretekli četrtek. (Foto: B. D. G.)

Turizem še vedno ponuja premalo

Število tujih turistov in tujih prenočitev po letu 1990 iz leta v leto raste - Devizni priliv manjši zaradi neugodnih ukrepov, slabe ponudbe in premajhne angažiranosti na tujih trgih

V prvih devetih mesecih je Slovenijo obiskalo 12 odstotkov več turistov, za 10 odstotkov je bilo tudi več prenočitev kot v enakem obdobju lani. Slišalo bi se obetavno, če ne bi Banka Slovenije do konca septembra zabeležila 3 odstotkov manj deviznega priliva od turizma. Če vemo, da kar polovico s turizmom prisluzenih deviz Slovenci istočasno porabimo za letovanja v tujini, podatki niso več tako vzpodbudni.

V prvih devetih mesecih se je število domačih gostov povečalo za 3 odstotke, medtem ko je bilo tujih gostov kar za petino, njihovih prenočitev pa celo za četrtno več kot lani. Čeprav obisk tujih gostov iz leta v leto narašča, je naš turizem v nekaj letih dosegel komaj dobro polovico tujih gostov in tujih prenočitev v primerjavi z letom 1990.

K nam najraje prihajajo Italijani in Nemci (vsakih petina) pa Avstrijci (14 odst.) in tudi Hrvati, Nizozemci, Angleži, Čehi. Tujci zahajajo v gorske kraje (31 odst.) in na morje (30 odst.), v zdravilišča (16,7 odst.) in v Ljubljano (7,9 odst.). Večina jih prespi v hotelih, nekaj še v kampih in zasebnih sobah. Ravno kampi

beležijo v prvih treh četrtinah leta največjo rast tujih prenočitev, glede na lani jih je skoraj za polovico več.

V Združenju za turizem in gostinstvo GZS predvidevajo, da bo Slovenija ob taki rasti v kratkem nadoknadila po letu 1990 izgubljene tuje turiste.

Devizni prilivi iz turizma so vse do junija v primerjavi z lanskimi meseci naraščali, toda takoj v juliju, avgustu in septembru nazadovale za 6 do 15 odstotkov. Ta podatek je presenetljiv, saj se je ravno v teh mesecih izjemno povečalo število tujih gostov in tudi prenočitev. V bistvu pa kaže predvsem na to, da slovenski turizem

še ne premore dovolj bogate ponudbe.

Poleg tega se je na tem področju zgodilo kar nekaj za devizne prilive neprijetnih stvari. Slovenija kot da se odreka denarja od igralništva, Italijani so uvedli bone za cenejši nakup bencina ob meji (isto menda pripravljajo še Avstrijci), Avstrijci so omejili vnos tobaknih izdelkov. Vzrokov za manjši devizni priliv je po mnenju Združenja za turizem in gostinstvo še nekaj. Med večjimi je dejavnost naših turističnih podjetij, ki v glavnem organizirajo potovanja in letovanja Slovencev v tujini, medtem ko na tujih turističnih trgih ni skoraj nikogar, ki bi tujce pripeljal k nam.

B. D. G.

TRETIJINA MALIH JE BLOKIRANIH

KRŠKO - Obrtniki opozarjajo, da skorajda ni občine, kjer ne bi imelo že kar 30 do 40 odstotkov vseh malih obratovalnic blokiranega žiro računa. Moti jih predvsem to, da je blokada stoodstotna samo v malih obratovalnicah, medtem ko večjim podjetjem v času izplačil plač žiro račun sprostitjo. Tako neenakopravno obravnavanje hromi delo malih podjetij.

B. D. G.

Dan Infotehne presenetil

Zastopstvo znanih partnerjev in dobro izbrane teme pritegnile skoraj 100 informatikov in uporabnikov

NOVO MESTO - Kot je ocenil direktor Čedo Jakovljevič, je dan Infotehne družbo presenetil z

večjim odzivom od pričakovane. Predavanj, pogovorov ter predstavitev različnih produktov in informacijskih storitev v Kulturnem domu Janeza Trdine se je udeležilo skoraj 100 ljudi. Večina med njimi je bila informatikov iz dolenjskih in drugih podjetij, ki se pretežno sami ubadajo z reševanjem informacijskih težav, kaka tretjina pa je bila končnih uporabnikov informacijskih storitev - finančarjev, planerjev in analitikov.

Infotehna prireja podobno delovno srečanje z uporabniki iz večjih podjetij vsako leto, vendar so se tokrat lotili prireditve v malo širšem merilu, saj se na tem področju v Novem mestu nič ne dogaja. To je tudi razlog, da bodo v Infotehni tako prireditve poskušali ponoviti tudi v prihodnjem letu.

Organizator je priložnost izkoristil za predstavitev novosti v svoji ponudbi ter vzbudil zanimanje udeležencev z dobro izbiro partnerjev in tem za razgovor. Tako so na prireditvi govorili generalni direktor IBM Slovenija na vidni predstavniki informatike iz Leka, Krke, SKB banke, Dolenjske banke, Aplicoma, Oracle Softwara in SIOL Marketinga. Beseda je tekla o upravljanju z dokumenti, elektronskem poslovanju, o internetu in elektronskem bančništvu, o podatkovnih skladiščih, o direktorskih informacijskih sistemih pa o problemu leta 2000 v informatiki.

B. D. G.

Svetuje Urad za varstvo potrošnikov

Pri nakupu rabljenega osebne avtomobila se prepričajte o ujemanju in resničnosti vseh podatkov na motorju vozila s podatki v prometnem dovoljenju. Odgovornost za te podatke prevzame vedno prodajalec ali njegov posrednik. Bodite pozorni na številko šasije in številko motorja, ker sta lahko drugačni od napisanih ali pa celo ponarejeni. V prisotnosti prodajalca opravite primerno, predvsem ne prekratko poskusno vožnjo. Marsikdaj se spleča tudi plačati strokovnjaka za pomoč pri oceni avtomobila, saj je potrebno biti pozoren na sklopko, vžig motorja, izpušne pline ter tudi na enakomerno delovanje motorja. Ni odveč niti vožnja v hrib s precejšnjim naklonom. Kadar prodajalec odkloni predlagano poskusno vožnjo, potem je najbolje, da se za nakup avtomobila ne odločimo, pa če je ta še tako ugoden.

DOLENJSKI LIST

BORZNI KOMENTAR

Priložnost za špekulante

Pravega prometa zelo malo - Nakup državnih obveznic

Kratkoročni in špekulativni investitorji so preživeli razburljiv borzni teden, poln priložnosti za hitre dobičke in nevarnosti za še hitre izgubljanje. Za tiste z dolgoročnejšimi cilji se v resnici ne dogajalo nič posebnega. V ospredju so bile spet delnice Krke, Leka, deloma Petrola in občasno še Mercatorja, katerih povprečni tečaj so se dnevno spreminjali za 2 do 5 odstotkov.

Dnevni prometi so bili brez poslova s paketi in aplikacij še naprej skromni. Naj to letošnji december pogosto obliko trgovanja ponazorim s primerom ponedeljkovega trgovanja z delnicami Leka. Od 312 milijonov tolarjev skupnega prometa je ena sama borznoposredniška hiša prijavila dva svežnja, težka 300 milijonov, s preostalimi 12 milijoni pa so se ves dopoldan igrali večinoma špekulanti. Prava globina trga Lekovih delnic je bila torej samo 12 milijonov tolarjev, kar pomeni, da že sleherni malo večji nakup ali prodaja povzroča veliko rast oziroma padanje cen in s tem priložnost za kratkoročno hazardiranje.

Pred novim letom lahko še kaj popravite v svojem dohodninskem in davčnem položaju. Za davčno olajšavo je mogoče uveljaviti nakup državnih obveznic RSO2, katerih nominalna vrednost je vezana na nemško marko, borzna cena pa se giblje okrog 111 odstotkov. To prinaša 5-odstotni donos na marko, če jih obdržite do njihove zapadlosti (donos do

dospetja). Lahko jih tudi že naslednje leto spet prodate na borzi in dobite donos, ki bo odvisen od prodajne cene na borzi.

Na okencih Nove LB je mogoče dobiti še dve državni obveznici: RSO4 in RSO9. Prva je vezana na nemško marko in prinaša 8-odstotno nominalno obrestno mero. Ker jo prodajajo po ceni 103 odstotke, je njen donos do dospetja okrog 7,8-odstoten. Če verjamete, da bo v prihodnjem letu rast inflacije večja od rasti tečaja marke, se boste odločili za RSO9. Ta ima tolarško osnovo z nominalno obrestno mero TOM + 5,25 odst. Pred nakupom obveznic se pri svojem borznem posredniku pozanimajte za številko svojega računa v Klirinško-depotni družbi, da vam ga ne bo treba plačevati še enkrat.

Davek na kapitalski dobiček bo potrebno prijaviti za vse letošnje prodaje delnic, ki jih niste dobili iz naslova privatizacije in katerih lastnik ste manj kot 3 leta. Kapitalski dobiček si zato lahko precej zmanjšate začasno prodajo in kasnejšim ponovnim nakupom tistih delnic, pri katerih imate trenutno izgubo. Realizirani kapitalski dobički se namreč zmanjšujejo za vrednost realiziranih kapitalskih izgub.

IZTOK PLUT,
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Novo mesto
Tel. 068/3718-221, 3718-228
Fax.: 068/323-552

SKB se šteje za domicilno banko

Pričakovani rezultati PE Novo mesto v letu 1997

NOVO MESTO - Letošnji rezultati novomeške poslovne enote SKB banke so po besedah direktorice Marice Škoda na srečanju s poslovnimi partnerji v skladu s pričakovanimi. Konec leta bo bilančna vsota novomeške enote že blizu 70 milijonov mark, v naložbah enote prevladujejo predvsem dolgoročno posojila za podjetja, zbranih sredstev pa je nekaj manj. PE Novo mesto ima na tem območju med pravnimi osebami okoli 15-odst. tržni delež, med prebivalstvom pa je ta delež manjši.

"Na Dolenjskem in v Beli krajini imamo zdaj plasiranih za 68 milijonov mark dolgoročnih in kratkoročnih posojil, kar je lep prispevek naše poslovne enote pri financiranju razvojnih projektov in tekočega poslovanja naših komitentov," pravi Škoda.

AVTOMATOV NE BO VEČ V VSAKI LUKNJI

ČATEŽ OB SAVI - K promociji turizma in obogatitvi infrastrukture za to dejavnost naj bi v bodoče precej prispevala tudi namenska sredstva od iger na srečo. V ta namen naj bi se nabralo okrog milijardo tolarjev; polovico zbranih sredstev naj bi ostalo lokalni skupnosti, v kateri je igralnica, preostala polovica bo namenjena turizmu drugod po Sloveniji. Kot je nedavno dejal minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek, naj bi država po novi strategiji razvoja igralništva podelila le še štiri večje koncesije igralnicam (žive igre na srečo) in še okrog 20 koncesij malim zabaviščem ali igralnim salonom z avtomati. V teh bodo lahko imeli od 30 do 100 igralnih avtomatov. Drugod bodo avtomati prepovedani.

• Ob besedi domovina sem se prijel za žep. (Štolfa)

Koliko zaslužka s certifikati?

Pametni so certifikate vložili v dobra podjetja - V Krki trikratni zaslužek - Večina je bolj zaupala pooblaščenim investicijskim družbam - Kaj bo z njihovo naložbo?

Farmacevtsko podjetje Krka iz Novega mesta že več let osvaja naslov nauglednejšega slovenskega podjetja, se ponaša z najvišjim dobičkom v preteklem letu in je med prvimi tudi po prihodkih. Nekateri med nami so s pametno naložbo v procesu privatizacije postali solastniki tega podjetja, toda vsi niso imeli te sreče, zato je uspešnost certifikatskih naložb zelo različna, kar lahko razberemo iz tabele.

Uspešna podjetja so pogosto zabeležila presežek vloženih certifikatov. Tako so na primer pri Istrabenzu jemali okrog 20 odst. vlozene vrednosti, medtem ko smo ves znesek lahko vnovčili pri pooblaščenih investicijskih družbah, pidih. Po nekaj letih od začetka privatizacije so trenutno na boljšem tisti, ki so vložili v uspešna podjetja. V Krki je cena delnice v javni prodaji za certifikate dosegla 7.043 tolarjev, pod-

jetje pa je vnovčilo nekaj čez 40 odst. vloženega certifikata. Tako smo za 300.000 tolarjev vrednen certifikat dobili kar 16 delnic, kar je znašalo 112.688 tolarjev. Delnice že kar nekaj časa kotirajo v borzni kotaciji A, trenutni enotni tečaj pa znaša 21.120 tolarjev, kar je trikrat več od cene v javni prodaji. To pomeni, da v primeru prodaje 16 delnic Krke dobite skoraj 340.000 tolarjev. Poleg tega vam je na certifikatskem računu

ostalo še 180.000 tolarjev, ki ste jih lahko vložili drugam.

Delnice pidov zdaj še ne kotirajo na borzi, odkupne cene pa so v povprečju zelo nizke in redko presegajo 20 odst., kar pomeni, da bi lastnik 3000 delnic pidov dobil le okrog 36.000 tolarjev. Krkine delnice so torej vsem delničarjem več kot povrnile vloženi znesek. V podjetja je certifikate vložilo manj kot 10 odst. vseh državljanov, večina je bolj zaupala pooblaščenim investicijskim družbam, zato so odprta vprašanja okrog usode njihovih vložkov, še toliko bolj vroča tema.

MATEJ TOMAŽIN

	Vrednost delnice ob javni prodaji	odstotek vnovčevanja	št. delnic za 300.000 SIT	vnovčen znesek	trenutni tečaj delnic	razmerje med enotnim tečajem in tečajem iz javne prodaje	prodajni znesek delnic
LEK LJ	10.798 SIT	62%	16	172.768 SIT	30.233 SIT	2,80	483.728 SIT
KRKA NM	7.043 SIT	40%	16	112.688 SIT	21.120 SIT	3,01	337.920 SIT
DROGA PORT.	12.564 SIT	94%	23	288.972 SIT	30.700 SIT	2,44	706.100 SIT
ISTRABENZ KP	1.840 SIT	19%	38	69.920 SIT	3.004 SIT	1,63	114.152 SIT
PETROL LJ	13.000 SIT	30%	7	91.000 SIT	20.101 SIT	1,62	140.707 SIT
PID	1.000 SIT	100%	300	300.000 SIT	120 SIT	0,12	36.000 SIT

Katastrofalna kmetijska izhodišča

Kaj je pokazal vzorčni popis evropsko primerljivih kmetij - Minister Smrkolj obetal vstop v Evropsko zvezo že za leto 2.002 - Papirnato delo čaka tudi kmete

Vzorčni popis 20.000 slovenskih kmetij, ta podvig Statističnega urada Republike Slovenije, opravljen v prvih dvajsetih dneh letošnjega junija, je pokazal strukturno podobo slovenskega kmetijstva še v slabši luči, kot smo jo poznali doslej. Njegova poglavitna značilnost prej ali slej ostaja skrajna razdrobljenost posesti in izjemna majhnost kmetijskih obratov, ki bo zelo otežila vključevanje v Evropsko zvezo (EU), da o nekonkurenčnosti sploh ne govorimo.

Po vzorčnem popisu imajo evropsko primerljive slovenske družinske kmetije (EPK) v obdelavi 430.562 ha kmetijskih zemljišč, razdeljenih v milijone parcel (celotno slovensko kmetijstvo ima neverjetnih 5,5 milijona zemljiških parcel!). To je skoraj 40.000 ha manj, kot jih je imelo po kmetijskem popisu leta 1991. V tem času se je zmanjšalo tudi število družinskih kmetij (EPK), in sicer od 111.951 leta 1991 na 90.612 v letošnjem juniju. Da se Slovenija naglo zarašča, ker se v slabših

nekmetje, ocenjujejo, da je ta čas vseh slovenskih vinogradov 23.012 ha, kar pa je še vedno mnogo manj, kot je v naši državi absolutnih vinogradniških tal.

Za sodobno kmetijstvo povsem neprimerna in nekonkurenčna je velikost naših kmetij. Popis je pokazal, da ima dve tretjini (66 odst.) kmetij manj kot 5 ha kmetijske zemlje, 25 odst. med 5 in 10 ha in le 9 odst. nad 10 ha. Razumljivo je, da tako majhni kmetijski obrati ne vzdržijo tržne tekmovalnosti in nezadržno propadajo. Njihovo število se vztrajno manj-

ša. Število kmetij, bolje zapisano "kmetij", ki imajo le do 1 hektar kmetijske zemlje, se je v teh letih celo za pol zmanjšalo. Zvečuje se le število kmetij z nad 10 ha kmetijske zemlje, vendar dosega skupno le številko 8.547.

Zmanjševanju obdelave, ki v nekaterih predelih Slovenije zavzema že alarmanten obseg, zaenkrat še ne sledi manjša reja domačih živali. Nasprotno, kljub tarnanju o nedonosnosti reje in opuščanju govedoreje v hribovskih krajih se je po letu 1991 reja živine v evropsko primerljivih kmetijah in kmetijskih podjetjih (ki uporabljajo zdaj le še 8 odst. kmetijskih zemljišč) celo povečala. Podvojila se je reja ovc (zdaj jih redimo 52.800), potrojila reja koz, nekdanjega simbola revščine (20.800), reja konj, goveda in prašičev pa je ostala na približno enaki ravni.

MARJAN LEGAN

KUVAŠ NAJBOLJŠI ČUVAJ DROBNICE

V Slovenijo se počasi, a vztrajno vrača reja drobnice in z njo se povečuje tudi potreba po reji ovčarskih in pastirskih psov. Med njimi so najbolj znani nemški, škotski in kraški ovčar ter šarplaninec in kuvaš. Kot čuvaj tropa se je slednji celo najbolj obnesel. Kuvaš je močan, skladno grajen pes, visok do 75 cm in težak do 60 kg. Njegova bela ali slonokoščena dlaka je kratka in skodrana. Če njegov lastnik začne pravočasno z vzgojo, se razvije v odličnega branilca ovc in koz pred zvermi in nezaželenimi obiskovalci.

Po Slememnih sedaj še Travná gora

Projekt CRPOV

RIBNICA - V ribniški občini so konec septembra letos zaključili uvajalno fazo že drugega projekta CRPOV, ki ga financirata ministrstvo za kmetijstvo in ribniška občina. Prvi, s katerim so pričeli že leta 1993, poteka na območju Slemen v KS Sv. Gregor, v drugega pa je vključeno 9 vasi pod Travnó goro. Projekt je izvajala Vitra, Center za uravnotežen razvoj iz Cerknice, ki je zbrala vse dostopne podatke za posamezno naselje. Anketirali so vsa zainteresirana gospodinjstva s celotnega projektnega območja, na katerem živi skupno 530 ljudi.

Rezultati projekta, ki jih pri Vitri ocenjujejo kot razmeroma dobre, čeprav so pričakovali boljši odziv vaščanov, so pokazali, da so na tem območju možnosti in interes prebivalcev za razvoj turizma zelo velike. Zato so med prenostnimi cilji tudi ureditev smučišča v Danah, razvoj verskega turizma pri Novi Štifi in pridelava, predelava in prodaja biološko neoporečne domače hrane in pijače. M. L.-S.

ČAS KOLIN - Zima je čas kolin in marsikje še vedno pravi družinski praznik. Dobrote, kot so ocvirki, salame, kravice, klobase, prekajeno meso in ostalo, so namreč še vedno najboljše, če so domače. Zato ni čudno, da je v teh dneh na številnih domačijah veselo. Tako kot je bilo pri Stoparjevih v obmejni vasi Vrtača nad Kostonjico. (Foto: T. G.)

Ureja: dr. Julij Nemanič

Vino in zdravje

Iz najnovjše knjige s tem naslovom izpod peresa dr. Petra Kapša

V letu 1996 je bila v Parizu sprejeta Evropska listina o alkoholu. Listino je soglasno sprejelo 46 evropskih držav, med njimi tudi Slovenija. Listina vsebuje pet človekovih pravic v odnosu do uživanja alkoholnih pijač.

Etična načela in cilji

1. Vsi ljudje imajo pravico, da so v družinskem, družbenem in delovnem okolju zavarovani pred nesrečami, nasiljem in drugimi negativnimi posledicami, ki jih povzročajo uživanje alkohola.
2. Vsi ljudje imajo pravico do popolne in resnične informacije o zdravstvenih, družinskih in socialnih posledicah, ki jih povzročajo uživanje alkohola. Tovrstno izobraževanje se mora začeti v čim bolj zgodnjem obdobju življenja.
3. Vsi otroci in mladostniki imajo pravico odraščati v okolju, ki je v največji možni meri zavarovano pred negativnimi posledicami uživanja alkohola in tudi pred reklamiranjem alkoholnih pijač.
4. Vsi ljudje, ki uživajo alkohol na način, ki je zanje tvegan

ali škodljiv, imajo pravico do vključitve v proces zdravljenja. Enako velja za njihove družinske člane.

5. Vsi ljudje, ki ne želijo uživati alkohola iz zdravstvenih ali drugih razlogov, imajo pravico do zaščite pred pritiski pivskega okolja. Imajo tudi pravico do podpore za svoje nepivsko vedenje.

Deset strategij za uresničevanje spejetih načel

1. Seznanjati ljudi s posledicami, ki jih povzročajo uživanje alkohola njihovemu zdravju, družini in družbi. S pomočjo obsežnih izobraževalnih programov seznanjati ljudi z učinkovitimi ukrepi, ki lahko prispevajo k zmanjšanju gorja. Ti programi naj se začno v čim bolj zgodnjem obdobju življenja.
2. Podpirati takšno javno, privatno in delovno okolje, ki bo zaščiten pred nesrečami in nasiljem ter drugimi negativnimi posledicami uživanja alkohola.
3. Sprejeti in izvajati zakone, ki bodo učinkovito omejevali vožnjo pod vplivom alkohola.
4. Pospeševati zdravje s pomočjo mehanizmov nadziranja dostopnosti alkohola (na primer za mlade), ali pa vplivati na cene alkoholnih pijač (na primer z obdavčitvijo).

(Nadaljevanje prihodnjič)

"VINO SE VSEKAKOR ŽENI V SLOVENIJI!" - V Sloveniji imamo veliko zaslužnih ljudi, ki so na področju vinogradništva in vinarstva naredili korake velikanov. Začel se je razcvet na tem področju, in ko razmišljam, pravzaprav ne vem, kje se vino rojeva in kje umira, toda ženi se vsekakor Sloveniji, je dejala vinska kraljica Katarina Jenžur ob pokušnji letošnjega odličnega cvička iz krške vinske kleti v sevniškem hotelu Ajdovec. Cviček je postavljen na zavidljivo mesto v Sloveniji. Zasluga gre predvsem majhni skupini izkušnih strokovnjakov krške vinske kleti. Enemu izmed teh, enologu inž. Zdravku Mastnaku (na levi), je Jenžurjeva iskreno čestitala. Na posnetku je še sevniški podjetnik Marjan Šmit. (Foto: P. P.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek Antioksidanti nas ščitijo

Številni slabi vplivi iz okolja, kot so onesažen zrak, cigaretni dim, alkohol, nekatera živila in zdravila ter telesni in duševni stres, lahko izzovejo v našem telesu povečano nastajanje reaktivnih spojin - prostih radikalov. Ti postanejo škodljivi, če jih je varuje žilno steno. Posledica je zmanjšana odpornost organizma, različne bolezni srca in ožilja, nastanek sive mreže, pospešeni procesi staranja in povečana možnost za razvoj rakastih obolenj.

Snovi, ki ščitijo naše telo pred prostimi radikali, imenujemo antioksidanti. Najpomembnejši antioksidanti so beta karotin - predstopnja vitamina A, askorbinska kislina - vitamin C, alfa tokoferol - vitamin E, selen, flavonoidi in še nekateri drugi. Beta karotin je zelo pomemben za tvorbo očesnega pigmenta, za ohranjanje zdravja kože in sluznic, za pravilno rast kosti in za normalen razvoj ploda. Prav tako nas varuje tudi askorbinska kislina - vitamin C, ki je zelo občutljiv za vodo, toploto, zrak in alkalije, zato med kuhanjem propade. V našem telesu vitamin C sodeluje

pri nastajanju protiteles, pri presnovi folijske kisline, pomembne za tvorbo krvi, in pri drugih procesih. Močno natioksidantno sredstvo je tudi alfa tokoferol - vitamin E, ki preprečuje, da bi se maščobe pod vplivom prostih radikalov oksidirale, in tako varuje žilno steno. Vitamin E se uporablja za preprečevanje ateroskleroze, degeneracije živec in mišic. Med mikroelementi je selen, ki je tudi kot antioksidant potreben za naše telo. Če je prehrana uravnotežena, ne primanjkuje selena. Kot dodatek hrani pa se priporoča vsem, ki jedo neuravnoteženo prehrano, vegetarijancem, kadilcem in starejšim osebam.

Flavonoidi so postali pomembni, odkar so ugotovili, da zmerno uživanje rdečega vina zmanjša pogostost srčne kapi. Če hočemo s hrano použiti čimveč antioksidantov, moramo uživati rdeče grozdje, rdečo in rumeno čebulo, zelje, cvetačo, brokole, surov česen, oljivo olje, listnato zelenjavo temnozelenne barve, rdeče pomaranče, sadje namesto soka, korenje, krompir in bučke.

V ŠENTRUPERTU OKROGLA MIZA O MLADEM VINU

ŠENTRUPERT - 7. decembra je Društvo vinogradnikov Šentrupert priredilo v gostilni Vojnovič v Slovenski vasi okroglo mizo, na kateri je poleg mnogih udeležencev sodeloval tudi znani enolog inž. Darko Marjetič iz Krškega. V svojem prispevku je poudaril, da je moč priti do dobrega vina samo z načrtnim delom že v pridelavi, zato trt ne smemo preobremenjevati, kakor se, žal, še vedno dogaja. Vinogradniki morajo tudi dojeti, da je potrebno s trgatvijo počakati do dozorite grozdja, sicer kletarsko delo ne more doseči pravega učinka. Prehitro potrgano grozdje da lahko le prazno in plehko vino. Inž. Marjetič je dal še več koristnih napotkov glede boleznih in napak vina, predvsem mladega, ki je še posebej občutljivo. Vinogradniško društvo je spodbudil, naj nadaljuje z dosedanjim uspešnim delom.

IVAN VOVK

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek je bila ponudba na tržnici spet skromna, branjeve pa vse bolj resno razmišljajo o protestu. Inspekcija, ki je poostрила nadzor nad prodajo vsega, kar je živalskega izvora, zahteva posebne ogledne prostoro in teste živil. Novomeščani se pritožujejo, da so s tem prikrašani za kmečke dobrote. Sicer pa so kmetice ponujale kisló repo in zelje po 200 tolarjev kilogram, fižol po 300 do 500, korenje, črno redkev, kolerabo in kostanj po 200, orehe po 900 do 1000, krompir po 50, sadje po 800, slivovko po 1000, radčič po 250 tolarjev, česen po 500 tolarjev kilogram. Za merico motovilca je bilo treba odšteti 200 tolarjev, za korenino peteršilja 50 do 100 tolarjev, por je bil po 350 tolarjev kilogram, šalotka po 300, brstični ohrovt po 400, liter in pol jabolčnega kisa je stal 200 tolarjev, suho sadje 600 tolarjev kilogram, suhi šopki so bili po 200 tolarjev, mah po 300 tolarjev, šopki teloha po 200 tolarjev itd.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 140 do 3 mesece starih prašičev, 75 v starosti 3 do 5 mesecev in 40 starejših. Prvih so prodali 130 po 380 do 410, drugih 60 po 280 do 300, tretjih pa 10 po 240 do 250 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Prepoved razvoza gnojevke

Ker dobronamerna opozorila in nasveti agronomске stroke, kaj šele naravovarstvenikov, niso zalegla, je ob koncu lanskega leta začela veljati vladna uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS št. 68). Ta omejuje količino organskih gnojil, gnojenje z gnojevko ali gnojnico pa celo povsem prepoveduje v času od 15. novembra do 15. februarja.

Ta ukrep je bil potreben, ker so nekateri kmetovalci pretiravali v intenzivnosti kmetijske pridelave in reje, ki je že škodovala naravi, predvsem pa ogrožala podtalnico oz. pitno vodo. Po uredbi je dovoljeno na leto vnesti v hektar kmetijske zemlje toliko naravnih gnojil, kolikor se jih na leto pridobi od treh krav, težkih po 500 kg, kar označujemo s tremi glavami velike živine (3 GVŽ). Ker pa so gnoj, gnojevka ali gnojnica od prašičev in perutnine za naravo nevarnejši, je v tem primeru dovoljena količina za tretjino manjša, torej 2 GVŽ.

Odloučen je tudi čas uporabe organskih gnojil. Najbolje jih je zaorati v zemljo ob jesenski setvi ali pripraviti njive za praho, kar pa ni vedno izvedljivo. Ker imajo kmetje v pozni jeseni ali zgodnji zimi več časa za to delo, so ga doslej opravljali brez kakršnihkoli strokovnih pomislekov, saj je šlo predvsem za hlevski gnoj, ki so ga s prenapoljenih gnojišč odvažali na njive in ga tam deponirali. Vse pa je postavila na glavo uredba rešetk, ki je zmanjšala potrebo po nastilju in omogočila večjo delovno storilnost, hkrati pa dala kmetu gnojevko, to je tekočo mešanico blata in seča, ki pa ima čisto drugačne zahteve glede časa in načina uporabe.

Uredba je do gnojevke in gnojnice "neusmiljena", saj dosledno prepoveduje njeno uporabo na tleh, nasičenih z vodo, prekritih s snežno odejo, zmrznjenih ali tako močno nagnjenih, da gnojevka ali gnojnica odtekata po površini. Koristi od takega gnojenja ni nobene, stroški razvoza po razmočenih kolovozih in brezpotju pa veliki. Za tiste, ki jih vsa ta dejstva ne prepričajo, je predvidena visoka kazen.

Inž. M. L.

CVIČEK

Knjiga, ki smo jo Dolenjci podarili papežu.

Prisrčno poslovno darilo.

Naročite jo lahko na naslovu: Založba Magnolija d.o.o., Celovška 108, 1000 Ljubljana, ali po tel.: 061/553-775

Drobec muzeja na domači polici

Kopije muzejskih predmetov kot spominek ali darilo širijo vednost o naši kulturni dediščini - Ponudba Dolenjskega muzeja je pestra - Nakit s Kapiteljske njive

NOVO MESTO - V slovenskih muzejih in galerijah je shranjena dragocena kulturna dediščina, ki jo lahko spoznavamo na občasnih in stalnih razstavah, muzeji pa se ob tem trudijo, da bi zanimivosti iz svojih depojev ponudili tudi na bolj "potrošniški" način, kot replike ali kopije muzejskih predmetov, ki jih obiskovalci lahko kupijo v muzejskih trgovinah za spominek, okras stanovanja ali kot darilo. Tudi na tak način se utrjuje in širi vednost o naši kulturni dediščini.

Dolenjski muzej v Novem mestu podobno kot drugi muzeji skrbi, da imajo njegovi obiskovalci ne samo kaj videti, ampak si lahko tudi kaj kupijo. Če ne omenjamo številnih publikacij, katalogov, knjižic, razglednic in podobnega tiskanega gradiva, so posebna zanimanja vredne replike in kopije muzejskih predmetov. Kot je povedal direktor Zdenko Picelj, v Dolenjskem muzeju že vrsto let skrbe za izdelavo kopij, se pravi za natančne posnetke staro-

zgodovinskih časov, ponudba te vrste pa je zdaj bogatejša za pet novih kopij: treh fibul, zapestnice in prstana. Bronaste izvirnike so izkopal na Kapiteljski njivi, zdaj že svetovno znanem arheološkem najdišču, kopije pa so narejene v srebru in tako primerne predvsem kot vrednejša darila. Ročno jih izdeluje Anita Planinšek, zlatarka iz Celja. Posebnost med temi kopijami je masivna fibula s konjsko glavo. Novost v sedanjih ponudbi, vezani na veliko razstavo najdb s Kapiteljske njive, so še izvirne grafike, ki jih je po motivih z ornamentirane situle s Kapiteljske njive izdelala slikarka Svetlana Rodič Jakimovski.

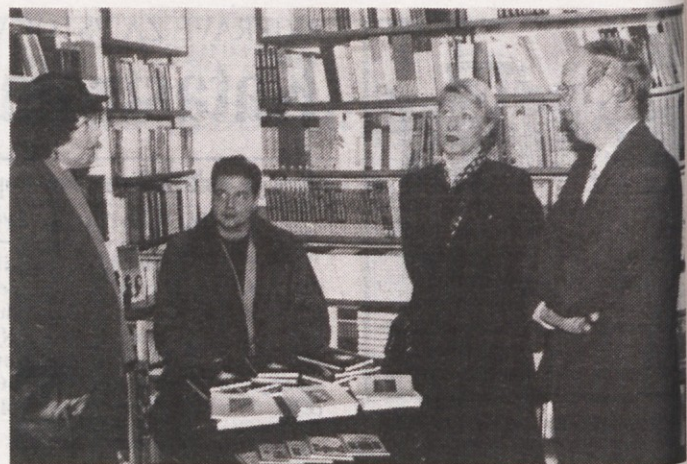
Zdenko Picelj pravi, da tudi dražje kopije ne ostajajo na zalogi, izkupiček od njihove prodaje pa v Dolenjskem muzeju usmerjajo nazaj v tovrstno promocijo muzeja in kulturne dediščine.
M. MARKELJ

KVARTET BIG BEN V KAPITLJU

NOVO MESTO - Jutri, 19. decembra, bo v kapiteljski cerkvi nastopil kvartet Big Ben z božičnimi in črnskim duhovnimi pesmimi. Vstopnice so naprodaj v prostiji.

SREČANJE IMETNIKOV MUZEJSKE KARTICE

NOVO MESTO - Dolenjski muzej pripravlja v petek, 19. decembra, srečanje imetnikov muzejske kartice. Srečanje bo ob 17. uri v galeriji muzeja.

MALA ENCIKLOPEDIJA EZOTERIKE - V knjigarni Mladinske knjige v Novem mestu se je prejšnjo sredo, 10. decembra, predstavila založnica Domus s svojimi najnovejšimi knjižnimi novostmi. Kot je povedala urednica Nataša Skrt Kos, je pri Domusu izšlo več knjig, ki obravnavajo alternativne načine zdravljenja in nove načine kakovostnega življenja, posebnost pa je izvirno delo slovenskega zdravnika Gorazda Gaveza Mala enciklopedija ezoterike. V nji so v abecedno urejenih obsežnejših geslih prikazane alternativne oblike zdravljenja, parapsihološki pojavi, boljši načini življenja in nove ideje. Avtor se je pri pisanju naslonil na tuje vire, vključil pa je tudi dogajanja pri nas ter tako zaoral ledino tovrstnega pisanja pri nas. Na sliki (z desne proti levi): vodja Knjigarne Janez Brulc, urednica Domusa Nataša Skrt Kos in komercialni direktor Boštjan Pevec. (Foto: MiM)

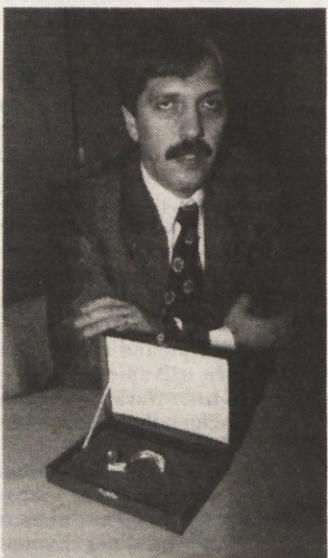
Lahko noč, smeh

Izšla je četrta Doklova knjiga dolenjskih anekdot

NOVO MESTO - Upokojeni novinar in publicist Slavko Dokl neutrudno zbira anekdote in šaljive prigode, povezane z ljudmi, živečimi od Suhe krajine do strmih pobočjih Gorjancev in onkraj njih. Iz zajetnega kupa okoli 500 zbranih različnih anekdot in prigod, ki pa še vedno občasno naraste za kakšno novo prigodo, je Dokl pripravil izbor že za tri knjižice, ki so izšle od leta 1995 pri založbi Erro, četrta pa se je trojici pridružila pred kratkim z naslovom Lahko noč, smeh. Kot pravi avtor, tako počasi zaključuje zastavljeni načrt, saj ga čaka samo še izid zadnje, pete knjižice, ki bo pod naslovom Nasvidenje, smeh, zaokrožila zbirko anekdot in prigod dolenjskih ljudi.

Četrto knjižico je med bralce pospremil z uvodno besedo Marjan Legan, ki se je predvsem zamislil nad dejstvom, da so se ljudje včasih, ko je bilo življenje nedvomno trše kot zdaj, znali bolj od srca nasmejati in so bili bolj duhoviti. Da je res tako, potrjuje tudi ta Doklova knjižica oziroma več kot 130 zapisanih anekdot in prigod, ki so se pripetile bolj in manj znanim Dolenjcem iz Žužemberka, Kostanjevice, Novega mesta, Šentjerneja in drugih krajev. Nekatero so prav posrečene in duhovite, druge manj, a v celoti gre za prijetno in lahkotno branje, ki bralcu poleg čiste zabave prinaša tudi nekatera vedenja o naši bližnji preteklosti ter mu ponuja drobce utripa življenja v dolenjskih krajih pred desetletji. Anekdote so opremljene z ilustracijami Bogdana Breznika.

Doklu gre priznanje za opravljeno delo, vendar pa ob vsem trudu njegove knjižice vendarle ostajajo predvsem gradivo, ki bo šele po temeljitejšem vsebinskem pretresu, ureditvi, popravkih nekaterih nerodnosti (npr.: Tintorettova slika ni na oboku kapiteljske cerkve!) in z dodatnimi biografskimi ter drugimi podatki dobila zares zlahtno težo.
M. MARKELJ

NAJDRAŽJA KOPIJA - Direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj s srebrno kopijo masivne bronaste fibule.

čavnege nakita, posodja in drugih predmetov. Za razliko od navadnih muzejskih spominkov in replik imajo kopije certifikat z vsemi podatki o predmetu, izdelati pa jih smejo največ sto. Doslej so se odločali predvsem za kopije arheoloških najdb, lani pa so prvič ponudili tudi kopijo umetniškega železnega liva - svečnik iz nekdanje Dvorske železarnice. Obiskovalci muzeja so pokazali veliko zanimanja za kopije nakita iz pra-

Slovenski Čeh

160-letnica rojstva glasbenika Antona Foersterja

NOVO MESTO - V soboto bo minilo natanko 160 let od rojstva skladatelja, organista in pianista Antona Foersterja. Umetnik je po rodu sicer Čeh, vendar pa je od leta 1867, ko je kot tridesetletni glasbenik prišel v Ljubljano za pevovodjo Narodne čitalnice in poučevat v semenišče in gimnazijo, daroval vse svoje glasbene moči slovenski glasbi. Med drugim je bil 41 let vodja stolnega glasbenega kora, ustanovitelj in vodja Orglarske šole, urednik glasbenih prilog Cerkvenega glasnika, pisec pedagoških priročnikov in skladatelj. Poleg številnih cerkvenih in posvetnih skladb je napisal tudi še zdaj priljubljeno slovensko opero Gorenjski slavček. Foersterjevo življenje je povezano tudi z Novim mestom, saj je tu preživel zadnjih devet let svojega življenja. Umrli je leta 1926, pokopan pa je v Ljubljani.

OB-LJUBITI

NOVO MESTO - Malo mestno gledališče je ob 750-letnici Kostanjevice pripravilo gledališki projekt Ob-ljubiti. Predstava bo v Novem mestu v petek, 19. decembra, ob 20. uri v večnamenski dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine.

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERTI

ČRNOMELJ - Učenci tukajšnje glasbene šole in njenih dveh podružnic v Metliki in Semicu se pripravljajo na božično-novoletne koncerte, ki bodo v četrtek, 18. decembra, ob 16. uri v Domu upokojencev v Semicu, v ponedeljek, 22. decembra, ob 17. uri v Ganglovm razstavišču v Metliki in v torek, 23. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Črnomlju.

Roman z družbenega roba

Pisatelj Andrej Morovič je v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu predstavil svoj roman Vladarka

NOVO MESTO - Andrej Morovič spada med tiste slovenske pisatelje, ki so v slovensko literaturo prinesli utrip svetovne urbane subkulture, svet droge, prostitucije, kriminala, potepuštva in družbenih marginalcev. Kot nemiren in radoveden duh je Morovič prepotoval vse celine tega sveta, dolga leta živel v nekdanjem Zahodnem Berlinu in na lastni koži skušal veliko tega, kar v svoji kratki prozi in romanih opisuje. Doslej je izdal že sedem knjig, najnovejša med njimi pa je roman Vladarka, ki ga je izdala študentska založba Beletrina. S tem zanimivim avtorjem in urednikom založba Beletrina. S tem zanimivim avtorjem in urednikom založbe Mitjem Čaterjem se je bilo mogoče srečati prejšnji petek, 12. decembra, zvečer v Knjižnici Mirana Jarca, vendar je to priložnost, kot je za Novo mesto že običajno, izrabilo le malo posl-

šalcev. Gosta večera in voditeljica pogovora Jadranka Matič Zupančič so se kljub temu potrudili.

Morovič (omenimo mimogrede, da je predšolska otroška leta preživel v Novem mestu) se je razgovoril predvsem o svojem najnovejšem romanu Vladarka. Pisal ga je razmeroma dolgo, pobudo zanj pa je dobil v osebnem znanstvu z neko Berlinčanko, ki mu je pripovedovala sočne zgodbe iz svojega življenja, najprej v prijateljskih pogovorih, potem pa v pogovorih, načrtovanih kot zbiranje gradiva za knjigo. Posebnost berlinske gospe so bile njene izkušnje "domine", kot se v žargonu reče tistim, ki s poniževanjem zadovoljujejo svoje mazo-histične stranke. V knjigi je tako veliko sadomazohističnih zgodb, ki pa jim avtor ni dal osrednjega poudarka. S posegom domišljjskih vstavkov je izpisal zanimivo življenjsko zgodbo.
M. MARKELJ

Andrej Morovič na predstavitvi v Novem mestu.

Uspešni Ave

Koncert Komornega zbora Ave v Novem mestu

NOVO MESTO - V torek, 16. decembra, zvečer se je v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine na celovečernem koncertu predstavil doma in na tujem vse bolj uveljavljeni komorni zbor Ave iz Ljubljane. Pod vodstvom dirigenta Andraža Hauptmana je zbor odpel pester izbor starejših in novejših umetnih sklad ter priredb slovenskih ljudskih in črnskih duhovnih pesmi.

Vokalna skupina Ave je bila ustanovljena leta 1984 v župniji Ljubljana-Vič. Z zagnanostjo mladih pevcev, trdim delom, pristno ljubeznijo do glasbe in seveda pod zanesljivim Hauptmanovim vodstvom je skupina rasla številčno in kakovostno ter se vzpela v sam vrh slovenske in evropske vokalne glasbe. Enega od največjih uspehov na zahtevnih zborovskih tekmovanjih doma in v svetu so pevci zabeležili lani na 35. mednarodnem tekmovanju C. A. Seghizzi v italijanski Gorici, kjer so osvojili kar sedem odličij, ter v Atenah, kjer so osvojili grand prix in laskav naslov "zbor sveta". Ave je tudi dobitnik nagrade Prešernovega sklada.

Predvsem neuveljavljeni

Marta Račević pripravlja v okviru podjetja Arhitekton razstave zlasti nepoznanih dolenjskih ustvarjalcev

NOVO MESTO - Organiziranje in pripravljanje različnih, v glavnem slikarskih razstav je ena od dejavnosti družinskega podjetja Arhitekton, ki jo vodi diplomirana arhitektka Marta Račević. Podjetje deluje pet let, Račevića pa je svojo prvo razstavo pripravila že prej, leta 1990. "To je bila razstava novomeških študentov arhitekture v prostorih SDK. Uspela je in prenesli smo jo celo v pobrateno mesto Langenhagen," se spominja začetkov. Do zdaj je pripravila že okrog štiriindvajset razstav.

Tega se je lotila iz zelo preprostega razloga. "Poznam veliko ustvarjalnih ljudi, ki pa so še neznan in nimajo priložnosti ali možnosti za razstavljanje. Na ta način jim pomagam pri njihovem uveljavljanju," je razložila in poudarila, da imajo prednost predvsem domači ljubiteljski ali akademsko izobraženi slikarji. Umetnike za razstave je izbirala iz zakladnice svojih poznanstev, veselja pa je bila tudi vsake druge pobude.

Od leta 1995 dobro sodeluje predvsem s Splošno bolnišnico Novo mesto in direktorjem dr. Tonetom Starcem. Vsako leto s približno petimi likovnimi razstavami poskrbi, da imajo obiskovalci bolnišnične jedilnice, ki še zdaj niso le njeni uslužbenci, kaj lepega videti. Trenutno so tu na ogled dela mariborske slikarke Milene Pavlin-Houške, za kulturni praznik pa se bo s slikarskimi deli predstavila Novomeščanka Danja Bajc. Dve leti pripravlja razstave tudi v gostilni Prešeren v Kronovem.

Marta Račević

KONCERT DVEH ZBOROV - V osnovni šole Brusnice je Ženski pevski zbor turističnega društva Ratež minuli petek, 12. decembra, zvečer pripravil letni koncert, na katerem je pod vodstvom Romane Križman pokazal, kaj je v dveh letih svojega delovanja dosegel. Pevke so poslušalce popeljale predvsem v svet slovenske ljudske in umetne glasbe, odgrnile pa so tudi pogled na svet štiri stoletja stare glasbe in črnske duhovne pesmi. Gostje rateških pevsk so bili člani moškega pevskega zbora Ruperčvrh, ki so pod vodstvom Petra Ciglerja odpeli štiri pesmi. Na sliki: rateške pevke med nastopom. (Foto: MiM)

BOŽIČNI KONCERT

TREBNJE - Učenci in učiteljice Glasbene šole so v torek, 16. decembra, zvečer v predavalnici osnovne šole izvedli božični koncert komornih skupin.

Glas harmonike

V nedeljo prvič v Krški jami

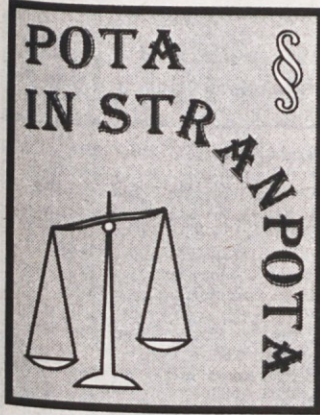
KRKA - V nedeljo, 21. decembra, bo ob 13.30 v Krški jami prvi božično-novoletni koncert mladih glasbenikov, članov Društva harmonikarjev Krka, ki deluje v kvartu ZKD občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. "Naši harmonikarji bodo pripravili nekaj za to priložnost primernih pesmi in če bo odziv dober, bo koncert, ki ga organiziramo z domačim turističnim društvom, postal tradicionalen," je razkril načrte predsednik društva Stane Černe, učitelj klavirske harmonike in električnih klaviratur na Glasbeni šoli Grosuplje.

Harmonika kot instrument postaja za mlade vse bolj zanimiva. To kaže tudi starost članov pet let obstoječega društva, ki imajo od sedem do petindvajset let, prihajajo pa ne samo iz ivanške občine, ampak tudi iz sosednjih: novomeške, trebanjske, grosupeljske in dobrepoljske. Harmoniko, večina "frajtonarico", vsi igrajo ljubiteljsko, pa ne le v svoje veselje, saj z njo marsikdaj popestrijo različne prireditve. Kot je povedal Černe, pripravlja društvo

Stane Černe z enim od harmonikarjev

tradicionalne revije harmonikarjev v Krkinem združenem domu, kjer gre izključno za predstavitev; vsako prvo nedeljo v juliju pa skupaj s tekmovanjem za pokal Krke organizirajo izbirno tekmovanje za zlato harmoniko Ljubečane.
L. M.

dežurni poročajo

K SODNIKU TUDI NATAKARICA - V torek, 9. decembra, so policisti iz Metlike do iztreznitve pridržali vinjenega 38-letnega I. K. iz Otoka, ki je v gostinskem lokalu Daš na Primostku kršil javni red in mir. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške, tja pa bo morala tudi natakarica, ki je točila alkohol vinjenim osebam.

ZASEGLI PIŠTOLO - V četrtek, 11. decembra, so policisti 54-letnemu A. M. iz Sečjega sela zasegli 8 nabojev in samokres, za katerega sicer ima orožni list, zasegli pa so ga zato, ker je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja ogrožanja varnosti, saj je istega dne okoli 12. ure v Sečjem selu z orožjem grozil T. M. - ju iz Sečjega sela.

"POLICISTA, BI BILA RADA TEPENA?" - V sredo, 10. decembra, nekaj pred polnočjo je šla policijska patrulja na kraj kršitve javnega reda in miru v stanovanjsko hišo v Brežicah. Ko je kršitelj opazil policista, je začel nanju kričati, po kaj sta prišla in če bi bila rada tepena. Čeprav sta moža v modrem skušala 28-letnega D. S. pomiriti, se je ta še bolj razburil in ju hotel napasti. Policista sta ga obvladala in ga odpeljala na policijsko postajo. Alkotest je pokazal 2,26 promila alkohola. Možak se bo zagovarjal pred sodnikom za prekrške.

STRAŠIL S PUŠKO - V nedeljo, 7. decembra, zvečer je policist na Čatežu ob Savi na parkirišču gostilne opazil občana, ki je imel v roki puško, nato pa jo je spravil v prtljajnik avta in odšel nazaj v lokal. Policist je v postopku ugotovil, da gre za 50-letnega H. M. iz Hrvaške, ki je zaposlen v Brežicah, dovoljenja za malokalibrsko puško pa nima. Zato se bo srečal s sodnikom za prekrške.

PRETEPALA OTROKE

NOVO MESTO - V soboto in v nedeljo, 13. in 14. decembra, so policisti do iztreznitve pridržali 34-letno R. V. iz Učakovcev, ki je doma vinjena razgrajala, grozila in pretepala otroke. Zagovarjati se bo morala pred sodnikom za prekrške.

TRČIL V DREVO

MOKRONOG - V četrtek, 11. decembra, ob 15. uri je 34-letni Janez Ž. iz Hudej vozil osebni avto s Trebelnega proti Mokronogu. Na Gubčevi cesti v Mokronogu je zaradi neprimerne hitrosti izgubil oblast nad vozilom in trčil v drevo. Pri tem se je sopotnik 44-letni Ignac G. hudo poškodoval.

TAT V MRLIŠKI VEŽICI

DOLENJSKE TOPLICE - V noči na 14. december je nekdo prišel v nedograjeno mrliško vežico v Dolenjskih Toplicah in ukradel 5 bakrenih odtočnih cevi različnih dolžin z okrasnim kotličkom. Neznane, ki ga policisti še iščejo, je s tem krajevno skupnost Dolenjske Toplice oškodoval za 400 tisočakov.

VLOMILI V ŠTIRI STANOVANJA

NOVO MESTO - V torek, 9. decembra, dopoldne je nekdo vlomil v štiri stanovanja v stanovanjskem bloku na Seidlovi cesti 34 v Novem mestu. Neznane je iskal vrednejše predmete po omarah in predalih ter ukradel zlatino, ročno uro, dve usnejni jakni in 800 mark. Vse štiri lastnike stanovanj je neznane, ki ga policisti še iščejo, z vlomil in odnesenimi predmeti oškodoval za 280 tisočakov.

Nova stavba vseljiva drugo leto

UNZ Novo mesto se bo lahko v novo stavbo v Bršljinu selila prihodnje leto - Čeprav prometa vse več, varnostne razmere še obvladljive - Polovica več ilegalcev kot lani

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo so se na delovnem obisku v Novem mestu mudili direktor policije Stanislav Veniger, direktor kriminalistične službe Marjan Pogačnik in državni sekretar v ministrstvu za notranje zadeve Borut Likar. Z načelnikom UNZ Francijem Povšetom in vodilnimi so se pogovarjali o usmeritvah za delo policije v prihodnjem obdobju, beseda pa je tekla tudi o težavah, ki pestijo Dolenjsko in Belo krajino.

Kot kaže, naj bi se uprava za notranje zadeve Novo mesto prihodnje leto selila v novo stavbo v Bršljinu. Predlog proračuna za prihodnje leto, ki v državnem zboru čaka na obravnavo, namreč predvideva sredstva za to investicijo, a kot je povedal Borut Likar,

PREVENTIVA SEVNIŠKIH GASILCEV

SEVNICA - Prostovoljno gasilsko društvo Sevnica je do 2. decembra opravilo 48 intervencij, pri čemer so prevladovala tehnične intervencije ob prometnih nesrečah. Med vzroki za 9 požarov v gospodinjstvih pa so prevladovali neustrezni dimovodi in električna napeljava. Sevniški gasilci skušajo predvsem s preventivno dejavnostjo - ne le ob mesecu požarne varnosti - zmanjšati število požarov, in kot kaže statistika, jim to dobro uspeva. Po besedah poveljnika PGD Sevnica Janka Stoparja so s pomočjo sevniške policije na cestah zaustavili in pregledovali opremljenost 21 vozil z gasilniki. Eno vozilo tega aparata sploh ni imelo, 9 pa je bilo nepregledanih. Kar 13 voznikov ni znalo ravnati z gasilnikom! 20. in 21. decembra bodo sevniški gasilci opravili preventivne preglede po gospodinjstvih v Podgorici, Orešju nad Sevnico in na Metnem Vrhu.

V ŠENTJERNEJU GORELO

ŠENTJERNEJ - V soboto, 13. decembra, okoli 4. ure je zagorelo v delavnici stanovanjske hiše, ki je last Viljema Petelina iz Šentjerneja. V kletnih prostorih hiše ima lastnikov zet Roman Račić tiskarno za offset tiskanje. Ogenj je uničil stroj za tiskanje, stroj za razrez tiskovin in drugo opremo. Požar, ki so ga pogasili domači, sosedje ter prostovoljni gasilci iz Šentjerneja, Maharovca in Dolenje Stare vasi, je po vsej verjetnosti nastal zaradi kratkega stika v električni omariči oziroma na električni komandni plošči za tiskarske stroje in opremo. Škode je za 2,5 milijona tolarjev.

NOVA PROTIVLOMNA NAPRAVA

Nizozemsko podjetje Stratus je pred časom predstavilo novo protivlomno napravo ST-25. Po aktiviranju začne aparat proizvajati zelo gosto suho meglo in v manj kot pol minute je vidljivost zmanjšana na 30 do 40 cm. Vlomilec običajno po aktiviranju te naprave pobegne ali pa izgubi orientacijo, tako da ga policija le še prime. Aparat deluje ne glede na izpad električne energije, odstranitev megle pa ni težka. Ker bo del proizvodnje teh aparatov potekal tudi v Sloveniji, bo redna prodaja stekla istočasno v Nemčiji, Sloveniji in na Nizozemskem. V Sloveniji bo aparat prodajala družba Tu-Val Domžale.

A. O. Domžale

MLADOLETNIKOMA PONUJALA TRAVO

NOVO MESTO - 19-letna P. B. iz Novega mesta je utemeljeno osumljena, da je v petek, 12. decembra, okoli 20. ure v lokalu Črni baron v Novem mestu dva mladoletnika povabila iz lokala in jima ponudila marihuano. Policist je naletel nanje, ko so skupaj kadili joint. Zoper osumljenko bo podana kazenska ovadba.

Na magistralni cesti št. 1 je prometa vse več, in kot pravi Borut Likar, policija varnost še obvladuje, hkrati pa opozarja, da vse večja gostota prometa na tej maršikje dotrajani cesti ne sme biti

IZ MINISTRSTVA V NOvem MESTU - Prejšnjo sredo so se v Novem mestu mudili direktor kriminalistične službe Marjan Pogačnik (prvi z leve) ob načelniku UNZ Novo mesto Franciju Povšetju, državni sekretar Borut Likar in direktor policije Stanislav Veniger. (Foto: T. G.)

stavba še ne bo povsem končana. Denarja bo pač toliko, da bo možna selitev. V ministrstvu bodo dali pod natančen drobnogled tudi posledice varčevalnih ukrepov, saj je možno, da policija ne bo mogla biti več tako uspešna kot doslej.

NEUBOGLJIVI ŠOFER V ZID

NOVO MESTO - V soboto, 13. decembra, nekaj po polnoči so policisti na Prešemovem trgu ustavili 20-letnega voznika osebnega avta I. N. iz Novega mesta, ker je kršil cestnoprometne predpise. Ker je alkotest pokazal 2,15 promila alkohola, so mu vzeli voziško dovoljenje in mu nadaljnjo vožnjo prepovedali, vendar se tega ni držal. Odpeljal je naprej, vendar je preveč tiščal na stopalko za plin, tako da ga je v križišču Trdinove in Gubčeve ulice na spolzki cesti zaneslo v oporni zid. Policisti so ga pridržali, zagovarjati pa se bo moral pred sodnikom za prekrške.

• Na meji s Hrvaško in Madžarsko je bilo letos kar za polovico več prijetih ilegalcev, a dejstvo je, da se s povečano migracijo z vzhoda na zahod srečuje tudi ostala Evropa. Kot kažejo primerjave podatkov s sosednjimi državami, je slovenska policija, kar se ilegalcev tiče, učinkovita.

zgolj skrb ministrstva za notranje zadeve. T. G.

NOVOLETNI KOLEDARJI ZA NAKUP VOZILA

RIBNICA - Tudi letos bodo na vrata potrkali ribniški gasilci in nadaljevali pred tremi leti začeto novoletno akcijo "Koledar v vsako gospodinjstvo". Pri delu potrebujejo sodobno reševalno tehniko in novo vozilo za hiter prevoz ljudi. Vozilo bodo dobili februarja prihodnje leto, zanj bodo morali zbrati 4,8 milijona tolarjev, doslej pa so zbrali 1,8 milijona tolarjev.

Pokanje le nekaj dni pred in po novem letu

Precej omejitev

Pred nami so novoletni prazniki in spet je tu čas množičnega metanja petard in uporabe drugih pirotehničnih sredstev. Če je takšno početje nekaterim v zabavo, je za večino državljanov neprijetno in pomeni nasilje nad ljudmi. Nepremišljena, nepredvidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroča telesne poškodbe, vznemirja ljudi in živali. Policisti bodo tudi letos storili vse, kar lahko, da omejijo nezakonito uporabo le-teh.

Dosledno bodo ukrepali proti vsem, ki bodo metali

• Sicer pa ne pozabite: pokanje je dovoljeno le med 26. decembrom in 2. januarjem, pa še to na mestih stran od ljudi in živali.

petarde oziroma uporabljali druge pirotehnične izdelke, kjer to ni dovoljeno, in sicer: v šolah in njihovi okolici, v bližini zdravstvenih domov, bolnišnic, vrtecev, domov za ostarele, v okolici cerkva in drugod, kjer se zbira več ljudi.

Če se petardam kljub vsemu ne morete odpovedati, bodite pozorni pri nakupu. Kupujte le v trgovinah, ki imajo od ministra za notranje zadeve dovoljenje za prodajo teh izdelkov, od prodajalca pa zahtevajte dokaz, da je izdelek vpisan v listino eksplozivnih snovi, ki se smejo prodajati, in navodilo za uporabo v slovenskem jeziku.

ZBIL PEŠKO

NOVO MESTO - V petek, 12. decembra, nekaj pred sedmo uro zjutraj je 52-letni J. P. iz Jelš pri Otočcu vozil osebni avto iz Ločne

Spet pokalo po snežnih in ledenih cestah

Posipali so

Sneg, ki je naše kraje pobelil v noči na torek, je na cestah povzročil kup preglavic. Tako so policisti v torek zjutraj v nekaj urah obravnavali več kot 10 nesreč večinoma z materialno škodo, pri precejšnjem številu nesreč pa so se udeleženci dogovorili sami. Nekaj obtožb je letelo tudi na (ne)delo cestarjev, saj je bila prav dolenjska maršikje zaradi "snežnih desk" nevarna. Na Cestnem podjetju Novo mesto, ki s svojimi enotami pokriva celo Dolenjsko, Posavje, Belo krajino in kočevsko-ribniško območje, kjer je skupaj 1.400 km lokalnih in 830 km državnih cest, so zavrnil očitke, saj so bili cestarji na delu vso noč, tako da so bile ceste posipane, pluzili pa niso, ker še ni bilo toliko snega. Ker dolenjski posipavajo z natrijevim in kalcijevim kloridom in ne s peskom, posip ni viden, stanje pa še poslabša veter, ki odnaša sol, suh sneg,

• Sicer pa imajo sedaj na Cestnem podjetju polne zaloge soli, tako da se za pomanjkanje le-te ni bati. Najbolj nevarna in nepredvidljiva je poledica na posameznih odsekih, zato veliko odgovornost za varnost nosijo prav vozniki sami.

zaradi katerega nastajajo snežne deske, sol pa slabše deluje tudi zaradi redkega prometa, saj so bile temperature vozišča nekaj stopinj pod ničlo, sol pa za delovanje potrebuje tudi trenje - promet.

proti centru Novega mesta. Na Seidlovi cesti je pri bencinskem servisu na prehodu za pešce prečkala cesto 47-letna S. Š. iz Novega mesta. Avto jo je oplazil, tako da je padla po vozišču in se hudo poškodovala.

Za umor bivše žene 12 let zapora

Jožeta Šmidererja je sodišče zaradi kaznivega dejanja umora žene, kaznivega dejanja poskusa umora njenega prijatelja in dveh kaznivih dejanj ogrožanja varnosti obsodilo na enotno zaporno kazen 12 let in 3 mesece zapora

NOVO MESTO - 28. marca letos nekaj po 20. uri je prišel 44-letni Jože Šmiderer v stanovanjski blok na Kandijski cesti 47 v Novem mestu, pozvonil pred vrati prijatelja bivše žene Jožice, in ko je ta odprla vrata, ustrelil njo in njenega partnerja Radisava Joviča. Dogodek, ki je močno pretresel Novo mesto, je pred kratkim dobil epilog tudi na sodišču. Petčlanski senat je po dvodnevni glavni obravnavi Šmidererja obsodil na enotno kazen 12 let in 3 mesece zapora.

Jože in Jožica Šmiderer sta bila poročena 20 let. Pred dobrima dvema letoma sta se na njeno željo ločila. Nekaj časa sta še živela skupaj na Koštialovi, potem pa se je Jožica odselila k prijatelju Radisavu Joviču na Kandijsko 47. S tem se Jože ni mogel sprijazniti. Večkrat, še posebej če je bil pod vplivom alkohola, jo je klical po telefonu, zasledoval jo je ali jo čakal pred službo, enkrat pa jo je tudi udaril. Vsaj nekaj tednov pred tragičnim dogodkom je Jože na črno nabavil pištolo kal. 7,62 mm in o tem, da ima pištolo, po telefonu seznanil tudi bivšo ženo in Joviča, ki sta grožnje sicer jemala resno, saj sta o tem povedala tudi sosedu, a upala sta, da se jima kaj resnejšega ne bo zgodilo, saj je Šmiderer že večkrat prej grozil, groženj pa ni uresničil. Kljub temu se je zadeva obrnila v najbolj krvavo stran.

zakričala in poklicala na pomoč Joviča.

Ta je takoj videl, da je na vratih Šmiderer, ki ima v rokah pištolo. Pograbil je kuhinjski stol in planil proti vhodnim vratom, takrat pa je Jože začel streljati. Jožico, ki je bežala stran, je zadel v hrbtini del prsnega koša. Naredila je še nekaj korakov in sosedu, ki je bila pri njih na obisku, še rekla, naj pokliče policijo, potem pa se je mrtva zgredila. Poškodbe, ki jih je povzročil strel, so bile smrtno in ji tudi pravočasna zdravniška pomoč ne bi rešila življenja.

Joviča je krogla zadela v trebuh, tako da je njegovo življenje viselo na nitki. Le hitra zdravniška pomoč mu je rešila življenje, zaradi hudo težke prestreline pa bo lahko čutil posledice celo življenje.

Ko je Šmiderer videl, da sta obe žrtvi smrtno zadeti, je odšel in spotoma stanovalki bloka, ki je pritekla na stopnice, ker je slišala strele, rekel, da "ena budala strelja". Kakšno uro po dogodku pa so ga prijeli policisti na njegovem domu.

Po strelu še grožnje

Šmiderer je bil v priporu en mesec, ko pa se je Jovič vrnil iz zdravljenja, ga je Šmiderer večkrat poklical po telefonu. Med drugim mu je grozil s smrtjo.

Sovražno razpoložen je bil tudi do sorodnikov pokojne žene, zlasti do Bojana Mavsarja. Za slednjega je v začetku septembra v gostilni v Dolenjskih Toplicah vpriči gostov dejal, da ga bo pospravil, svojo grožnjo pa je podkrepil še z izvijačem, ki ga je kazal.

Šmiderer je v svojem zagovoru dejal, da je pištolo kupil zaradi problemov z Jovičem, češ da mu

• Senat je Jožetu Šmidererju za kaznivo dejanje umora, za katerega KZ RS predvideva zaporno kazen najmanj 5 do 15 let zapora, določil kazen 8 let zapora, za poskus kaznivega dejanja umora 5 let zapora, za dvoje kaznivih dejanj ogrožanja varnosti (KZ predvideva denarno kazen ali zapor do enega leta) 3 mesece zapora, nato pa mu je izrekle enotno kazen 12 let in 3 mesece zapora. Zaradi odvisnosti od alkohola pa mu je izrekle tudi varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholizma. Obtoženec mora plačati tudi stroške kazenskega postopka. Sodba še ni pravnomočna.

je ta grozil. Dejal je, da ga je Jovič enkrat celo udaril, in to pred Jožičino službo, ko jo je Šmiderer čakal, da bi z njo uredil premoznostne razmere. Sicer pa sta se glede skupnega premoženja sporazumno dogovorila več kot mesec dni pred tragičnim dogodkom. Šmidererjevimi izjavami, da mu je Jovič grozil, sodišče ni verjelo.

Šmiderer je dejanje storil v močno vinjenem stanju, saj je

KANDIJSKA 47 - Prebivalci stanovanjskega bloka na Kandijski 47 so bili pred meseci pričra krvavemu streljanju, kljub temu da so prav tisti dan zaradi večje varnosti namestili domofone. (Foto: T. G.)

vladovanja čustev pa je bila prav zato in zaradi razvijajočega se depresivnega razpoloženja bistveno zmanjšana. Senat je kot olajševalno okoliščino upošteval tudi obtoženčevo težko mladost. Kot oteževalne okoliščine pa je štelo odločnost in brezkompromisnost, ki jo je pokazal pri izvršitvi umora in poskusa umora, agresiven odnos do bivše žene vse od odselitve naprej.

T. GAZVODA

Olimpija je še korak pred Krko

Novomeški košarkarji pod domačimi koši le niso presenetili Uniona Olimpije - Vstopnice razprodane, dvorana polna do zadnjega kotička - Sagadin igral z vsemi dvanajstimi igralci

NOVO MESTO - O sobotni košarkarski tekmi med Unionom Olimpijo in domačo Krko se je po Novem mestu govorilo že lep čas. Ne le da je mladi zvezdnik novomeškega moštva Matjaž Smodiš napovedoval, da bo za svoj 18. rojstni dan doživel zmago na Olimpiji, o presenečenju so govorili tudi mnogi drugi. V mestu pod Gorjanci je zavladala prava košarkarska mrlica in vstopnic je v predprodaji zmanjkalo že nekaj dni pred srečanjem. Že več kot pol ure pred začetkom srečanja je bila tribuna nabito polna, prav tako tudi stoli, ki so jih sodelavci agencije za šport postavili za obema košema. Kar blizu 2.000 ljubiteljev košarke in športnega spektakla se je zbralo v dvorani pod Marofom, več ljudi v "ostarelo damo" enostavno ne bi šlo, saj so se gledalci nagnetli vse do klopi za rezervne igralce. Obetala se je velika predstava.

Začelo se je tako, kot si je večina novomeških košarkarskih navdušencev želela. Novomeški trener Živko Ljubojevič je v začetno peterko ob stalnih članih Petrovu, Smodišu, Steviču in Plevniku namesto Jevtoviča postavil Primoža Samarja, ki se letos ni prav veliko naigral, tokrat pa je na parketu prebil kar 37 minut. Po začetnem presenečenju, ko so gostje povedli s 7:0, so tudi domači košarkarji hitro ujeli korak z gosti in v 10. minuti izid s trojko

Plevnika izenačili na 21:21, dve minuti kasneje pa je center Dušan Stevič popeljal Novomeščane do edinega vodstva na srečanju 26:24.

Medtem ko je Ljubojevič odigral večji del srečanja z začetno peterko, ob kateri je v igri več kot 10 minut prebil le še Samo Grum, je ljubljanski strateg Zmago Sagadin stalno menjaval in poslal na igrišče vseh 12 igralcev; razen temnopoltega Taylorja pa so se vsi tudi vpisali med strelce. S tem je zagotovil izredno

hitro igro, ki ji Novomeščani niso mogli dolgo slediti. Razlika se je v zadnjih petih minutah prvega polčasa začela večati, v drugem polčasu pa vprašanja o zmagovalcu ni bilo več.

Čeprav Krka, novinec v 1. A-ligi, tokrat ni presenetila našega najboljšega moštva, ostaja zadovoljstvo ob dejstvu, da Novomeščani niso igrali izrazito podrejene vloge in da so se v določenih trenutkih prav enakovredno kosali z ljubljanskimi profesionalci, ki jih z denarjem že dolga leta izdatno zalaga tudi glavni pokrovitelj Novomeščanov. Izjemno zanimanje Novomeščanov za dogodke pod koši potrjuje, da so novomeški košarkarski veterani, ko so pred petimi leti ustanovili nov košarkarski klub Novo mesto 92 in začeli iz najnižje lige, storili prav.

I. VIDMAR

CESTA PRESEKALA SKAKALNICO - Ko so gradili cesto do Loškega Potoka do meje z občino Loška dolina, je cesta po naključju prepolovila leseni zaletni most smučarske skakalnice. S tem so najbolj prizadeti športniki, ki pa denarja za popravilo nimajo, saj športnega društva še niso ustanovili. Zadevo je v svoje roke vzela občina, ki bo tudi s pogovori na ministrstvu za šolstvo in šport skušala odgovoriti na vprašanje, ali je skakalnico sploh vredno obnoviti, saj stoji na zasebnem zemljišču. (Foto: A. K.)

VRHUNSKA PREDSTAVA - Novomeška športna dvorana že dolgo ni bila prizorišče tako kakovostne košarkarske tekme kakršna je bila v soboto, ko je domači prvotlač Krka dobil v goste eno najboljših evropskih moštev Union Olimpijo, ki je srečanje po porazu v evropski ligi v Berlinu vzelo zelo resno in se ni pustilo presenetiti. Mladi Samo Grum (na sliki med polaganjem), ki je v mesto ob Krki prišel iz Maribora, tokrat kljub korajžnemu prodoru pod koš ni zadel, saj je ruski reprezentant Vitali Nossov (desno) njegov met blokiral. Samo je svojo edino točko na tekmi dosegel iz prostih metov, medtem ko je Nossov na tekmi dosegel dve točki. (Foto: I. Vidmar)

IGRALI BODO ŠAH

LOŠKI POTOK - Okrepčevalnica Mohar na Hribu bo praznične dni popestrila s šahovskim turnirjem. Predtekmovanja bodo 20. in 21. decembra, zaključno tekmovanje pa 27. in 28. decembra. Natančen razpored bo znan, ko bo organizator zbral vse prijave.

BOŽIČNO-NOVOLETNI TURNIR

ČRNOEMELJ - Nogometni klub Bela krajina bo 26. in 27. decembra v športni dvorani v Loki pripravil božično-novoletni turnir v malem nogometu. Prijave zbira in dodatne informacije posreduje Vasilij Dornič po telefonu (068) 51 480 (dopolodne) in 52 500 (popoldne). Rok za prijave je 24. december, ko bo ob 18. uri v klubskih prostorih zbranje.

Murn zlahka dve zlati za Tom

Badmintonist mirnskega Toma na mladinskem prvenstvu ni imel enakovrednega tekmeca - Presenetila enajstletnica

MIRNA - Badmintonisti klub Tom je v soboto v športni dvorani Krim v Ljubljani na državnem prvenstvu za igralce do 19. leta dosegel še en lep uspeh. Čeprav v svojih vrstah tako rekoč nimajo igralca, ki bi spadali prav v to kategorijo, so se mladi v boju s starejšimi dobro obnesli. Od Tomovih badmintonistov je v dvorani Krima največ dosegel 17-letni Novomeščan Aleš Murn, ki je med posamezniki zlahka osvojil prvo mesto, v finalu pa je s 15:5 in 15:7 premagal Sama Lipuščka z Ježice. To je tretji mladinski naslov nadarjenega Novomeščana, ki je lani osvojil zlato v kategoriji do 16. in do 18. leta, v novi kategoriji do 19. leta pa bo nastopal tudi še naslednji dve leti. Aleš je skupaj z Žigo Strmoletom osvojil zlato medaljo še v igri parov. V finalu sta s 15:5 in 15:3

premagala Anžeta Županiča in Roka Zaletela iz ljubljanske Olimpije. Poleg omenjenih zlatih medalj so Tomovi badmintonisti osvojili še tri bronaste kolajne: Trebanjki Maja Klemenčič in Jasna Dolc med ženskimi pari ter Klemenčičeva skupaj z Dušanom Škerbišem med mešanimi pari. Največje presenečenje je med posamezniki pripravila kolajna 11-letna Mirnečanka Urška Silvester, ki je v boju s tudi osem let starejšimi tekmicami osvojila bron. Njen uspeh je po eni strani dokaz njene izjemne nadarjenosti in strokovnega dela z mladimi, ki ga v mirnskem klubu vodi trener Mile Čuk, po drugi strani pa je to tudi dokaz precej skromne konkurence v ženskem badmintonu pri nas.

I. V.

SREČANJE ŠPORTNIKOV

BANJALOKA - V Lovskem domu v Banjaloki je bilo minuli petek prednovoletno srečanje športnikov in rekreativcev, ki delujejo v okviru turistično-sportnega društva Kostel. Na njem so poročali vodje posameznih sekcij o svojih dosežkih v minulemu letu, ob zaključku pa so sprejeli koledar športnih in rekreativnih prireditev za leto 1998, ko jih bo skupno 16. Nekatere izmed njih so že vnesene ali pa še bodo v koledarje slovenskih športnih, raft, turističnih, kajakaških in drugih prireditev.

POZIMI V DVORANI - Teniška dvorana na Otočcu je velika vzpodbuda tudi novomeškemu tekmovalnemu tenisu, saj celo zimo omogoča kakovostno vadbo, njej primerno pa so tudi uspehi. Najboljši štirje - Blaž Turk, Katarina Zupaničič (čepita), Tadej Pucelj in Tomaž Kastelec (sedita) - nastopajo z opremo znamke Fischer, pri čemer jim izdatno pomaga Trebanjec Marko Grandovec s svojim podjetjem Vita, ki je zastopnik za športno opremo Fischer za Slovenijo. (Foto: I. V.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

1. A-liga, 14. krog - KRKA: UNION OLIMPIJA 73:89 (35:46); KRKA: Jevtovič, Samar 14, S. Petrov 12, Smodiš 21 (za 3 točke 4:8, 5 skokov), Grum 1, Stipanič 2, Plevnik 9, Stevič 14 (7 skokov); UNION OLIMPIJA: Nachbar 5, Stepania 10, Danec 5, Duščak 21, Kraljevič 12, Hafnar 7, Hauptman 3, Tušek 14, Jurkovič 3, McDonald 7, Nosov 2. KRŠKO: ZM MARIBOR OVNI 80:93 (37:48); KRŠKO: Avsenak 8, Simič 5, Ogorevc 4, Krajcar 22, Božič 2, Rozman 16, Vukič 23. LESTVICA: 1. Union Olimpija 26, 2. Pivovarna Laško 26, 3. Kovinotehna Savinjska 24, 4. Slovan 22, 5. krka 21, 6. Helios 21, 7. Postojna 21... 12. Krško 15. V 15. krogu, ki bo 20. decembra, bo Krka igrala v gosteh s Pivovarno Laško, Krško pa prav tako v gosteh z Mariborom Branikom.

ODBOJKA

1. A-liga, moški, 13. krog - KRKA NOVO MESTO: OLIMPIJA 3:0 (12, 10, 13). Končna lestvica 1. dela: 1. Fužinar 22, 2. Salonit Anhoval 22, 3. Maribor Gradis 20, 4. Pomgrad 18, 5. Olimpija 12, 6. Kamnik 8, 7. Krka Novo mesto 8, 8. Šoštanj Topolšica 2. V 1. B-ligi sta izpadla Krka in Šoštanj Topolšica. Drugi del se začne 7. januarja 1998.

1. A-liga, ženske, 13. krog - TPV NOVO MESTO: ŠPECERIJA BLEED 3:0 (1, 6, 10); Končna lestvica 1. dela: 1. Infond Branik 26, 2. Kemiplas Koper 22, 3. Sobota 16, 4. TPV Novo mesto 16, 5. Krim 14, 6. Zavarovalnica Maribor Ljutomer 10, 7. Špecerija

Bled 6, 8. Julči ŠOU Frupi Vital 0. V 1. B-ligi izpadeta zadnji dve ekipi. Drugi del se začne 7. januarja 1998.

1. B-liga, moški, 13. krog - LJUTOMER: ŽUŽEMBERK 1:3 (-13, 7, -10, -10); KOČEVJE: BLEED 0:3 (-7, -6, -3); Končna lestvica 1. dela: 1. Bled 26, 2. Žužemberk 22... 7. Kočevje 8. V 1. A-ligi sta se uvrstila Bled in Žužemberk. Drugi del se začne 7. januarja 1998.

3. liga, zahod, moški, 11. krog - SALONIT ANHOVAL II: MOKRONOG 3:0 (0, 4, 3); LESTVICA: 1. Salonit Anhoval II 14... 5. Mokronog 8 itd. V 12. krogu, ki bo 24. januarja, bo Mokronog igral v gosteh z Zirovnico.

3. liga, zahod, ženske, 11. krog - MLADI JESENICE: KOČEVJE 3:2 (8, -9, 14, -7, 12); KEMIPLAS KOPER III: TPV NOVO MESTO II 2:3 (-1, -11, 4, 3, -10); LESTVICA: 1. Partizan Skofja Loka 14... 3. Kočevje 12... 6. TPV Novo mesto II 8 itd. V 12. krogu, ki bo 24. januarja, bo Kočevje igralo v gosteh z Bledom II, TPV Novo mesto II pa prav tako v gosteh s ŠD Mladi Jesenice.

ROKOMET

1. liga, moški, 11. krog - KRŠKO: SEVNICA 22:20 (11:9); KRŠKO: German 3, Iskra 5, M. Urbanč 1, Unkič 1, Glaser 4, Kukavica 4, Kekič 2, D. Urbanč 2; SEVNICA: Božič 2, Simončič 3, Rupret 2, Plazar 5, Sirk 4, Lupše 2, Vertovšek 2. AFP DOBOVA: TREBNJE 18:18 (9:8); AFP DOBOVA: Djapo 1, Begović 2, Simonovič 3, Bogovič 6, Ocvirk 3, Slatič 3; TREBNJE: Bregant 5, Blagojevič 2, Šavrič 3, Stojakovič 3, Bilbija 2, Gradšek 3. LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 20... 4. Trebnje 15... 7. Krško 11... 9. AFP Dobova... 11. Sevnica 3 itd. Prvenstvo se bo nadaljevalo 7. februarja, ko bo Trebnje igralo v gosteh s Pivovarno Laško, AFP Dobova doma z Gorenjem, Sevnica doma s Preventom in Krško v gosteh s Slovanom.

KEGLJAŠKE NOVICE

TREBNJE - Pred finalnim nastopom klubskega prvenstva med trebanskimi kegljarkami vodi Milena Veber s 799 podrtimi keglji, druga je Škedljeva (768) in treja Rifljeva (746).

NOVO MESTO - Na kegljaškem novoletnem turnirju v borbenih igrah je v Novem mestu nastopilo kar 15 ekip. Zmagala je Krka Novoterm nad Mavrico in Revozom.

CELJE - Na velikem turnirju TOP 16 v Celju sta bila izmed dolenskih kegljačev najuspešnejša Alenka Miklavčič iz Trebnjega s 403 in Janez Logar iz Novega mesta z 875 podrtimi keglji. (N. G.)

Po prvem delu najvišje Trebanjci

Rokometaši so z 11. krogom zaključili prvi del sezone - Trebnje naredilo še korak naprej - Krčani so po fantastičnem začetku na realna tla - Sevnice tepe prazna blagajna

Rokometaši so končali prvi del prvenstva; dolenska in posavska moštva pa odhajajo na odmor, ki bo trajal poldrugi mesec, s precej različnim izkupičkom. V zadnjem jesenskem krogu so se rokometiški z našega konca pomerili med sabo. Krčani na domačem igrišču Sevnčanov niso premagali s prav prepričljivo razliko, medtem ko so Dobovčani proti Trebanjcem iztržili le točko.

Letošnje prvenstvo so nekoliko presenetljivo najbolje začeli Krčani, ki so tudi edini ugnali slovito Pivovarno Laško ter se po tem uspehu znašli celo na vrhu prvenstvene lestvice, v nadaljevanju pa zaigrali le v okviru svojih možnosti in tudi po nekaj nesrečnih porazih pristali na sedmem mestu. Sredina lestvice je tudi njihov realen domov v letošnji sezoni, za kaj več pa bi potrebovali tudi precej več denarja. K sreči ima Krško trdno rokometno tradicijo in dobro dela z mladimi, kar jim zagotavlja, da bodo lahko tudi v prihodnosti kljub bolj kot ne prazni klubski blagajni igrali vidno vlogo v slovenskem rokometu.

vse bolj pogosto vstopajo tudi mlajši člani moštva.

Zgodba zase so Dobovčani, ki glede na imena nimajo bistveno slabšega moštva kot v minulih sezonah, ko so se borili za sam vrh prvenstvene lestvice, a so bili kljub temu dolgo časa povsem pri dnu lestvice. Z zadnjo točko, ki so jo na domačem igrišču odščitnili Trebanjcem, so se kot kaže rešili skrbi v zvezi z obstankom, a bistvenega pomika po lestvici navzgor tudi v pomladanskem delu ne morejo pričakovati.

Trebanjci so sezono začeli s precej visokimi načrti, ki pa so jih tudi skoraj v celoti uresničili. Trebanjsko moštvo se je pred začetkom prvenstva tudi nekoliko okrepilo oziroma je zamenjalo nekaj ključnih igralcev. Največja pridobitev je vsekakor Nenad Stojakovič, ki je močno okrepil predvsem obrambo. Razveseljuje tudi uveljavitev domačih fanov, saj sta Šavrič in Bregant med nosilci trebanjske igre, na igrišče pa

LUKA IN MAJA PRVAKA

KRŠKO - Plesalci Posavskega plesnega kluba Lukec so na državnem prvenstvu v standardnih plesih v Mariboru nastopili zelo uspešno. Med mlajšimi pionirji sta Luka Vodlan in Maja Bromš zmagala, med starejšimi mladinci sta v finalu Sebastian Vodlan in Maša Salamun osvojila četrto mesto, Peter Toporišič in Tina Strgar pa sta bila deveta.

VODI GRABROVEC

METLIKA - Tekme metliške zimske lige v malem nogometu v športno dvorano osnovne šole vsako soboto popoldne privabijo več gledalcev. V soboto, 13. decembra, so bili došeženi naslednji izidi: Grabrovec: Radovica 4:2, Okrepčevalnica Kučar: Slamna vas 3:0, Policija: Kroker 4:4, Mladina: Suhor 5:1, Metlika 5:5, Lokvica 0:5, Metlika 2: Big Boss 2:2. Čeprav ima tekmo manj od drugih vodi do sedaj še neporaženi Grabrovec.

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - V 9. krogu 1. B-rokometne lige so igralci Inlesa s svojo najboljšo letošnjo predstavo na domačem igrišču zasluženo premagali Veliko Nedeljo s 23:20. Končni izid sicer ne kaže razmerja moči na igrišču, saj so Ribničani zlasti v 2. polčasu povsem onemogočili hitro igro gostov. Vseskozi so vodili z okoli petimi zadetki razlike, kot po navadi pa so popustili v končnici tekme. Tokrat sta prijetno presenetila Zbašnik in Ilc, ki sta dosegla po pet zadetkov. Inles bo v zadnjem krogu igral v Radečah.

IG - Rokometiški Kočevja so zapravili priložnost za visoko uvrstitev po končani jesenski sezoni v 2. ligi. Na Igu so namreč nepričakovano izgubili proti Mokrecu 30:31. Kočevci bi ob večji zbranosti lahko zmagali, a je Pojetu, Krkoviču, Bizjaku in drugim v odločilnih trenutkih zmanjkalo moči.

RIBNICA - Dr. Marko Šibila je poldrugo leto treniral igralce

Inlesa, tekma proti Veliki Nedelji pa je bila njegova zadnja na ribniški klopi. Po porazu je Šibila predsedstvu kluba ponudil odstop, saj ima občutek, da mu nekateri igralci obračajo hrbet. V klubu so se dogovorili, da ostane še na zadnji tekmi v Radečah. Uprava bo njegovega naslednika poiskala med domačimi trenerji, če pa jim ne bo uspelo, bo Inles zopet vodil "tutec".

KOČEVJE - V soboto ob 18. uri bo v domu telesne kulture prva polfinalna tekma 2. evropske namiznoteniške lige med reprezentancama Slovenije in Španije. Gregor Komac, Sašo Ignjatovič, Robi Smrekar in Gregor Škafar so v mestu ob Rinzi na pripravah že od včeraj, danes pa v Kočevje pridejo tudi Španci. Trener reprezentance Kočevca Marjan Oražem tokrat pričakuje zmago in ugoden izid tudi januarja na povratni tekmi ter uvrstitev v finale 2. evropske lige.

M. G.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

• HOČEVAR IN BRADAČ - Na sobotnem turnirju parov sta v teniškem centru Otočec zmagala Dušan Hočevar in Sandi Bradač, drugo mesto sta osvojila Djuro Olujič in Dušan Ilovcar, tretja pa sta bila Franc Lavrič in Marjan Stokanovič.

• TEČAJI ZA PRAZNIKE - V teniškem centru Otočec bodo med božičnimi in novoletnimi prazniki pripravili več tečajev, teniška dvorana pa bo odprta od

8. do 23. ure. Pojasnila v zvezi s tečaji in rezervacijo igralnega časa lahko dobite po telefonu (068) 75 458.

• PAKET ZDRAVJA - Teniški center je za svoje redne obiskovalce pripravil paket zdravja, s katerim si za 7.000 tolarjev na mesec pridobite prav. redne uporabe fitnesa, savne in bazena, nega bazena ter štirih brezalkoholnih pijač v bistroju.

V Novem mestu dekleta s Francijo

V soboto se bo slovenska vrsta pomerila z odbojkaricami Francije - Tudi dve igralki TPV-ja - Na finalnem turnirju slovenskega pokala so Novomeščanke izločile kasnejše zmagovalke

NOVO MESTO - Odbojkarice novomeškega TPV-ja so minuli konec tedna nastopile na finalnem turnirju pokala Slovenije v Ljubljani. Žreb jim tudi tokrat ni bil naklonjen, saj jim je tudi letos za nasprotnice naklonil mariborski Infond Branik. Medtem ko jim je lani mariborsko vrsto uspelo premagati in se uvrstiti v finale, kjer so izgubile s Koprčankami, so bile Štajerke tokrat zanje premočne, čeprav se Novomeščanke niso kar tako predale.

V prven nizu so odbojkarice TPV-ja držale korak s favoriziranimi Mariborčankami vse do izida 12:12, v zaključku niza pa so naredile nekaj napak in priložnost za vodstvo z 1:0 je splavala po vodi. Tudi v drugem in tretjem nizu sta bili ekipi dokaj izenačeni, a so Novomeščanke preslabo sprejemale začetne udarce, da bi lahko dosegle kaj več od častnega poraza. Čeprav po težkem srečanju z Novomeščankami Mariborčanke v finalu niso ponovile tako dobre igre, so po izenačenem boju, polnem preobra-

• V soboto, 20. decembra, se bosta ob 16. uri v novomeški športni dvorani v okviru evropske lige in kvalifikacij za evropsko prvenstvo leta 1999 pomerili ženski odbojkarjski reprezentanci Slovenije in Francije. V izbrani vrsti Slovenije bosta nastopili tudi odbojkarice domačega TPV-ja Jana Vernig in Špela Petrač, medtem ko je Rebeka Koncilijska, ki je sicer tudi stalna članica slovenske reprezentance, svoje mesto v ekipi tokrat prepustila drugim.

ov, v petem nizu le ugnale lanske zmagovalke, odbojkarice koprškega Kemiplasa, ki so v polfinalu s 3:1 ugnale Soboto.

V moški konkurenci je slovenski pokal osvojil ravenski Fužinar, ki je v finalu s 3:0 ugnal kanalski Salonit. Kanalski so v polfinalu s 3:0 premagali Olimpijo, Ravenčani pa s 3:1 mariborski Gradis.

I. V.

NOGOMETNI TURNIR

ŠENTJERNEJ - Nogometni klub Tabor Zidaki bo v soboto in nedeljo, 27. in 28. decembra, v športni dvorani osnovne šole Šentjerneje pripravil božično-novoletni nogometni turnir, za katerega se lahko do 20. decembra prijavi po telefonu (068) 85-765 ali (0609) 652-665. Žreb bo 24. decembra ob 20. uri v gostilni Turk v Maharovcu. Prvo-uvrščenu moštvo pripada nagrada v višini 90 tisoč tolarjev.

TRI PRIZNANJA POSAVSKIM STRELCEM

LAŠKO - Strelska zveza Slovenije je na priložnostni prireditvi 9. novembra v Zdravilišču Laško podelila priznanja najboljšim slovenskim strelcem in strelskim organizacijam. Posebno priznanje za največji napredek v letu 1997 je med družti pripadlo strelskemu klubu Kruno Brežice. Tina Grabnar iz Leskovca pri Krškem, ki sicer tekmuje za sevniškega Heroja Maroka, je prejela srebrno plaketo za doseženo 3. mesto na letošnjem svetovnem prvenstvu v streljanju s samostrelom na 10 metrov, Brežičana Roberta Kranjca, tekmovalca ljubljanske Olimpije, pa so z bronasto plaketo nagradili za letošnji izvrstni državni rekord (584 krogov) v streljanju z zračno pištolo.

• Priznanje je rastlina, ki največkrat raste na grobovih. (Lembke)

Športnik leta 1997

Kandidate za novomeškega športnika, športnico in športni kolektiv leta smo podrobneje predstavili že v 49. številki Dolenjskega lista, tokrat pa še enkrat objavljamo glasovnico. Obenem imamo priložnost, da nekoliko podrobneje predstavimo tudi prireditve, na kateri bodo Novomeščani proglasili zmagovalce.

Letošnja prireditve Športnik leta 1997 bo v torek, 23. decembra, ob 18. uri v novomeški športni dvorani. Prireditve bosta vodila Sašo hribar in Renata Mikec, za prijetno vzdušje pa bodo poskrbeli ansambel Latino in vroče plesalke skupine Power Dancers. Med gosti novomeških športnikov velja omeniti atletinjo Brigito Bukovec, veslača Simona Hočvarja in alpinista Vikija Grošlja. Na prireditvi bodo podelili priznanja novomeškimi športnikom, ki so letos postali državni prvaki ali pa nastopali v državnih reprezentancah, podelili Bloudkova priznanja zaslužnim športnim delavcem ter proglasili najboljša podjetja v športni rekreaciji. Višek večera bo zagotovo proglasitev najboljšega športnika, športnice in športnega kolektiva,

o čemer pa lahko odločate tudi vi. Med bralci Dolenjskega lista, ki nam bodo poslali glasovnice najkasneje do petka, 19. decembra, bomo izžrebali 15 nagradencev, ki bodo prejeli po 2 vstopnici za zaključno prireditev "Športnik leta 1997". Vstopnice za prireditev lahko v predprodaji kupite v bifeju Rezelj v novomeški športni dvorani, stanejo pa 500 tolarjev.

Naj ponovimo imena kandidatov za laskava priznanja. Med moškimi so to karateist Franjo Skok, atlet Igor Prime, kolesar Branko Filip, atlet Tomaž Božič, smučar Matjaž Vrhovnik in igralec namiznega tenisa Gregor Komac; med dekletki kandidirajo odbojkarici Rebeka Koncilijska in Jana Vernig in atletinja Katka Jankovič, med športnimi kolektivi pa kolesarski klub Krka Telekom, atletski klub Krka, ženski odbojkarjski klub TPV Novo mesto, namiznoteniški klub Krka in košarkarski klub Krka. Izpolnjene glasovnice pošljite na naslov Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, tako, da bodo na uredništvo prispeli najkasneje do ponedeljka, 22. decembra.

Športnik leta 1997

MOŠKI .....

ŽENSKESKE .....

EKIPA .....

VAŠ NASLOV: .....

KASTELIC NAJBOLJŠI

NOVO MESTO - Na decembrskem hitropoteznem turnirju šahovskega društva Novo mesto je nastopilo 26 šahistov, že sedmič letos pa je zmagal Marjan Kastelic, ki je tako

zaslužen osvojil tudi prvo mesto v skupnem vrstnem redu. Na decembrskem turnirju je bil drugi Emil Luzar, tretji pa Robert Rudman, medtem ko je bil v skupnem vrstnem redu Rudman drugi in Luzar tretji.

Franci Moljk

Pred kratkim smo se v Črnomlju za vedno poslovili od 66-letnega Francija Moljka, človeka, ki je s svojim življenjem in delovanjem črnomaljskemu športu vtisnil neizbrisni pečat. Svojo športno pot je začel kot skakalec v višino in tekač pri atletskem klubu Železničar v Ljubljani in z atletiko nadaljeval tudi v Črnomlju, kjer je kot mlad trener popeljal žensko ekipo do prga prve jugoslovanske lige, kot kapetan nogometne Bele krajine pa je prvi pritekel na novo igrišče v Loki. Rokometni igri je ostal zvest kot sodnik.

Precej svojega prostega je posvetil tudi ribištvu, bil je predsednik črnomaljske ribiške družine, organizator ribiških tekmovanj in učitelj mladih ribičev. Kot član predsedstva telesnokulturne skupnosti se je izkazal kot pobudnik in organizator delavskih športnih iger. Ima precej zaslug, da so v mlinu uredili prostore ribiške družine in ribarnico ter zgradili trim stezo. Za svoje delo je dobil najvišja ribiška priznanja, Bloudkovo priznanje in plaketo TKS.

IVAN ŽUNIČ

SOMBRERO DRUGA

NOVO MESTO - Na božični jadralski regati od Červarja do Pulja, na kateri je prejšnji teden nastopilo 15 slovenskih jadrnic, sta bila člana novomeškega jadralskega kluba krmar Stane Mokotar in Aleš Vozelj druga. Regata je imela sedem etap, med katerimi je bila najzanimivejša nočna etapa od Červarja do Rovinja.

TURNIR V MALEM NOGOMETU - Minuli petek zvečer je v pokriti dvorani teniškega igrišča L. Tenis kluba Kočevje potekal že tradicionalni turnir v malem nogometu med ekipami direktorjev, občinskih svetnikov in delavcev občinske uprave, javnih in državnih ustanov. Turnir so že tretjič zapored v času pred iztekom leta organizirali kočevski direktorji z namenom druženja in spoznavanja med vodilnimi v kočevskem gospodarstvu in političnem življenju. Z dvema dobljenima tekmama je zmagala ekipa občinske uprave, ki je bila tokrat okrepljena tudi z delavci iz javnih in državnih ustanov. Ekipo direktorjev je premagala z 2:1, svetnike pa kar s 7:1. Drugo mesto so zasedli direktorji z zmago 8:0 proti občinskim svetnikom. (Foto: M. L.-S.)

Najvišje obrestne mere doslej!

Kako lahko najbolje naložite svoj denar?

Nudimo vam **POTRDILO O VLOGI**, ki je najdonosnejša in varna oblika naložbe denarja za občane in pravne osebe. Obrestne mere za tolarje so fiksne.

Letne obrestne mere so:	
31 dni	13,35%
60 dni	13,35%
91 dni	13,35%
120 dni	13,90%
181 dni	14,20%
270 dni	14,30%
360 dni	14,45%

Vse informacije lahko dobite v poslovalnicah Nove Ljubljanske banke d.d. v Novem mestu na Glavnem trgu 25 (telefon: 068 324-810) in Vrhovčevi ulici 14 (telefon: 068 325-527).

Vesele božične in novoletne praznike vam želi

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Novo mesto

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Kostanjevičani niso pohlevne ovce

Dol. list št. 49, 11. decembra

Zelo me je razveselil prispevek z omenjenim naslovom, ki odkriva kar nekaj nepravilnosti v kraju, iz katerega izvirajo tudi moje korenine. In to me boli.

Ne veste, kolikokrat sem šel z babico po tisti ukinjeni stoletni poti na brodišče na Krko prat perilo. Tam smo se kopali, danes pa to ni več mogoče, saj na poti stojijo leseni kozolci s prešami, pot pa je prišla v privatne roke predsednika KS. Dovolil si je podreti hišo. In kam je dal spominsko ploščo, ki je bila na tej zanj "nepomembni" hiši? A on ima sedaj parkirni prostor. Kaj pa njegov neugledni šotor pri cerkvi na Slinovcah? Kadar je tam romanje, mu to vrže veliko cvenka. In koliko ima zaslug, da Kostanjevica ni postala občina!? Dokler Kostanjevica ne bo samostojna občina, v kraju in okolici še marsikaj ne bo tako, kot bi moralo biti.

ŽARE RAČIČ
Šentjernej

Še malo drugače o Turjaku

Dol. list št. 45 in 49

Spoštovani nekdanji sodelavki Mirjam Bezek-Jakše naj odgovorim, da je sicer lepo, če je kar nekajkrat prebrala moj zapis in tudi Zupančičovo knjžico, vendar morda ve, da sem napisal v zadnjih letih kar nekaj "zapisov" o Turjaku in Turjačanih, ki so bili objavljeni v Dolenjskem listu. Ne bi bilo napak, če že piše o tistem mojem "zapisu", da bi prebrala tudi ostale. Tako bi videla, da sem vse tisto in še veliko več, kar je napisala o Turjaku in Turjačanih ona v svojem prvem "odmevu", napisal že jaz. Ne bi imel nič proti, če bi napisala svoj "odmev" kot samostojen "zapis", brez omembe mojega imena. Če je že omenila moje ime, pa bi morala napisati tudi, da sem že prej tudi jaz pisal o tem tako oziroma ne bistveno drugače kot Lopež Zupanc. Kljub takim in drugačnim "odgovorom" in izgovorom je namreč zdaj videti tako, kot da spoštovana kolegica popravlja moj "zapis", saj me znanci (tudi iz Novega mesta) sprašujejo, kaj me Mirjam Bezek-Jakše (spet) popravlja, dopolnjuje, podučuje. Popolnoma sem prepričan, da spoštovana nekdanja sodelavka tega ni imela v mislih, a bralci razumejo tako, zato tudi oba moja odgovora. Menim, da mora vsak novinar delati tako, da ne spravlja po nepotrebnem v neprijeten položaj drugega, pa čeprav nehot.

Znova naj ponovim, da je že iz uvoda "zapisa", na katerega se nanaša prvo pisanje spoštovane nekdanje sodelavke, dovolj jasno, da se pripovedovanje Alojzije Lukančič včasih v otenkih razlikuje od zgodovinskih podatkov, a le bolj redko. To pomeni, da "odmev" spoštovane kolegice niti ni bil potreben, gotovo pa ne v taki obliki in z omenjanjem mojega imena. Znano ji je tudi, da je novinar ali dopisnik dolžan izjave, pripovedovanja itd. zapisati tako, kot jih vprašani pove, in ne tako, kot piše v kakšni (zgodovinski) knjigi oziroma kot se njemu dozdeva, da je prav. Zato se s tako napisanimi "odmevoma" v 45. in 49. številki Dolenjca ne strinjam. Kljub temu da sem zapisal tisto, da se pripovedovanje Lukančičeve včasih v otenkih razlikuje od zgodovinskih podatkov, pa menim, da

Lukančičeva ve o Turjaku in Turjačanih gotovo veliko več kot tisti oziroma, ki je o tem prebral(a) eno knjžico in en "zapis" pa čeprav je to storil(a) večkrat.

JOŽE PRIMC

Sami oklicali pokrajino Posavje

Dol. list št. 49, 11. decembra

Od javnega razpisa v maju 1994 vladna komisija preverja vse štiri prispele ponudbe in išče rešitev, kako bi kljub nasprotovanju domačega gospodarstva podelila koncesijo firmi Sava, d.o.o. iz Ljubljane, v kateri je prisoten avstrijski kapital. Pri iskanju podatkov o firmi ugotoviš, da se firma Sava, d.o.o. nahaja v prostorih Savskih elektrarn v Ljubljani na Hajdrihovi ul. 2., še natančneje, v prostorih Savskih elektrarn, katere so tudi kandidat za pridobitev koncesije. Še zanimivejša je zgodba o dveh direktorjih navedenih firm. Bivši direktor Save, d.o.o., je sedaj direktor Savskih elektrarn in obratno.

Pri vsem tem pa želimo povedati, da Sava, d.o.o. ne sme opravljati svoje dejavnosti, ker si še ni pridobila ustrezne odločbe upravnega organa za opravljanje svoje dejavnosti (razpolagamo z ustreznimi dokazili).

• To pomeni, da Sava, d.o.o., ne izpolnjuje osnovnih pogojev za kandidiranje v samem razpisnem postopku, ter je treba njihovo kandidaturo zavreči.

BOŽO DUKIČ
Inštitut za obnovljive vire energije
Kranj

Ko se neha zdravo razmišljanje

Dol. list št. 48, 4. decembra

Prispevek z navedenim naslovom, ki je bil objavljen v 48. številki Dolenjskega lista, je popačena informacija o problematiki ogrevanja v črnomaljskem naselju Čardak. Probleme prikazuje enostransko, samo z zornega kota občinskih organov in upravljalca kotlovnice, kar pa ni dobro. Porabniki toplotne energije želimo, da je javnost bolj informirana, zato problem osvetljujemo tudi iz drugega zornega kota. Občina je namreč po statutu, ki je najvišji občinski akt, med drugim dolžna: varovati koristi svojega prebivalstva; s svojimi sredstvi graditi komunalne objekte in naprave; vzdrževati energetske komunalne objekte; opravljati zadeve, ki se nanašajo na oskrbo naselij s toplotno energijo in plinom; opravljati zadeve, ki se nanašajo na graditev energetskih objektov.

Navedene dolžnosti, ki so pomembne za reševanje problematike ogrevanja, občina ni upoštevala, in sicer v naslednjih primerih: pri samostojni odločitvi in izvedbi predelave kotlovnice; pri prenosu stroškov investicije iz podjetja Apegas in iz vira amortizacije v breme občanov - uporabnikov; pri namenitvi uporabi od uporabnikov zbranih amortizacijskih sredstev v višini 14.275.040 tolarjev.

Poleg tega občina pri reševanju te problematike ne uporablja informacij, ki bi koristile občanom - uporabnikom toplotne energije, in sicer: gradiva za 4. točko seje občinskega sveta v juniju 1996; sklepa občinskega sveta z dne 27.6.1996; odgovora svetnici v gradivu za sejo občinskega sveta v februarju 1997; dopisa Zveze potrošnikov Slovenije št. 437; zapisnika sestanka predsednikov zborov lastnikov stanovanj z dne 8.10.1997 ter pogodbe, sklenjene med občino in podjetjem Apegas.

Kot je razvidno, problem ni tako enostaven in enostranski, zato je potrebno za njegovo rešitev zdravo razmišljanje.

ALOJZ PERUŠIČ
Črnomelj

PRIPIS: Omenjeni prispevek je le verno poročilo tega, kar so črnomaljski svetniki razpravljali na seji občinskega sveta, ter povzetek gradiva za sejo. Moje pisanje bi bilo enostransko in popačeno, če bi pisala drugače, kot so govorili svetniki, o tem, kako razpravljajo, pa odločajo sami, in ne novinar.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
Dolenjski list

Kako je glasoval?

Dol. list št. 49, 11. decembra

Oglašam se na prispevek, objavljen v prejšnji številki DL pod naslovom "Kako je glasoval?" Bil sem eden od treh črnomaljskih elektorjev na volitvah za člana državnega sveta, ki jih piše pod zgornjim naslovom omenja. Zaradi realne obveščenosti članstva, v mojem primeru članov stranke SDS, katerih interese sem na teh volitvah zastopal, moram pojasniti, da sem podprl kandidata za svetnika v DS iz občine Črnomelj. Naj bralcem še pojasnim, da sta bila druga dva elektorja še iz SKD in SLS. Imeli smo v Črnomlju tri glasove proti trem iz semiške in metliške občine. Pri glasovanju pa je naš kandidat za člana v DS dobil samo 2 glasova.

Tudi jaz se sprašujem, kakšen interes je vodil v takšno odločitev tretjega elektorja-elektorja iz Črnomlja.

Kljub temu da smo imeli vse tri glasove iz takimenovanih pomladnih strank, pa smo s takšno odločitvijo omogočili izvolitev člana v DS iz Metlike, ki mu je to že drugi mandat in je bil predlagan od levega bloka.

In zopet je Črnomelj, kot največja občina v tej belokranjski volilni enoti, ostala brez svojega predstavnika v DS že drugi mandat.

Trdno sem prepričan, da se članstvo stranke, katere interese naj bi zastopal-zastopala, ne bi odločilo tako. Pri zastopanju interesov stranke - članstva morajo biti le-ti pred osebni interesi!

ANTON BRULA
Talčji vrh

V Beli krajini slovenska pomlad ne more zaživeti v vsej svoji pomladnosti. Znani so vam izidi volitev za svetnika v Državnem svetu. Pomladne stranke so imele izjemno priložnost prekiniti kontinuiteto zastopanosti levice v Državnem svetu. To bi se tudi zgodilo, če bi tretja stranka desne sredine, ki ni spodaj podpisana, tudi ravnala tako, kot se proklamira. Na volitvah za državnega svetnika iz Bele krajine je namerno razbila pomladne glasove kljub drugačnemu dogovoru in tako omogočila levici do ponovnega uspeha.

Vsiljuje se spoznanje, da je njihovo izjavljanje o politični prepoznavnosti samo farsa in pesek v oči. Regionalni odbor SKD Bela krajina
Občinski odbor SDS Črnomelj

Čas bistri kalnost novejših zgodovine

Dol. list št. 48, 4. dec. 1997

Naslov je optimističen in oblikovan v prepričanju, da živimo v času, ko želimo preseči zmore ter priznati in zapisati objektivno resnico.

Gradivo za objavo članka pod zgornjim naslovom je bilo dostavljeno v uredništvo DL v obliki uvoda, ki mu je bil dodan govor g. Jasenca in g. Michitscha. Ker sta govornika dovolj jasno podala namen spominske slovesnosti se v svojem uvodu nisem želel ponavljati.

V uredništvu DL so se po lastni presoji odločili, da iz uvoda priloženih govorov povzamemo samo vsebino za podnaslov k sliki, kar žal ni dalo celovite informacije.

Na tako nepopoln članek je podal svoje stališče g. Troha, ki se v delu članka upravičeno ne strinja s skromno nakazanim namenom srečanja. V drugem delu pa se ne strinja, da so večinski in avtohtoni prebivalci Kočevske bili prepoznavni pod imenom Kočevjarji in živeli na tem območju, ki je bila njihova domovina, vsa stoletja (od naselitve leta 1330)

v dobrih sosedskih odnosih z vsemi sosedi, torej tudi s Slovenci. To dokazujejo tudi številni mešani zakoniki in potomci teh zakonov, ki še danes negujejo prijetne spomine na nepozabna prijateljstva z vrstniki kočevskih družin. S tem se strinjajo tudi Slovenci, ki so imeli za sosede Kočevjarje in med njimi dobre prijatelje. Te informacije so dostopne vsem ljudem dobre volje, ki si želijo natočiti čistega vina...

Področje, naseljeno s Kočevjarji, ki so ga po prebivalcih imenovali tudi "kočevski otok", je merilo približno 840 km², kar predstavlja 4% današnje Slovenije.

Da so na tem "otoku" živeli pretežno Kočevjarji, potrjuje popolna izselitev leta 1941, ki je bila vsakekor rezultat medvojnne politike in propagande, ki je neizpodbitno imela za cilj pospešeno asimilacijo kočevskega življa.

Za državno politiko ni bilo sprejemljivo zatečeno stanje, da živi v jedru slovenske pokrajine skupnost germanskega porekla, ki je kultivirala področje. Zato so stopnjevali pritisk na Kočevjarje in jim začeli sistematično odvzemati osnovne človekove pravice. Del teh pravic je bil podan v za g. Troha spornem uvodnem članku, kar še ne pomeni, da so nerresnične. Sklicevanje na literaturo, ki je zapisana "z zgodovinsko natančnostjo" zgodovinarja, ki je žal enostranski, ni in ne more biti realna.

Pisati zgodovino za narod, ki je bil v svoji preprostosti, naivnosti in nemoči, ki je mejila na obup, politično izigran in žrtvovan kot figura pri šahu velikih, zahteva razsodno, obsežno in poglobljeno delo stroke, ki lahko le na obojestransko preverjenih in dokazanih dejstvih poda resnico in v ustreznih oblikah seznanja širšo javnost.

Z vsjo odgovornostjo in razočaranjem nad zaključkom članka g. Trohe, ki vidi v članku "vnašanje razdora med narodi", trdim, da sem imel namen prikazati detalj tragedije, ki se ni začela dve leti pred drugo svetovno vojno. Kot Kočevjar se zavzemam za iskreno razumevanje in prijateljstvo, kot so ga doživljali ter živeli Slovenci in Kočevjarji, predno je politika skalila stoletno tradicijo. Temu želim dodati sklepni tekst iz knjige g. Mitje Ferenc "KOČEVSKA - Izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev", izdane l. 1993:

"Nacistična politika uničiti slovenski narod kot etično enoto je dejansko uničila kočevsko narodno

skupnost. Njihovo kulturno dediščino pa sta skoraj v celoti uničila zubelj vojnega požara in kruta povojna narodna in ideološka nestrpnost. Danes, ko vendarle drugače kot pred vojno, v njej in neposredno po njej gledamo kot na pojav narodnih manjšin, lahko vsaj s kulturnozgodovinskega stališča obžalujemo, da te manjšine ni več med nami. Ne bi smeli pomniti le let, ko smo si bili Slovenci in Nemci (Kočevjarji) v nasprotju, temveč tudi stoletja, ko smo živeli ne samo drug ob drugem, temveč tudi drug z drugim..."

HANS IVAN JAKLITSCH

Mestna sramota - propadajoči Flekov mlin

Dol. list št. 46, 20. novembra

Nobenemu pravemu Črnomaljcu ni vseeno, če pogleda čez znani Suhi most proti reki Lahinji in vidi, kako simbol Črnomlja Flekov mlin propada. Po tem starem mlinu je mesto baje dobilo tudi svoje ime. Zato Črnomaljecem ni ravno v ponos na pol propadla stavba, ki je lastnice niso zmogle adaptirati. Na srečo so se našli pravi ljudje na pravem mestu, ljudje, ki jim ni vseeno, kakšno

je naše staro mestno jedro. Storjen je bil prvi pomemben korak: stavbo je občina odkupila.

Vem, da je v občinski blagajni vedno premalo denarja, vendar se da z malo dobre volje mnogo narediti. Predlagam, da Črnomaljci pokažemo skrb za svojo lastnino tudi tako, da se spomlad zberemo in očistimo nesnago okoli mlina, kot smo delno storili že letos.

Gospodu županu Andreju Fabjanu smo Črnomaljci hvaležni za napor, ki ga je vložil, da je vendar prišlo do odkupa mlina, ob tem pa upamo, da bo Flekov mlin kmalu zasijal v svoji nekdanji lepoti.

STANE LOZAR
Črnomelj

Knjižica ugodnosti in popustov 1998

Že tretje leto

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov (DNŠ) pripravlja že tretje leto zapored posebno knjižico ugodnosti in popustov za študente in dijake dolenjske regije, ki se je že izkazala kot dobrodošla podpora pregovornu plitvemu študentskemu žepu. Omogoča namreč cenejše nakupe, storitve in usluge v mnogih športnih, tekstilnih, tehničnih in drugih trgovinah, frizerskih ter kozmetičnih salonih, gostinskih lokalih itd.

Knjižica priložnega žepnega formata bo izšla v začetku leta 1998 v nakladi 4 tisoč izvodov. Vsi študentje in dijaki, člani študentskega servisa DNŠ, jo bodo prejeli brezplačno na dom, pa tudi vsi, ki si člani želijo postati. Knjižica bo vsebovala sto ali več kuponov, s katerimi bodo študenti in dijaki uveljavljali popuste in ugodnosti pri določenih dolenjskih podjetjih. Seveda v DNŠ upajo na sodelovanje čimveč podjetij in podjetnikov, ki se jim s sodelovanjem v knjižici ponuja možnost učinkovitega in poceni oglaševanja ter pridobitev novih kupcev in strank. Večino jih bodo obiskali osebno, ostali zainteresirani pa se lahko obrnejo na DNŠ, Prešernov trg 8, Novo mesto, tel. št. 322-275. T. KONCILJA

SREČANJE STAROSTNIKOV

GOTNA VAS - Krajevna organizacija RK Gotna vas je imela 27. novembra v OŠ Grm srečanje starostnikov. Pogostitev z lepim kulturnim programom so pripravili učenci z mentorico go. Meteljkovo in člani KORK Gotna vas. Z denarnimi sredstvi sta na pomoč priskočila naša krajana Zoričeva, za kar se jima lepo zahvaljujemo, ravno tako OŠ Grm. Tudi za v bodoče želimo, da bi ljudje znali prisluhniti geslu: Biti človek za človeka.

Aktivistke KORK Gotna vas

Radijski protest

Pol dolgotrajnih pogajanjih smo koncem lanskega leta radijske postaje, združene v Gospodarsko interesno združenje nekomercialnih radijskih postaj, s SAZAS podpisale pogodbo o plačevanju avtorskih pravic, poravnale obveznosti za leto 1996 ter te redno plačevale v letu 1997. V razgovoru s predstavnikoma SAZAS smo dobili informacijo, da imajo samo štiri komercialne radijske postaje podpisano pogodbo o plačevanju avtorskih pravic in da tudi nekatere od teh svoje obveznosti plačujejo neredno. Za uporabnike glasbenih del tako nastajajo neenaki pogoji na tržišču in smo nekomercialne radijske postaje, ki imamo zaradi informativne vsebine ter produkcije govornega programa, ki je predpisan z zakonom, in zaradi tega večje stroške produkcije v izrazito slabšem položaju na tržišču. Tudi drugi ukrepi ter nastajajoča konkurenca brez vsakršnih kriterijev vodijo v stanje, ob katerem se položaj informativnih programov iz dneva v dan slabša in vodi v neizogiben propad radijskih postaj informativnega karakterja.

Zahtevamo, da država z zakonodajo in izvedbenimi akti najkasneje do 1. marca 1998 dokončno uredi in zagotovi plačevanje avtorskih pravic za vse uporabnike glasbenih del (za vse radijske postaje) od leta 1996. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni ukrepati, se poslužiti državljske nepokorščine ter nehali plačevati pogodbene zneske, zavedajoč se, da je ureditev teh vprašanj v civiliziranem svetu nujna.

Za GIZ nekomercialnih radijskih postaj
podpredsednik
UROŠ DULAR

ZA NJIMI DELOVNO LETO

NOVO MESTO - Novoletnega srečanja društva invalidov v grmški osnovni šoli se je udeležilo preko 170 invalidov in njihovih svojcev. Na dobro pripravljem zabavnem večeru so sodelovali duo Mavrica, mažoretke osnovne šole Bršljin ter humorista Iča in Matevž. Za dobroto je poskrbela OŠ Grm, društvo pa je pripravilo nagradno žrebanje, srečelov in darilo za vsakega udeleženca. Člani so dobili tudi novo številko društvenega glasila Moč volje, ki izhaja že 11 let. Predsedstvo društva in izvršilni odbor za letošnje pripravljata obisk pri težko pokrenjenih in nepokrenjenih članih in starostnikih, v novem letu pa jih spet čakajo naloge iz obsežnega programa.

ANDREJ GREGORČIČ

ALP SPORT d.o.o.

DO KONCA DECEMBRA

25%

NIKE

-22%

model ACE	(moški + ženski)
31.900,-	23.925,-
model CYBER	(moški + ženski)
39.900,-	29.925,-
otroški model COMET	
11.900,-	8.925,-

SPOROČILO KRAJANOM

ZUŽEMBERK - Zavarovalnica Triglav, območna enota Novo mesto, obvešča krajanje, da je pisarna ponovno odprta. Poslujejo na Grajskem trgu 26 (nad trgovino Dolenjska), v ponedeljek in sredo od 13. do 16. ure in v petek od 9. do 12. ure. Zastopnik Franci Blatnik vas pričakuje tudi na telefonski številki 87-170.

OBRAČUN VILLA LITTA KLUBA

LITJA - V prejšnjem tednu so se zbrali donatorji, simpatizerji, člani in prijatelji litijske fundacije Villa Litta klub, da ocenijo opravljeno delo v času njenega delovanja. Fundacija Villa Litta klub je do sedaj pomagala pri šolanju mlade pianistke Veronike Hauptman na Dunaju, sofinancirala elektronsko opremo in opremo proti krampi v litijski knjižnici, izdaljo zvočne kasete pesmi Petra Jereba, postavile doprnsnega kipa Luki Svetcu, organizirala razstave slikarjev Iva Kisovca, Veljka Tomana in Leopolda Krnca, založila in izdala knjige: Spomini na Litijsko (Martin Brilej), Pesmi (Mateja Paternoster) in Trikrat B (Jože Očepek), ki bo izšla še v letošnjem letu; izdala spominske kuverte in poštne žige ob 170-letnici rojstva in 75-letnici smrti Luke Svetca, ob 130-letnici rojstva skladatelja Petra Jereba, 45-letnici razglasitve Litijskega mesta, ob otvoritvi morske fosilne obale na Vočah in ob spominskem planinskem pohodu na Tisje.

K. Š.

PRISPEVKI ZA OBDARITEV OTROK

V času od 9. decembra do 15. decembra so na račun Občinske zveze prijateljev mladine Novo mesto št. 52100-678-80209 za Veseli december prispevali: Marjan Hočvar, Šentjernej, 5.000 tolarjev, Ključavničarstvo Stane Grubar, s.p., Šentjernej, 2.500; Edo Trelc, NM, 2.000; OŠ Smarjeta 8.000; KS Gabrje 25.000; Staniša, Dol. Težka Voda 36, 2.000; Bartol, Kastelčeva 1, NM, 15.000; Anton Gorišek, Šentjernej, 3.000; Jelka, d.o.o., Šentjernej, 10.000; Reka, d.o.o., 10.000; Plastika-Orodjarstvo Blaž Bambič, s.p., Šentjernej, 5.000; Novotehna 20.000; Novotekš Tkanina, p.o., NM, 50.000; Občina Šentjernej 500.000; Stanko Kušljan, Na Gmajno 5, Šentjernej, 5.000; Elektromehanika Turk 10.000; OŠ Mirna Peč 25.000; KS Stopiče 60.000; Zoran Ercegovčević 10.000; Varnost, d.d., NM, 5.000; PAM, d.o.o., 10.000; VVO Novo mesto 50.000; Iskra PIO Šentjernej, d.o.o., 40.000; TPV, d.o.o., 50.000; Zavarovalnica Tilia 47.500; Mestna občina Novo mesto 1.100.000; RIC Novo mesto 20.000 tolarjev; Dosljej je zbrano 3.882.000 tolarjev.

V delu in materialu so prispevali: Grafika NM, Policijska postaja Novo mesto, Radio Krka, Radio Sraka, Studio D, Emona Obala trgovina E SHOP, Moj dom Novo mesto, OŠ Dol. Toplice, Šokice iz Semiča, GD Dolenjske Toplice, GD Žužemberk, Aleš in Franc Plut, Krka - Zelena zdravila.

HVALA VSEM!

Priveditve ob praznikih

Začetek za otroke, konec za odrasle

KOČEVJE - Začele so se že včeraj s štirimi izvedbami otroškega musicala "Kosmata žaba", zaključile pa se bodo v prihodnjem letu. Vse priveditve razen Veselega brlogca in obiskov Božička in dedka Mraza, ki bodo na Mestni ploščadi, bodo potekale v Šeškovem domu. Tako bo v Šeškovem domu že danes ob 18.30 prireditev "Veseli svet plesa", ki jo organizira plesna šola Urška v sodelovanju z Ljudsko univerzo Kočevje, jutri ob 19. pa koncert Prifarskih muzikantov, ki ga ti pripravljajo ob izidu svoje tretje kasete in CD plošče "Obziranje pri Slovencih". Dan kasneje, ob isti uri, se bo na svojem že tradicionalnem božično-novoletnem koncertu predstavil pihalni orkester Delavske godbe Kočevje, v ponedeljek, 22. decembra, ob 16. uri pa bo najmlajše obiskal Božiček. V torek ob 19. uri bo božično-novoletni koncert glasbene šole Kočevje, v ponedeljek, 29. decembra, s pričetkom ob 17. uri, pa na Mestni ploščadi prireditev za otroke "Veseli brlogec".

Zadnja prireditev v letošnjem letu bo obisk dedka Mraza v torek, 30. decembra, ob 16. uri, celoten sklop prireditev ob letošnjih božično-novoletnih praznikih pa bo zaključen s komedijo "Županova Micka", ki jo bo Gledališče Toneta Čufarja z Jesenic uprizorilo na odru Šeškovega doma v petek, 8. januarja, ob 19.30.

M. L.-S.

NAJLEPŠE JE BILO PETJE - Natanko na svoj 90. rojstni dan je v nedeljo, 14. decembra, v gostilni Prešeren slavil svoj visoki jubilej Franc Pavlin iz Družinske vasi. Ob številnem zbranem sorodstvu je obujal spomine na mladost, za starost pa je menil, da je 'ena sama žalost'. Franc je pri teh letih še pravi korenjak, le nogi nista več, kot sta bili. Vse življenje je kmetoval, nikoli ni v ničemer pretiraval, sedaj je že osem let vdovec. Voščil in darilo mu je izročil tudi župan Franci Koncilija. Jubilar pa je bil še posebno vesel Slavkovič Fantov iz Praprotna, saj je tudi sam v mladosti najraje prepeval s fanti sredi vasi. (Foto: J. P.)

JAVNO VPRAŠANJE ŽUPANU ČRNOMLJA

Spoštovani gospod župan Črnomlja po več kot 30 dneh vas vprašujem ali mi boste javno odgovorili na štiri moja zastavljena vprašanja iz Dolenjskega lista z dne 30. 10. 1997, ker vse do danes še nisem zasledil vašega odgovora. Ali so zastavljena vprašanja res tako neprijetna in problematična, da se na njih ne da javno odgovoriti? Lepo pozdravljeni!

BORUT GRABRIJAN

ZLATA POROKA - V soboto, na miklavževo, sta sredi svojih najdražjih praznovala 50-letnico skupnega življenja Frančiška in Ivan Logar z Laz pri Uršnih selih. Z vzajemno ljubeznijo, strpnostjo in pogumom sta premagovala mnoge ovire in njuna jesen se lahko imenuje zlata, zanju resnica, da preješaš toliko, kolikor si dal, drži; ne pesti ju samota, spremljevalka mnogih v poznih letih. Njun dom je tople in vrata mnogokrat odpirajo njuni sorodniki in prijatelji, za vsemi ostaja prijeten občutek medsebojne ljubezni, povezanosti in vsega, kar vse bolj postaja redkost. (J. S.)

Črnomelj, Republika Hrvaška

Za Kompas Holidays je Bela krajina del Hrvaške

Firma Kompas Holidays iz Ljubljane, Slovenska 36, je (dokaz hranimo v uredništvu) 10. decembra letos poslala pošto na naslov: Integral turizem in delavnice, Belokranjska 22, 8340 Črnomelj, Republika Hrvaška.

Ne samo da Hrvaška ne priznava več slovenske manjšine, očitno se je preko ljubljanskega Kompas Holidays udeležila davna želja hrvaških pravašev, stranke Anteja Starčevića in Evgeneta Kvaternika iz prejšnjega stoletja, ki se je zavzemala za ustanovitev velike Hrvaške, ki naj bi obsegala tudi velik del Slovenije. Vendar je tej ljubljanski firmi iz Slovenske 36 treba povedati še to, da naj bi velika Hrvaška segala preko Bele krajine in Dolenjske vse do "Zegnanega studenta", kar je staro ime za Škofljico pri Ljubljani. Tako bi lahko Kompas Holidays prijel na samo potovanja v Južno Ameriko, ampak tudi sprehode iz Ljubljane v bližnjo hrvaško tujino.

Ljubljanskim holidejarjem, ki jim je Kompas znorel, pa še to: 19. in 20. februarja 1944 je na osvobojenem slovenskem ozemlju v Črnomlju potekalo 2. zasedanje Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta (SNOS), na katerem so sprejeli sklepe, ki veljajo za magno karto slovenske samostojnosti.

ANDREJ BARTELJ

Slovenija na Balkan ali v Evropo?

Letošnji obisk Slovenije drugačen kot pred tremi leti - Razočaranje nad ureditvijo parkiranja v Novem mestu - Predlog: s certifikati odkupiti Vindišerja in narediti parkirno hišo

Ko sem bil leta 1994 na dopustu v Sloveniji, je bilo vsepovsod čuti veselje in zadovoljstvo, letos avgusta pa je bila že velika sprememba. Seveda sva se z ženo

ustavila in prenočila v mojem priljubljenem mestu, Novem mestu. Namenila sva se peljati v središče mesta, potem pa bi nadaljevala pot v Dolenjske Toplice. Kakšno razočaranje! Že ko sva se peljala proti Vindišerju, je bilo vsepovsod parkiranih toliko avtomobilov, da ne govorim o Glavnem trgu in tržnici. Avtomobili kakor ribe v konzervi. Šele v drugem krogu sem imel srečo in dobil prazen prostor. Takoj sem videl, da mesto nima pravega in odgovornega predstavnika. Prav bi bilo, da bi na primer občina odkupila Vindišerjevo poslopje, ne pa ga pustila starosti v naročju. To poslopje bi bilo namreč po svoji lokaciji zelo primerno za parkirni prostor. Olajšalo bi probleme, turisti bi bili zadovoljni in tudi dohodek bi bil verjetno dobrodošel. S tem bi občina (ali vlada) pokazala pot k demokratičnemu evropskemu sistemu, mesto bi modernizirala in zmanjšala brezposelnost. Ko sem šel preko mosta proti centru mesta, sem srečal same resne, zamišljene obraze. V trgovinah so ljudje večinoma kupovali na karte, vidim, da primanjkuje denarja. Takoj sem razumel, da so se

leta 1994 prodajali ali izpod rok zamenjavali certifikati, s tem pa se je dediščina Jugoslavije nesmiselno zapravila. Mnogi so mislili, da bodo pečenke prihajale kar po sanjavi demokratični liniji brez dela.

Kot mnogi tudi naša družina do danes še ni dobila ničesar od certifikatov. To je loterija ali politični trik. Zato vam iz Kanade ponujam tale predlog: vse, ki niste gotovi o njihovi vložitvi, vabim, da se združimo in odkupimo poslopje Vindišer, ter zgradimo parkirno hišo. Prijavite se na upravi Dolenjskega lista. Potrebno je tudi pošteno gradbeno podjetje, kakšen pošten advokat itd. Gradnja tega prostora je samo en primer, kako investirati certifikate v pravilno privatnost, ne pa jih vlagati nazaj v staro ogroženo gnezdo nekdanjih komunistov, sedaj preoblečenih v kapitalistične birokrate in izokoriščevalce. Torej dobrodošli v demokraciji in pravilni privatizaciji za boljše prihodnost!

LOJZE ŽELJKO
Kanada

Marjan Fink

27. novembra 1997 smo se na pokopališču v Loški vasi pri Dolenjskih Toplicah še zadnjič poslovili od prijatelja Marjana Finka iz Podhoste.

Rodil se je leta 1926; njegova otroška leta so minevala na kmetiji pri krušnih starših v Podturnu in se končala, ko je našo domovino zasedla okupatorska vojska. Kot mladinec se je pridružil odporniškemu gibanju, se vključil v partizanske vrste kot kurir-obveščevalec, takoj po ustanovitvi Tomšičeve brigade pa je postal njen bореc. S 14. divizijo je odšel na Štajersko. Na pohodu je bil ranjen in po okrevanju premeščen v VDV, kjer je dočkal osvoboditev.

Po vojni se je vpisal v vojaško šolo, postal mornariški častnik in se upokojil kot mornariški oficir. V Podhosti si je z družino uredil prijeten dom. V njem sta z ženo ponosno vzgajala svoja dva sinova. Vse do prerane nenadne smrti je bil član Zveze borcev. Bil je tudi dejaven član Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu in skrbel za grobove padlih soborcev.

Po duši je bil vse življenje partizan, vedno pripravljen žrtvovati se za druge. Spoštovali smo ga, ker je bil dosleden, pošten, zvest svojim načelom. In takšnega se ga bomo vedno spominjali.

K. O.

Jožefa Starič

V sredo, 27. novembra, smo se v velikem številu na pokopališču na Čatežu še zadnjič poslovili od 84-letne Jožefe Starič, Štepcove mame. Rodila se je v številni kmečki družini Leben na Brezovem pri Dolah. Staro komaj 15 let jo je v Razbore vzela njena teta. Z življenjskim sopotnikom Matijo Štepc sta imela štiri otroke, ki sta jih vzgojila v dobre, delovne in poštene ljudi. Pred 20 leti ji je umrl mož. Med letom je opravljala domača dela, pozimi pa jo je k sebi vzela hčerka v Litijski. Dokler ji je služilo zdravje, je rada hodila na izlete in srečanja upokojencev ali srečanja starostnikov v cerkvi. Ponosna je bila na svoje otroke, ki so zelo povezani in so se radi vračali domov. Pred mesecem dni je Jožefa padla v nezavest in kasneje v bolnici umrla.

R. M.

Igor Brezovar

Na motorju v Indijo

Poprosil sem domačina, naj mi pove, zakaj mora biti tako. Dejal je: "Ko oče kupi za mene ženo, je ta namenjena le meni. Imam tri možnosti, kar pomeni, da lahko trikrat zavrnem ženo, katero mi je oče izbral. Nihče drug je ne sme ogledovati, zato so tudi zavite. Ko je sklenjena poroka, ona avtomatično ve, kakšne so njene dolžnosti, zato se v zakonu ne pripravim. Če slučajno nastane problem, se o problemu pogovorim z mojim očetom, on pa se pogovori z njenim in ta se pogovori z njo. Mi moški sploh nismo problematični, zato ni razloga, da bi se ona morala o tem s kom pogovarjati oz. mu zaupati. Da pa so žene vse življenje zakrite, da ne hodijo po ulicah, da nimajo prijateljic oz. se ne obiskujejo, če niso zraven moške, je to prednost, ker žene med seboj ne tekmujejo, katera je lepša, boljša, ima boljše moža, več denarja, lepše obleke itd. Preprosto, Allah je tako odredil, da so vse enake, in to je najbolje, IN SCHA ALAH. Če se bo Allah s tem strinjal, boste to uvedli tudi v Evropi in Ameriki."

Na neki veliki stavbi sredi mesta sem videl velik napis: "Vse slabo, kar na svetu je, prihaja iz Amerike!"

Ali pa: "Ne želimo nič drugega, kot uvesti islamsko kulturo in navade po celem svetu."

Imam K Homeini

Do glavnega mesta Teherana sva imela še 870 km. Morala sva to razdaljo prevoziti v enem dnevu, kajti Irena se mora vrniti že čez 20 dni. Ceste so bile dobre, tako da sva lahko vozila tudi do 150 km na uro. Bolj pro-

blematična pa je bila vožnja ponoči. Vozniki ne uporabljajo vzvratnih zrcal, smerokazov nimajo niti luči za osvetljevanje vozila in prednost z desne itd. Namesto tega se največkrat uporabljajo le hupa in dolge luči. Trobi in trobi se tam stalno. S trobljenjem se opozarja, če se vozilu bližate, da ste za njim, če ga nameravate prehiteti, saj se vam le tako odmakne, sicer bo mirno vozil dalje po sredi cestišča. Kot pravi Evropejec sem imel stalno prižgane luči, a gotovo me je 80 odst. voznikov opozarjalo, da mi svetijo luči.

Toda osvetljeni so bili tudi oni: na oknih, ogledalih, blatnikih in ob straneh so imeli nešteto rdečih, modrih, zelenih in rumenih lučk. Tudi spredaj so še bili nekoliko razsvetljeni, a zelo pogosto se je dogajalo, da na zadnjem delu vozil ni svetilo nič. In kadar se mi je iz nasprotne strani približeval avto - seveda z dolgimi lučmi - sem takoj zmanjšal hitrost, odprl čelado in bil zelo previden, da me kaj ne preseneti.

Kar nekajkrat sem se nevarnosti za las izognil, zato sem imel strah voziti ponoči in sem se temu izogibal, če je bilo le mogoče.

Iz bojazni, da na poti po Iranu ne bi imel težav z gorivom, sem si v Turčiji pred mejo z Iranom natočil poln kanister. Po 400 km sem ustavljal na črpalnici. Natočil sem 25 l v yamaha in še 10 v kanister. "3.600 rialov, prosim!" je dejal gospod na črpalnici. Začel sem preračunavati, vendar prepričan, da se motim, sem vprašal še Ireno. "Da, to je 1 USD za 35 l bencina." Blagajnik, ki je videl, da sva začudena, se nama je začel opravičevati, češ: "Jaz nimam nič pri tem, če je vlada podražila bencin!"

Motor sem poimenoval kar J.R. (Džej Ar) po znani osebi v ameriški TV seriji Dallas. "Mirno ga lahko žreš, J.R., jaz pa si lahko dam duška in pritiskam na polno." Toda pozneje se mi je to maščevalo, ker je bil bencin v Pakistanu in Indiji zopet dražji, a moj J.R. ni mogel z manj kot z 10 l na 100 km.

Pozno popoldne sva prispela v Teheran. Slovensko ambasado sva našla zelo hitro. Naš diplomat g. Gorenc naju je povabil že pred odhodom iz Prage, da sva lahko njegova gosta. Z velikim veseljem naju je sprejel in nama ponudil vse ugodnosti v svoji lepi rezidenci z bazenom. Že pred vhomom v dom pa naju je ljubezno opozoril na to, da je to le dom srednjega razreda, kakršnih je v Teheranu veliko. In res, saj sem pozneje

ugotovil, da za mnogo skromnejšo hišo v Pragi plačujemo večjo najemnino.

Večer je bil prekrasen. Sedeli smo na verandi in pili pivo, ki pa je tam izedno drago, saj je prepevedano, kakor tudi ves drug alkohol. Policija nadzoruje tudi diplomate, zato si glede oskrbe tudi med sabo ne zapujajo.

Za seboj sva imela krasno preživete dni v Teheranu, polne novih spoznanj in doživetij. Tudi precejšen kos poti je bil že za nama. Z motorjem do sedaj ni bilo nobenih težav, toda opazil sem, da so ob straneh začele pokati gume. Verjetno je bilo to zaradi vročega zraka, vroče ceste, težkega tovora in konec koncev je bilo za nama že več kot 7000 km. Odločil sem se, da bom v Pakistanu opravil servis. Razen v Iranu sem povsod vozil z največ 5500 obrati - torej previdno in racionalno z gorivom. Planirala sva, da s tako vožnjo prideva Pakistan že čez tri dni. Vozila sva po suhi, pusti krajini. Velikokrat sva ustavljala, saj je bila žeja le prehuda. Voda se v teh krajih ne sme piti, saj se tu že začena nevarno območje malarije, zato sva žejo gasila le s coko ali fanto. Tablete proti malariji pa sva začela jemati že v Turčiji. Tudi sicer z zdravjem nisva imela nikarkršnih problemov, saj sva se na to dobro pripravila že s cepljenjem pred odhodom, pa tudi z zdravili sva bila po zaslugi predstavništva Krke v Pragi dobro založena za vsak primer. Čeprav so nama vsi govorili, da se driski ne bova izognila, je na srečo nisva imela.

V puščavi je bilo 60° C in vojaki, ki so naju ustavili, so bili edini ljudje po 250 km. "Izvolite vodo in hrano, še 80 km take poti je pred vama!" Kamele so se svobodno sprehajale okoli in se zelo nezaupljivo ozirale na naju. Na vsakih nekaj kilometrov je ležalo ob cesti veliko poškodovanih ali razbitih vozil. V teh krajih veliko ljudi umre na cesti.

Končno sva prispela do manjše vasi sredi puščave. Kmalu nama je ponudil prijazen

fant, da lahko spiva pri njem doma. Imeli so večjo hišo in v najini sobi so takoj vključili air condition, kar nama je po dolgi vožnji po hudi vročini zelo prijetno. Bila je to bogatejša družina, saj so imeli tri sluge. Zvečer smo sedli na tla, prekrita s preprogami, in gospa nama je prinesla večerjo. Poleg ogromne skledice riža je bilo sedem skodelic različnih omak in vse seveda zelo začinjene z različnimi začimbami. Jedli smo z roko, kar nama je povzročalo kar nekaj težav, a pri tem smo se vsi zabavali. Iz riža narejene kroglice se pomakajo v različne omake in nosijo v usta seveda se pri tem uporablja izključno le desna roka, ker levo uporabljajo za umivanje zadka. Zato je velika sramota, če se zmošiš in pri jedi uporabiš tudi levo roko. Ker nisva imela izkušenj s tem načinom prehranjevanja, se nama je kroglica velikokrat razdrobila, pa sva si zato pomagala raje s chapattijem, to je njihova vrsta kruha. Po večerji so nama pokazali tudi, kako se ta kruh naredi in kako se peče na žareči plošči.

Gospodinja je bila vseskozi zakrita, in ko smo se mi pogovarjali o vsemogočem, je ona mirno sedela v kotu in si le včasih z lahkim popravi la čador. Vsa družina vse suho obdobje, ki traja osem mesecev, spi zunaj na lesenih ležiščih.

Zjutraj so vsi odšli od doma, nama pa pustili sporočilo: "Zahvaljujemo se Vama za obisk, srečno pot, pišite nama razglednico, ključke od hiše pa pustite pod predpražnikom!"

Zahdan - mesto, v katerem sva se počutila zelo neprijetno. Imela sva občutek, da je to mesto huliganov. Ljudje so nama metali kamenje, kričali na naju ter pljuvali. Za bencin so nama postavljali visoko ceno, in ko sem to zavrnil, so se začeli nerazumno spakovati in sploh bili neprijetni.

Doživetja v Pakistanu

Na iransko - pakistanski meji sva bila v poznih popoldanskih urah.

DEDEK MRAZ V ŠENTJERNEJU - V nedeljo, 14. decembra, je otroke v občini Šentjernejski oiskal dedek Mraz z dvema klovnom in snežinkami. Zaradi velikega števila otrok so bile organizirane štiri prireditve, in sicer tri v osnovni šoli Šentjernejski in ena v osnovni šoli Orehoviča. Prireditve so z nastopi popestrili učenci osnovne šole Šentjernejski in Orehoviča, v Orehoviču pa tudi s predvajanjem otroških filmov in risank. Prireditev, ki je bila organizirana v sodelovanju z zvezo prijateljev mladine Novo mesto, so deloma finančno podprli obrtniki in podjetniki iz občine Šentjernejski, večji del pa je bila krita iz proračuna občine Šentjernejski. (Foto: Marijan Hočevnar)

RAZBORSKI VEČERI - Od letošnjega oktobra do aprila prihodnje leto potekajo v župniji Razbor nad Loko pri Zidanem Mostu. Zadnja sobota v mesecu je ob 20. uri namenjena srečanju z zanimivimi gosti o kakšnem prečnem življenjskem vprašanju. 25. oktobra smo ob psihoterapevtu in kliničnem psihologu Janku Bohaku razmišljali, ali je samomor res najlažja rešitev našega problema. V soboto, 29. novembra, smo se z Zvonetom Horvatom in dolgoletnim odvisnikom pogovarjali o drogah in alkoholu. Najprej smo odprli razstavo akvarelov domačinke Slavice Drev, ki se je po 135 skupinskih in 24 samostojnih razstavah sedaj prvič predstavila domačinom. Kar 130 ljudi se je zbralo. Odkrit pogovor o drogah je težko opisati, takšen večer je preprosto treba doživeti. Decembrski razborski večer, ki bo 20. decembra, bo božično-družinski, pogovor pa bo tekel o tem, kaj storiti, da bo družinsko zakonsko življenje čim lepše in lažje. (J. S.)

DRUŽABNO-KULTURNI VEČER Z VITO - V gostilni Na hribu pri Novem mestu so se v ponedeljek, 15. decembra, zvečer zbrali člani izkustvene šole za življenja in samorazvoj Vita, ki jo vodi specialist psihater dr. Cveto Gradišar. Na družabno-kulturnem srečanju so prisluhnili nastopu dueta violinistke Petre Božič in harmonikarja Branka Rožmana, recitacijam pesnika Smiljana Trobiša in aforizmom Cveta Gradišarja. Na sliki: dr. Gradišar (desno) med branjem svojih aforizmov. (Foto: MiM)

NEPOZABEN NASTOP "TRENUTKA" - Prijatelji glasbe in ubranega petja smo se v petek, 7. novembra, zbrali v OŠ Ribnica na prvem samostojnem koncertu vokalne skupine Trenutek, ki jo sestavlja pet domačih deklet: Zdenka, Maja, Tadeja, Marijana in Lea. Začetki vodijo v leto 1994, ko so se prijateljice odločile za skupno pevsko pot. Vse so študentke in se razen Marijane z glasbo ukvarjajo le v prostem času. Na njihovem repertoarju so slovenske narodne, črnske duhovne pesmi, filmska glasba, tuje popevke, rade pa zapojejo tudi kakšno priredbo skupine Gloria, ki jih piše Marijana. Na različnih prireditvah po Sloveniji so nastopile že devedvajsetkrat, tokrat tridesetih, konec leta pa se bodo odzvale povabilu naših rojakov v Švici in Nemčiji. Tokratno prireditev je z izbranim tekstem čudovito povezovala Karin Elenba Sanchez iz Ljubljane. Koncert vokalne skupine Trenutek je kar prehitro minil in poslušalci smo se veseli razšli na svoje domove v upanju, da se čimprej snidemo na drugem takšnem srečanju. Dekletom pa želimo še veliko uspehov doma in v tujini. (Milka Kozina, Ribnica)

APLAVZ NI OBVEZEN Dan prostovoljcev

Mednarodni dan prostovoljcev v decembru je šel v Metliki neopazno mimo, kar pa ne pomeni, da tu ni ljudi, ki ne bi kaj prostovoljno postorili. Četita kot mavelj pridnih dela pri Rdečem križu, pri Karitas, pri Zvezi prijateljev mladine pa še kje. Največkrat ostanejo neopazni, saj to niso ljudje, ki bi se rinitli v ospredje. Prav zato bi bilo prav, da kdo spremlja njihovo delo in jim izreče ob priložnosti priznanje ustno ali pisno. Največkrat pa je žal tako, da so deležni za svoje brezplačno delo očitkov, ki prihajajo od tistih, ki skrbijo zgolj za svojo dobrobit in za svoj standard. Tem kritikom in večnim nezadovoljnem se zdi samo po sebi umevno, da prinaša otrokom dedek Mraz darila ali pa da je v knjižnici ura pravljic. Najbrž niti ne pomislijo, da je moral to nekdo pripraviti, da je moral napisati vabila, razobesiti plakate, okrasiti dvorano ali razred, da je nekdo porabil svoj prosti čas. To jih seveda ne zanima, brž pa povzdignejo glas, če je po njihovem kdo od nastopajočih govoril pretiho. Med prostovoljci je kar lepo število prosvetarjev in vzgojiteljev, kajti še vedno prevladuje mnenje, naj se z otroki pač ukvarjajo učitelji. To prepričanje se počasi razblinja in razveseljuje je dejstvo, da je med prostovoljci vedno več ljudi, ki nimajo s prosveto nič skupnega. **TONI GAŠPERIČ**

BLAGOSLOV KONJ NA VRANJU

SEVNICA - Konjerejsko društvo Sevnica vabi ljubitelje konj, da se udeležijo svečanega blagoslova konj, ki bo 26. decembra na Vranju pri Sevnici, pri cerkvi sv. Štefana. Zbor konjenikov bo ob 9.30 na Marofu, nato bo pohod do cerkve, kjer bo ob 11. uri svečana maša z blagoslovom.

MODNI KOTIČEK Vaš barvni tip

So barve, ki se nam podajo, so pa tudi takšne, v katerih smo naravnost očarljive. Poiščite jih!

Glede na barvni tip vam pristajajo "hladne" ali "tople" barve. Z majhnim znanjem o tem boste lahko nakupovali oblačila, izbirali najprivlačnejše barvne kombinacije, barve ličenja, nakita in očal ter, kar je še posebej modno, barvne pramene las.

Barvne tipe zaznamuje barva in tip kože, ki ni povezana z rojstnim datumom ali najljubšim letnim časom.

POMLADNI TIP - Koža je bleda in transparentna, ima rumenkast podton. Nekateri jo primerjajo z breskvijo, saj se ob razburjenju pojavi rdečica. Nekateri imajo komaj opazne zlatorjave pege. Večina je plavolask. Barvni odtenki segajo od laneno plave do temno plave. Oči so običajno modre, sivozelene ali pa zlatorjave. Izbirajte med toplimi barvami.

POLETNI TIP - Bledikast podton kože, bolj pepelnat lesk las, mlečnobela polt pogosto posuta s sivorjavimi pegami, oči delujejo rahlo zastrto, saj očesna belina ni v močnem kontrastu s sivomodro ali modrozeleno, izjemoma rjavo šarenico. Koža pridobi s hladnimi barvami, bolj zamolklimi in pastelnimi.

JESENSKI TIP - rumenkasto-zlata, topli podton kože, polt je včasih blede prozorna, morda z rahlimi rdečkastimi pegami. Barva las je korenčkovo, bakreno ali kostanjevo rdeča, oči pa so lahko vseh barv, značilna je lisasta šarenica z zlatimi žarkmi. Izberite tople barve.

ZIMSKI TIP - dramatični kontrasti, svetla koža, temni lasje in intenzivne barve šarenice ob čisti očesni belini. Koža vedno učinkuje prozorno in porcelanasto, zato uporabljajte hladne barve. **JERCA LEGAN**

Zakaj gimnazijci niso pri pouku?

Rezultati študije

Z namenom zmanjšati izostajanje od pouka na slovenskih gimnazijah je Zavod RS za šolstvo letos maja opravil na vzorcu 8 odstotkov celotne gimnazijske populacije (1868 dijakov) študijo o vzrokih odsotnosti dijakov. V projekt so vključili 14 gimnazij, in kot je povedala svetovalna delavka na Gimnaziji Novo mesto Anica Kastelec, omenjene dolenske gimnazije ni med njimi. Vendar so rezultati vseeno zanimivi in verjetno ne odstopajo od novomeških.

Študija daje poudarek predvsem na to, koliko ur in zakaj je dijak manjkal v šoli. Neopravičen izostanek je nasploh malo (9 odstotkov), saj ima 73 odstotkov dijakov samo do pet neopravičenih ur v šolskem letu. Ugotovili so, da je izostajanje povezano z velikostjo šole: na majhnih je povprečno manjše. Zaskrbljujoče pa je, da povprečno število ur izostankov narašča z letnikom in da več manjkajo dijaki s slabšim učnim uspehom.

Najpogostejši vzroki so šolski dejavniki, nato sledijo zdravstveni razlogi in nazadnje obremenitveni - vzroki, na katere dijaki ne morejo neposredno vplivati (pomoč družinskimi članom, delo doma, družinski problemi). Zanimivo je tudi, da fantje pogosteje manjkajo zaradi obremenitvenih, dekleta pa zaradi zdravstvenih razlogov.

In kako učitelji obravnavajo dijake z neopravičenimi izostanki? Rezultati so pokazali, da kar v 80 odstotkih drugače. Dijaki, ki veliko manjkajo, menijo, da jim učitelji postavljajo pri ustem spraševanju težja vprašanja in jih tudi nasploh strožje ocenjujejo. **L. M.**

Življenje je pesem iz srca

73 umetnikov podarilo svoja likovna dela - Izkupiček od dražbe za zdravljenje srčnih bolnikov

LJUBLJANA - Prejšnji četrtek so v Krkini galeriji v Ljubljani odprli razstavo umetniških del priznanih likovnih ustvarjalcev. Razstava bo odprta do 13. januarja prihodnje leto, ko bodo razstavljena dela prodali na javni dražbi, denar pa namenili Kliničnemu oddelku za kirurgijo srca in ožilja. Za to humanitarno akcijo je eno ali več svojih del darovalo kar 73 slovenskih umetnic in umetnikov.

DR. TONE GABRIJELČIČ - Ravno na dan, ko so odprli razstavo v Krkini galeriji v Ljubljani, je predstojnik Kliničnega oddelka za kirurgijo srca in ožilja doc. dr. Tone Gabrijelčič z ekipo opravil 14. presaditev srca v Sloveniji. Na fotografiji: dr. Gabrijelčič pred svojo karikaturou Boruta Pečarja, ki bo tudi na dražbi. (Foto: A. B.)

Bolezni srca in ožilja so vse pogostejše. V Krki zavzemajo zdravlila za zdravljenje teh bolezni skoraj tretjino prodajnega asortimana in njihov delež se iz leta v leto povečuje. Na ljubljanskem Kliničnem oddelku za kirurgijo srca in ožilja imajo vsako leto več bolnikov, njihove možnosti pa so zaradi pomanjkanja prostora in opreme omejene, tako da morajo bolniki nedopustno dolgo čakati na operacijo. Dvanajst kirurgov s številnimi sodelavci opravi na leto več kot 500 operacij na odprtem srcu, kar je glede na hitro naraščanje bolnikov, ki potrebujejo tako pomoč, veliko premalo. Število tskih operacij bi morali podvojiti oz. celo potrojiti, da bi odpravili dolgo čakanje. Tako so leta 1995 v Sloveniji opravili 271 operacij na odprtem srcu na milijon prebivalcev, kar je skoraj trikrat manj kot v razviti Evropi, kjer pride 766 takih operacij na milijon prebivalcev. Nagel razvoj srčne in žilne kirurgije zahteva tudi vse bolj zapleteno in drago tehniko. Zato so se v Krki, ki je pobudnik in organizator te humanitarne akcije pod geslom "Ziv-

ljenje je le pesem iz srca", odločili, da bodo denar od dražbe dali za nakup mehanskega podporne mehanizma, ki lahko tudi za več mesecev povsem nadomesti delovanje enega ali obeh srčnih prekatov.

Med umetniki, ki so za to humanitarno akcijo darovali svoja dela, jih je tudi več iz naših krajev, tako Novomeščani Marjan Berovič, Jože Kotar, Marjan Manček, Janko Orač, Branko Suhaj, na dražbi bo tudi dela Božidarja Jakca, nekdanjega likovnega pedagoga v Novem mestu Bogdana Borčiča, pa kiparja Staneta Jarma in Kočevja, medtem ko je slikarka Dora Plestenjak iz Škofje Loke darovala svojo oljno sliko Novega mesta. **ANDREJ BARTEJL**

90 LET ZBORA - V nedeljo, 21. decembra, bo s koncertom na Vidmu v Dobropolju praznoval 90-letnico obstoja moški pevski zbor Rafko Fabiani. V zboru poje danes 44 pevcev. Nastopajo predvsem v domači občini in na raznih pevskih revijah. Na leto imajo preko 15 nastopov, da tistih na pogrebih in ob drugih priložnostih niti ne štejemo. Pojejo predvsem narodne pesmi, saj so pevci-amaterji. Peli so tudi že v Švici na srečanju naših zdolcev, ki delajo in živijo v sosednjih državah. Predsednik zbora je Pavel Zevnik, zborovodja pa Tone Šinkovec. (Foto: J. Primc)

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Počutje med staranjem

Praviloma se osebnost s staranjem ne spreminja. Ko se človek stara, je njegovo duševno počutje ogroženo zaradi različnih stresnih okoliščin. Med hudi življenjskimi prelomi (kot so upokojitev ali smrt drage osebe) starejši prestajajo huda obdobja depresije. Težave pa bodo lažje premagovali, če bodo nanje dobro pripravljani. Ljudje, ki se čutijo stare, so mnogo manj prilagojeni in bolj nezadovoljni kot tisti, ki se še vedno imajo za ljudi srednjih let in so aktivni. Najbolj normalno se stara tisti, ki ostane aktiven in se zmore upreti skušnjavi, da bi se preveč umaknil iz družabnega življenja.

Pomembno je, da realno sprejemamo in uživamo vsako življenjsko obdobje z vsem, kar nam ponuja. Spokojno zorenje je namreč srečna mešanica nadaljevanja z vsemi vsakdanjimi opravili, z branjem, opazovanjem ljudi, pozornostjo za svetovne dogodke, ohranjanjem hobijev in pustolovskega duha, seveda v mejah svojih zmognosti. Gre za spoznavanje samega sebe in za to, da se imamo radi take, kakršni smo, s svojimi napakami vred.

Pri ženskah simbole telesne privlačnosti iz zgodnje dobe odraslosti nadomestijo družbe-

no priznane lastnosti matere in žene. Nesoglasja v zakonu se običajno začno kazati v zgodnji odrasli dobi pa tja do srednjih let. Naraščajoče število ločitev je morda samo vrh ledene gore neubranosti med zakonci. Sčasoma postanejo partnerji vedno manj zadovoljni s svojimi odnosi. Nekateri ženske so nagnjene k telesnim in duševnim motnjam, ki jih izzovejo starostne spremembe. Pojav čustvene neprilagojenosti je pri ženskah pogostejši kot pri moških.

Pri moških se telesne in duševne lastnosti moškosti obdržijo skoraj neomejeno. Izgubijo sicer nekaj samozati, videz in postava se jim spremenijo, a vse moške lastnosti, življenjske sile, sposobnost in pogum še lahko izrazijo v spolnih in starševskih aktivnostih.

Pogostejša pa so pri moških obolenja z visokom tveganjem: pljučni rak in srčna bolezen. Zato v srednjih letih postanejo bolj zaskrbljeni za svoje zdravje in si bolj prizadevajo ohraniti sposobnost za delo in igro. Upokojeni možje so sicer manj aktivni kot tisti, ki delajo, zato pa več postorijo doma, zlasti pri vzdrževalnih delih, v družabnem življenju in pri ukvarjanju s koristnimi konjički, več pa se zanimajo tudi za politiko.

ZAHVALA VSEM

STOPIČE - Krajevna organizacija Rdečega križa Stopiče je v soboto, 13. decembra, organizirala srečanje starostnikov iz Krajevne skupnosti Stopiče, ki se ga je udeležilo 57 krajanov, starih nad 70 let. KO RK se zahvaljuje osnovni šoli Stopiče in učencem za izvedeni program, Krajevni skupnosti Stopiče - predsedniku g. Hočevarju, OO RK Novo mesto - sekretarki Barbari Ozimek, prodajalkam trgovine Mercator - PE Stopiče, Dolenjskim pekarnam Novo mesto in vsem aktivistkam.

ZAHVALA

Ob izidu svoje pesniške zbirke Svet pod Gorjanci bi se rad zahvalil vsem, ki so se udeležili predstavitev v osnovni šoli Šentjernejski, vsem, ki so mi čestitali, nastopajočim, ki so se odpovedali honorarjem in prid zbirke, podpornikom in ne nazadnje članom Turističnega društva Šentjernejski, sorodnikom in javnim medijem. **JOŽE GRGOVIČ**
Brezovica

40 LET DRAGATUŠKE FOLKLORE

Mladi po uhojeni poti prednikov

Ivanka Banovec, učiteljica v Dragatušu, je leta 1957 zbrala okrog sebe osnovnošolke in jih začela ob spremljavi Evgena Cestnika, ki je igral na harmoniko, učiti peti in plesati belokranjske pesmi in plese. Ta dogodek štejejo Dragatušci za začetek vaše folklorne skupine, čeprav dekleta takrat še niso plesala v narodnih nošah, ampak v temnih krilih, belih bluzah in z rdečimi ruticami okrog vratu.

Čez nekaj let je Janez Mušič zbral dekleta in fante iz vasi in tako je Dragatuš imel kar dve folklorne skupini. Osnovnošolska je bila nekakšna pripravnica za folklorno skupino odraslih. V šolskem letu 1964/65 je začela vaditi osnovnošolce učiteljica Mara Brodarič, ki je kmalu prevzela tudi odraslo folklorno skupino in bila nasploh duša kulturnega življenja v Dragatušu. Leta 1963 pa je pričela v Cestnikovi mizarški delavnici vaditi tudi tamburaška skupina. Najprej so igrali po notah, a Mara je zahtevala, naj se naučijo tamburanja brez not. Tako je obveljalo pravilo, da morajo tisto melodijo, ki jo znajo zažvižgati, znati tudi zaigrati. Tamburaši so se prvič javno predstavili ob dragatuškem krajevnem prazniku maja 1964.

Milena in Jože Matkovič, Darinka in Rafko Kocjan ter Vlado Stopar se še dobro spominjajo prvih let dragatuške folklore. Vsi razen Jožeta, ki je bil tamburaš, so bili po Jožetovem mnenju največji reveži, saj so bili močno podrejeni plesalcem. Takrat ni bilo magnetofonov, da bi melodijo posne-

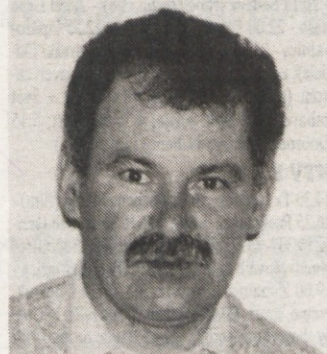
li, pač pa so morali na vajah v živo spremljati plesalce in včasih skoraj do onemoglosti ponavljati iste melodije. Prve instrumente so Dragatušcem velikodušno podarili v rudniku Kanižarica, kjer so tamburice kupili v upanju, da bodo ustanovili tamburaško skupino, a dlje od želja niso prišli. Dragatušci so morali dobrotnost rudarjev odsluževati, tako da so jim igrali na prireditvah. Narodne noše pa so si folkloristi prva leta sposojali pri Črnomaljcih, prve lastne pa so s pomočjo črnomaljske kulturne skupnosti dobili pred prvim jurjevanjem leta 1964. Seveda niso plesali le prebivalci Dragatuša, ampak tudi okoliških vasi. "Na vaje smo hodili peš, po temi in globokem snegu. Doma so nas starši velikokrat izsiljevali, da smo morali narediti še marsikatero opravilo, ki ga sicer gotovo ne bi, da so nam le dovolili k folklori. A vse smo pogoltnili, da smo lahko šli na vaje, ki so bile takrat ena redkih priložnosti za družabno življenje. Nastopi so bili naši edini izleti, bili so zastoj in še kakšen sendvič smo dobili zapovrh," se spominjajo začetkov dragatuške folklore. A grenkobe je na srečo v njihovih spominih bolj malo. Raje se prav mladostniško razposajeno nasmehujejo nekdanjim spodrsrljajem. Na enem od nastopov je plesalki pri Ivančiču kolu, kjer prav nič ne skoparjajo s skakanjem, počila elastika na spodnjicah. Kaj je hotela, reva! S spodnjimi hlačkami med nogami je, kot da se ni nič zgodilo, odskakljala z odra.

Ko Milena, Jože, Darinka, Rafko in Vlado gledajo fotografije

izpred nekaj desetletij, opazijo marsikaj, kar se jim je takrat zdelo samoumevno. Danes pa se zgrozijo, ko vidijo, da so bila najpogostejša obuvala k narodnim nošam športni copati, plastični sandali in preveliki očetovi čevlji. Zgodba zase je, kako so nastajala besedila pesmi. Marsikdaj so si jih Dragatušci izmislili kar sami in nekatera so imela precej spotaljivo vsebino. "Saj nas na Gorenjskem tako in tako niso razumeli," se smejejo danes. Od številnih nastopov pa se dobro spominjajo tistega na Bohinjski Beli. Nastopali so po cerkveni liniji, vendar je šel z njimi tudi partijski funkcionar. Precej naporno je bilo leta 1970 na folklornem festivalu v Zagrebu. "V starem delu mesta smo se snemali. Bilo je sredi poletja in presneto vroče. Pa pripeljejo poln voz koka-kole. Mislili smo, da se nam je prikazala Marija. Ko pa smo si potešili žejo, je avtomobil pripeljal pivo. Bili smo tako jezni, da bi najraje za vogalom iz-

praznilo želodce," pripovedujejo. Skoraj ves čas, odkar so začeli igrati in plesati Jože, Milena, Darinka, Rafko in Vlado pa do danes, je bila folklorna središče kulturnega dogajanja v Dragatušu. Vsi njihovi otroci nadaljujejo folklorno tradicijo, čeprav jih starši niso posebej spodbujali. Veliko vlogo pri ohranjanju ljudskega izročila odigrala dragatuška osnovna šola. Sicer pa je vseh pet enotnih, da je njihovim otrokom lažje, kot je bilo njim. Ne le zato, ker imajo bolj razumevajoče starše, ampak tudi zategadelj, ker je delo v folklorni skupini danes veliko bolj organizirano, medtem ko so se morali oni večkrat zateči k improvizaciji. Najbolj pa so moji sogovorniki ponosni na to, da postaja Dragatuš folklorno središče Bele krajine. V kraju je namreč osnovnošolska folklorna skupina, ki jo vodi Mojca Movrin, medtem ko osnovnošolski tamburaši igrajo pod taktirko Toneta Grahka. Pa folklorna skupina odraslih, v kateri vodi plesalce Zdenka Pezdirc, umetniški vodja tamburašev pa je Dušan Šuštar. Poleg tega so ustanovili KUD Dobroč, v katerem je 20-članski tamburaški orkester, ki igra tudi zimzelene melodije in filmsko glasbo, vodi pa ga Tone Grahek. Grahek vodi še devetčlansko skupino Varalo, ki iz tamburic izvablja zelo raznoliko glasbo. V Dragatušu igra tudi tamburaški ansambel Vodomec. "Vsi pa izhajajo iz gnezda, ki so ga njihovi predniki spletli pred štirimi desetletji," se hudočasno nasmehnejo staroste dragatuške folklore.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Vlado Stopar

Darinka Kocjan

Rafko Kocjan

Milena Matkovič

Jože Matkovič

NAŠE KORENINE

Pepca in njeni peharčki

Kdo bi razumel to kolo zgodovine, ki se neprestano vrtil in ponavlja. Človeški rodovi in usode posameznikov se obračajo v tem vrtincu časa in le redki so tisti, ki jim je dano občutiti ali vsaj zaslutiti zrnice zakonitosti v tem nenehnem presnavljanju. Vzemimo za primer samo Draginčovo domačijo v Vinji vasi pod Gorjanci. Gospodarju Francetu je ob koncu prejšnjega stoletja ni uspelo obrzati skupaj. Razletela se je kot nabrekli planet in bruhnila svoje sinove v svet. Nekaj Dragincev je pristalo v Franciji, Jože pa celo v Ameriki. V Michiganu se je spustil pod zemljo in iz nje nega ostržal črpal moč za vrnitev v svoj rojstni kraj. A najprej je poslal karto svoji izvoljenki, Mariji Staniša iz Vinje vasi. Ta je priplula čez ocean in ko sta se vzela, je bila to prava slovenska poroka. No, vsaj priče so bili Slovenci. To so bili Judeževi z Orehka pod Gorjanci, sicer pa je bilo v okolici bolj malo rojakov. So pa v mladem zakonu pričele prihajati na svet mlade ameriške Slovenke: Marija, Ana, Alojzija in Pepca. Seveda so jih v krstne knjige zapisali z drugačnimi, angleškimi imeni. Mala Pepca je bila najbrž Josephine, a doma je mati deklice klicala po slovensko. Domača imena so prišla še bolj prav, ko se je v začetku stoletja družina preselila v Vinjo vas. Tu je oče z ameriškimi prihranki kupil domačijo in tu so se rodile še Ivana, Rezka in Kristina. A mala Kristina še rojena ni bila, ko se je pripetila usodna nesreča: oče Jože je v Peščniku podiral bukve in eno drevo ga je tako stisnilo, da je umrl. Za njim je ostalo osem žensk, žena in sedem deklic. To je bilo še pred prvo svetovno vojno.

Na očeta ima Pepca - o njej bo govor v tem sestavku - le medle spomine. Zato pa se do bro spominja odraščanja v Vinji vasi med prvo svetovno vojno in v letih po njej. To so bili časi revščine in pomanjkanja, trdega dela doma in v tabrhu, časi skromnih možnosti in majhnih potreb, ki se jih je dalo s pridnim in složnim delom le nekako zadovoljiti. K temu, kar je dalo polje, so dekleta dodala tudi sadeže, ki so jih nabrale v gozdu okoli vasi: jagode, borovnice, maline ter raznovrstne gobe. Ko pa je bila Pepca dovolj stara, si je poiskala zaposlitev. Pomagala je v kuhinji slavne grmske kmetijske šole. Tja so prihajali gojenci z vseh koncev Slovenije. Tam so se zbirali tudi tisti, ki so jih zanimali najnovejši dosežki v kmetijstvu. Tako je Pepca spoznala tudi mladega mestnega vrtnarja Franca Prešerna. Rodila se je ljubezen in kmalu sta se poročila. Na koncu Zabaj vasi sta kupila nekaj zemlje. Tu je zrasel njun dom, poleg pa še vrtnarija. V toplih gredah je Franca prideloval zelenjavo in cvetje za trg, v njih pa je klila tudi poskusna rast. Rasla pa je tudi družina. Rodili so se Franci, Mimi, Jože

in Stanko. Težko bi natančno rekli, kdaj se je idila končala. Da so se Prešernovi začela spodmikati tla pod nogami, ko so na začetku druge svetovne vojne prišli Italijani, pa je čisto gotovo. Vojaki so v bližini njihovega doma, ob cesti Novo mesto - Sentjernej, postavili leseno barako in kontrolno rampo. Kar so za gradnjo rabili, so si vzeli pri Prešernovih. Tudi gredice so razdejali, kar je zraslo v njih, pa sproti uničili. Družina je bila v stalnem strahu. A najhujše je prišlo potem, ko so Italijani odšli. Franca so mobilizirali partizani, in ko so Nemci zavzeli Novo mesto, se je skupaj z njimi umaknil.

Takrat se je za Pepco začel pekel. Ostala je sama s štirimi majhnimi otroki. Nekaj časa niti ni vedela, kako zelo je sama, da njenega Franca ni več med živimi.

Zgodilo pa se je takole. Nemci so obkolili skupino umikajočih se partizanov in jih zajeli. Med njimi je bil tudi Franca. Odpeljali so jih v Sotesko, drugi dan pa na mostu nad Krko postrelili in zmetali v vodo. Dva izmed njih, eden iz Šempetra, drugi iz Lutrskega sela, sta bila še toliko pri moči, da sta Nemce preslepila in se s plavanjem rešila v grmovje ob bregu. Vodostaj reke je bil tisti čas precej visok, tako da je močni tok trupla hitro odnesel s sabo. Nekaj so jih potem potegnili iz vode pri Vavti vasi, druge pa je reka nosila skozi Novo mesto. Franceta je naplavilo na Otoku pri Škocjanu. Našel ga je dvanašletni deček, tamkajšnji župnik Škoda pa je mrtveca prepoznal. Dal je truplo pokopati, vdovi pa je poslal sporočilo. A do Pepce je hodilo skoraj tri tedne. Po mestu se je sicer šušljalo o tragični usodi Prešernove družine, vendar se ji nihče ni upal povedati resnice. Bali so se, da je mlada žena ne bo prenesla. Pa jo je Pepca končno morala. Tu so bili vendar otroci, za katere je bilo treba živeti. Dala je izkoptati moža in ga prepeljati na šmihelsko pokopališče. Potem pa se je spopadla z usodo prav tako, kot se je pred tremi desetletji tudi njena mati.

Starejši Novomeščani se morada še spominjajo ženic, ki je na trgu prodajala vse, kar je zraslo na njenih gredicah. Tako je sama spravila vse štiri otroke skozi šole in k poštenemu kruhu. Zdaj je prekoračila že devetdeset let življenja, a tudi če ne more več med gredice, njene roke ne mirujejo. Spretno oblikujejo slamo ter šibje v lične korbice in peharje. Ne za prodajo. Ima osem vnukov in dva pravnučka pa mnogo znancev in prijateljev, da jih s svojimi izdelki razveseljuje.

In kakšen nauk naj bi človek potegnil iz te zgodbe? Če bi bil prepričan, da je starost lepa, bi vzkliknil: "Končno je le zmaga-la pravica!"

TONE JAKŠE

PRI ILOVARJEVIH V ŠMARJETI

Grunt mladim nič več ne pomeni

Dandanes je malo družin, kjer bi se stari in mladi razumeli in pomagali tako, kot so si pri Ilovarjevih v Šmarjeti. Ivan in Lojzka sta zelo ponosna na vseh pet otrok, trije so že odšli od doma, doma pa še živita dva sinova, eden z družino. Na kmetiji, kjer dela nikoli ne zmanjka, so se vsi naučili delati. Seveda so se tudi zaposlili, saj je kmečki kruh že od nekdanj negotov in težak. Zaposlen je tudi oče Ivan, ki sedaj že težko čaka upokojitve, medtem ko je bila njegova žena Lojzka vedno doma.

Njihova domačija stoji tik ob cesti naprej od župnišča. Ilovarjevi so že več kot trideset let kooperanti škočjanske kmetijske zadruge. Trenutno redijo bike, imajo pa tudi 6 plemenskih svinj za vzrejo odojkov. Pred tem so oddajali tudi mleko, pridelovali kumarice, sejali fižol... "Pridelali smo tudi po 150 kilogramov fižola, ki smo ga potem z otroki ob večerih zružili," se spominja Lojzka, ki pravi, da se je rada primožila na grunt. Danes pa ugotavlja, da grunt mladim ne pomeni nič, in tu bi morala pomagati država, da bi mlade obdržala na kmetijah. "Danes je delo na kmetiji veliko lažje, kot je bilo nekoč, vendar brez ljubezni do zemlje tudi danes ne gre," razmišlja. Lojzka ima zelo rada zemljo, te ljubezni in ljubezni do dela sta jo naučila starša. Lojzka je Podgorjka, na kar je ponosna, v Šmarjeto je prišla iz Sentjošta v stopiški fari. Eno leto je bila zaposlena v poročnišnici kot snailka, potem

pa se je poročila na Ilovarjevo kmetijo in ostala doma. S sabo pa je prinesla zelo bogato balo, ki jo je kot dekle zelo skrbno pripravljala, ima pa jo še danes skrbno spravljeno.

Med vojno in po vojni je bilo hudo

Ivan se spominja, kako hudo je bilo pri njih med vojno in po njej. V jeseni leta 1941 so Italijani očeta odpeljali v internacijo, doma pa je ostala sama mama s štirimi otroki, najmlajši je bil Ivan. Čeprav so imeli grunt, so bila vojna in povojna leta tudi zanje zelo težka. "Katerakoli vojska je prišla, ta je kaj pobrala, prinesla pa ni nobena nič," pravi Ivan. Njegov oče se je vrnil iz internacije leta 1944, težak komaj 41 kilogramov. Grunt je bil na tleh. Na nogo ga je začel postavljati Ivan. Poročil se je, začel kupovati stroje, se zaposlil. Najprej je delal v IMV-ju, 1976. leta pa se je zaposlil v Plastoformu, tovarni, ki so jo zgradili v Šmarjeti v neposredni bližini njegove domačije. Tam je še danes vratar, po potrebi pa tudi gasilec. Prejel je že veliko priznanj za prostovoljno delo v gasilstvu, ima pa tudi priznanja za dobro vino, ki ga pridelajo v vinogradu v Mevcah.

Vedno aktivna v vasi pa je bila in je še tudi Lojzka. Že 27 let dela v tamkajšnjem aktivu kmečkih žena, od petega leta starosti poje v pevskem zboru, trenutno v

cerkvenem in upokojskem, že 9-krat pa sta z možem sodelovala v igrah Pod dedovo lipo, ki jih šmarješko društvo priredi vsako poletje. Ivan je do pred kratkim, ko ga je zamenjal sin, delal tudi v svetu krajevne skupnosti. "Ni prav, da mnogi mladi niso šli na zadnje volitve, saj so tako še tisto malo možnost odločanja prepustili drugim; poleg tega, kdo se oril za njihovo prihodnost, če ne oni sami? Žal mi je tudi, da ljudje niso izglasovali samoprispevka, ki je bil vedno duša razvoja kraja. Le kako se bomo sedaj razvijali?" se sprašuje Lojzka, ki redno spremlja, kaj se pri nas dogaja. Poleg Dolenjca imajo pri Ilovarjevih naročenih še 9 drugih časopisov in revij.

Ilovarjeva sta nasmehljiva in zadovoljna človeka, pravi, da morda tudi zato, ker v življenju nista imela velikih želja in ciljev. Bogatijo pa ju predvsem njuni otroci Ivanka, Anica, Andrej, Peter in Alojz ter vnuki. Že od nekdanj sta rada delala, vendar poudarjata, da pri njih niso nikoli garali, ob nedeljah si vedno vzamejo prosto. Ilovarjevi so zelo verni in spoštujejo krščanske običaje. "Teh običajev pa so se naučili tudi otroci. Naučila sva jih vere in kulture," povesta ponosno. Lojzka ne razume, da se danes ženske otepaajo otrok. "Več kot je otrok, večkrat je veselje pri hiši," pravi.

JOŽICA DORNIŽ

IVAN IN LOJZKA - Življenje vsakega človeka je polno viharjev, pa tudi toplih in prijaznih dni. Ilovarjeva se ne pritožujeta nad njim, pošteno sta delala in nikoli nista imela velikih pričakovanj.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 18. XII.

SLOVENIJA 1
7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.05 VIDEORING
10.35 TEDENSKI IZBOR
HOGANOVA DRUŠČINA, amer. naniz., 22/26
11.00 ČUDODELKA, amer. film
12.30 DOGODIVŠČINE Z DIVJEGA ZAHODA, serija, 3/12
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
14.55 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
15.25 GALA, ponov.
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SPREHODI V NARAVO
17.25 DENVER: POSLEDNJI DINO-ZAVER, naniz., 9/20

18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 OTROKOM ZA PRAZNIKE
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.10 CREDO, dok. film
21.35 OH, DR. BEECHING, naniz., 3/9
22.10 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.55 OMIZJE

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 13.40 Tedenski izbor: Filmski triki; 14.05 Lepotica in zver; 14.25 Sodobni slovenski skladatelji; 15.05 Grace na udaru, naniz., 16/25 - 15.30 Košarka - 16.55 Le tako naprej, angl. nadalj., 3/12 - 17.25 Moja družina, nem. naniz., 3/6 - 18.15 Dogodivščine iz zivalskega vrta, nem. naniz., 5/15 - 19.00 Resnična resničnost - 19.30 Le tako naprej, angl. nadalj., 4/12 - 20.00 Obljuba, nem. film - 21.55 Pisave - 22.25 Kiri te Kanawa, angl. dok. oddaja - 0.10 Allica, evropski kulturni magazin

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 18/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Živa resnica - 14.30 Poslovni klub - 15.05 Program za mladino - 16.15 Hrvaška cerkev - 16.45 Hrvaška kulturna dediščina - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božični koncert - 21.25 Hrvaška in svet - 22.00 Sinovi Nevithe - 23.05 Opazovalnica - 23.35 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.20 TV spored - 14.35 Belolični jezdec (film) - 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 18/33) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.00 Paradiž (italij.-franc. film) - 0.05 Borbena himna (film)

PETEK, 19. XII.
SLOVENIJA 1
7.15 - 2.25 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.00 VIDEORING
9.30 MOJA DRUŽINA, nem. naniz., 3/6
10.20 UPPSALA STOCKHOLM IN LJUBLJANSKI MADRIGALISTI
11.10 OBLJUBA, nem. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE
14.05 OMIZJE
15.35 GORE IN LJUDJE
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 HUGO, tv igrice
19.15 OTROKOM ZA PRAZNIKE
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 AGENCIJA
21.30 RAZIKOVOALEC, amer. dok. serija, 3/6
22.25 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.10 NEWYORŠKA VROČICA, amer. naniz., 8/22
23.35 TOPOT V NOČI, amer. film

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 9.25 Tedenski izbor: Mostovi; 9.55 Slovenski utrinki; 10.25 Resnična resničnost - 10.55 Smuk (ž) - 12.00 Kiri te Kanawa, ponov. - 13.45 Alica, evropski kulturni magazin - 14.15 Pisave - 14.45 Zgodbe iz školjke - 15.15 Oh, dr. Beeching, angl. naniz., 3/9; 15.45 Le tako naprej, angl. nadalj., 4/12 - 16.15 Šport - 17.20 Ana

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 18/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Živa resnica - 14.30 Poslovni klub - 15.05 Program za mladino - 16.15 Hrvaška cerkev - 16.45 Hrvaška kulturna dediščina - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božični koncert - 21.25 Hrvaška in svet - 22.00 Sinovi Nevithe - 23.05 Opazovalnica - 23.35 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.20 TV spored - 14.35 Belolični jezdec (film) - 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 18/33) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.00 Paradiž (italij.-franc. film) - 0.05 Borbena himna (film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 18/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Živa resnica - 14.30 Poslovni klub - 15.05 Program za mladino - 16.15 Hrvaška cerkev - 16.45 Hrvaška kulturna dediščina - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božični koncert - 21.25 Hrvaška in svet - 22.00 Sinovi Nevithe - 23.05 Opazovalnica - 23.35 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.20 TV spored - 14.35 Belolični jezdec (film) - 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 18/33) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.00 Paradiž (italij.-franc. film) - 0.05 Borbena himna (film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

Marija, nem. naniz., 5/14 - 18.10 Jeklene ptice, angl. naniz., 8/16 - 19.00 Znanje je ključ - 19.30 Le tako naprej, angl. nadalj., 5/12 - 20.00 Zločin, franc. film - 21.30 Oddaja o modi - 22.15 Hollywood, angl. dok. serija, 11/12 - 23.10 Koncert

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show - 13.00 Psi faktor, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 15.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 17.45 Bravo, maestro - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Film po vaši izbiri: Kako sva si različna; Muhasta usoda; Izgubljeni zaklad Dos Santos - 22.00 Atlantis, glas. oddaja - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Avtovizija

VAŠ KANAL
14.00 Videostrani - 17.00 Kultura - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 20.00 Kontaktna oddaja - 21.00 Novice - 21.30 Grad pustolovščin, mlad. nadalj.

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 19/33) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Sinovi Nevithe - 15.05 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Govorimo o zdravju - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Sedem vrhov (serija, 3/8) - 20.50 Lepa naša - 22.00 Pol ure za kulturo - 22.35 Opazovalnica - 23.10 Tednik - 0.15 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); 1.10 Sodniki izven zakona (amer. film); 2.55 Sedmi element + Svet zabave; 3.40 Dok. serija; 4.30 Koncert; 5.15 Dobrodošel gospod Chance (amer. film)

HTV 2
14.30 Tv koledar - 14.40 Borbena himna (film) - 16.25 Program za mlade - 17.10 Savannah (serija, 19/33) - 17.55 Iz sveta znanosti - 18.25 Mojstrovine svetovnih muzejev - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Stranka (serija) - 21.15 Cosby show (hum. serija) - 21.45 Banda na motorjih (amer. film) - 23.15 Zunaj rešetk (amer. film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 19/33) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Sinovi Nevithe - 15.05 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Govorimo o zdravju - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Sedem vrhov (serija, 3/8) - 20.50 Lepa naša - 22.00 Pol ure za kulturo - 22.35 Opazovalnica - 23.10 Tednik - 0.15 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); 1.10 Sodniki izven zakona (amer. film); 2.55 Sedmi element + Svet zabave; 3.40 Dok. serija; 4.30 Koncert; 5.15 Dobrodošel gospod Chance (amer. film)

HTV 2
14.30 Tv koledar - 14.40 Borbena himna (film) - 16.25 Program za mlade - 17.10 Savannah (serija, 19/33) - 17.55 Iz sveta znanosti - 18.25 Mojstrovine svetovnih muzejev - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Stranka (serija) - 21.15 Cosby show (hum. serija) - 21.45 Banda na motorjih (amer. film) - 23.15 Zunaj rešetk (amer. film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 18/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Živa resnica - 14.30 Poslovni klub - 15.05 Program za mladino - 16.15 Hrvaška cerkev - 16.45 Hrvaška kulturna dediščina - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božični koncert - 21.25 Hrvaška in svet - 22.00 Sinovi Nevithe - 23.05 Opazovalnica - 23.35 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.20 TV spored - 14.35 Belolični jezdec (film) - 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 18/33) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.00 Paradiž (italij.-franc. film) - 0.05 Borbena himna (film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 18/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Živa resnica - 14.30 Poslovni klub - 15.05 Program za mladino - 16.15 Hrvaška cerkev - 16.45 Hrvaška kulturna dediščina - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božični koncert - 21.25 Hrvaška in svet - 22.00 Sinovi Nevithe - 23.05 Opazovalnica - 23.35 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.20 TV spored - 14.35 Belolični jezdec (film) - 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 18/33) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.00 Paradiž (italij.-franc. film) - 0.05 Borbena himna (film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
17.30 Grad pustolovščin, ponov. - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtgalerijska - 19.00 Novice - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 18/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Živa resnica - 14.30 Poslovni klub - 15.05 Program za mladino - 16.15 Hrvaška cerkev - 16.45 Hrvaška kulturna dediščina - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božični koncert - 21.25 Hrvaška in svet - 22.00 Sinovi Nevithe - 23.05 Opazovalnica - 23.35 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.20 TV spored - 14.35 Belolični jezdec (film) - 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 18/33) - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.00 Paradiž (italij.-franc. film) - 0.05 Borbena himna (film)

KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Petrocelli, ponov. - 11.00 MacGyver, ponov. - 12.00 Oprah show, ponov. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Srečni časi, naniz. - 14.30 Družinske vezi, naniz. - 15.00 Nora hiša, naniz. - 16.00 Sončni zaliv, nadalj. - 16.30 Drzni in lepi, nadalj. - 17.00 Oprah show - 18.00 MacGyver, naniz. - 19.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 19.30 Alo, alo, nadalj. - 20.00 Frankie in Johnny, film - 22.00 Psi faktor - 23.00 Vitez za volanom, naniz. - 0.00 Petrocelli, naniz. - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

HTV 2
13.25 Tv koledar - 13.35 Dosjeji X (serija) - 14.20 Camelot (brit. film) - 17.20 Morje - 17.50 Skrivnosti življenja - 18.45 Lepa naša - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Zlati gong - 21.00 Poročila - 21.10 Triler - 22.10 Potovanja - 23.05 Oprah Show

NEDELJA, 21. XII.

SLOVENIJA 1
7.15 - 23.50 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.10 OZARE
8.15 OTROŠKI PROGRAM
ČEBELICA MAJA, ris. naniz.
8.40 ŽIV ŽAV
9.30 POBEG IZ JUPITRA, 4/13
9.55 NEDELJSKA MAŠA
11.00 DOGODIVŠČINE Z DIVJEGA ZAHODA, amer. serija, 4/16
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLAN V DLANI
12.30 4 x 4
13.00 POROČILA
13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
14.00 AGENCIJA
15.10 VPRAŠANJE LJUBEZNI, franc. film
17.00 OBZORNİK
17.10 ZMENKI, amer. naniz., 16/16
17.35 PO DOMAČE
18.35 PORTRET
19.05 OTROKOM ZA PRAZNIKE
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.25 MOŠKI ŽENSKE
22.15 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.25 ČRNI PETER, češki film

SLOVENIJA 2
8.00 Euronews - 8.25 V vrtincu - 9.25 Slalom, 1. tek (ž) - 10.25 Veleslalom, 1. tek (m) - 11.45 Lahkih nog naokrog - 12.25 Slalom, 2. tek (ž) - 12.55 Veleslalom, 2. tek (m) - 13.10 Smučarski skoki - 15.55 Zata šestdeseta - 16.25 Cik cak - 16.55 Košarka - 17.25 Namizni tenis - 17.55 Košarka - 19.30 Le tako naprej, amer. nadalj., 7/12 - 20.00 Čevljarjev sin, franc. nadalj., 3/6 - 20.55 Alpe Jadran - 21.25 Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja, angl. dok. serija - 21.55 Šport - 22.40 Božični koncert iz CD - 23.30 Tok noč tok

KANAL A
8.30 Kaličopko - 9.30 Mork in Mindy, risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Davy Crockett, 5. del mladi. filma - 11.30 Muppet show - 12.00 Daktari, naniz. - 13.00 Drzni in lepi, ponov. - 14.45 Bravo mesto, ponov. - 15.00 Oče Dowling, naniz. - 16.00 Lepota telesa, ponov. - 17.00 Oprah show, ponov. - 18.00 Strašilo in gospa King, naniz. - 19.00 Kung Fu, naniz. - 20.00 Ameriška Ninja II, film - 21.30 Odklop, ponov. - 22.30 Vitez za volanom, naniz. - 23.30 Petrocelli, naniz.

VAŠ KANAL
16.30 Med polko in valčkom - 17.00 Šport - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 20.00 Mala klinika cinizma - 20.30 Za uho in oko - 21.00 Novice - 21.30 Kmetijski razgledi

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.30 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.20 VIDEORING
9.50 TEDENSKI I

Zdravja, sreče in kup zlata

Banka Celje smo ljudje, ki delamo za ljudi. Vse leto. Ob novem letu smo se odločili, da naše dobre želje tudi udejanjimo. Zato bomo darovali denar Splošni bolnišnici Celje in se odpovedali poslovnim darilom.

Prižgali bomo lučko v očeh tistih, ki potrebujejo pomoč.

So stvari, ki jih lahko ponudi le dobra banka.

STANOVANJSKA POSOJILA ZA PREBIVALSTVO

Nudimo vam ugodna stanovanjska posojila z odplačilno dobo do 15 let po obrestni meri T+8% ali T+10%.

Pa to še ni vse!

Pri najemu stanovanjskega posojila vam za gradnjo ali adaptacijo stanovanjske hiše ali stanovanja nudimo možnost delne porabe posojila v gotovini.

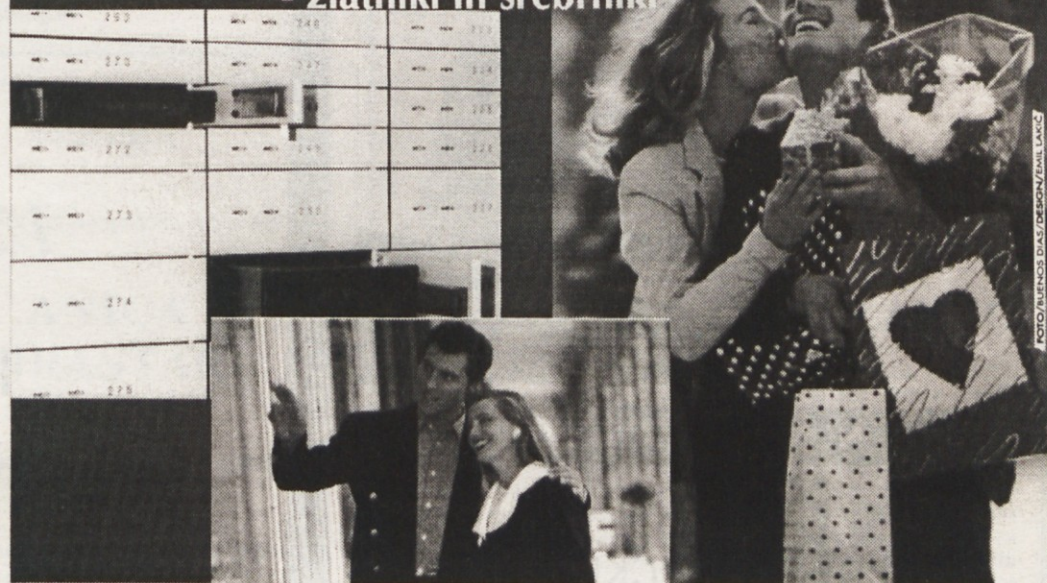
Vljudno vas vabimo, da nas obiščete v eni od enot Banke Celje, kjer vas bomo seznanili s podrobnostmi.

So stvari, ki jih lahko ponudi le dobra banka.

RENTNO VARČEVANJE PLUS VARČEVANJE KLJUČ SEFA PRILOŽNOSTNI KOVANCI

- zlatniki in srebrniki

DA, TUDI TO JE LAHKO DARILO!

Obdarite svoje najbližje ali pa tudi sebe.

Povprašajte v enotah v Brežicah in v Krškem.

Varčevalcem in poslovnim partnerjem se zahvaljujemo za zaupanje in jim želimo prijetne praznike in obilo osebne sreče v letu 1998.

KRKA ZDRAVILIŠČA

Silvestrovanje na obali ZDRAVILIŠČE STRUNJAN

3-DNEVNI SILVESTRSKI PAKET

- 3 polni penzioni (namestitve v dvoposteljnih sobah)
  - silvestrska večerja in silvestrovanje
    - novoletni ples
  - kopanje v zaprtem bazenu
    - izlet v Piran
  - programi za otroke

Cene: že od 26.700 SIT

Informacije in rezervacije: 066 474 100

Srečno '98!

Božično-novoletno znižanje cen kurilnega olja!

Izkoristite posebno ponudbo za nakup kurilnega olja v mesecu decembru.

- **GOTOVINSKO PLAČILO IN PLAČILO S KARTICO MAGNA**

pri nakupu nad 1000 litrov	43,70 SIT/liter	brezplačen prevoz
pri nakupu nad 2000 litrov	43,20 SIT/liter	brezplačen prevoz
- **OBROČNO ODPLAČILO PRI NAKUPU NAD 1000 LITROV**

v 3 obrokih	44,50 SIT/liter	brezplačen prevoz
v 5 obrokih	45,50 SIT/liter	brezplačen prevoz

• **MOŽNOST PLAČILA OB DOSTAVI**

Podrobnejše informacije na najbližjem Petrolovem skladišču in bencinskih servisih.

PETROL

Le Grafika

Le čevlje sodi naj kopitar

- časopisi v 24 urah
- komercialni tisk
- knjige
- brošure
- plakati
- oblikovanje
- marketing
- trgovina
- servisiranje računalnikov

☎ 068/323-611; fax: 068/321-693

CENTER ZA SOCIALNO DELO KRŠKO

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih in iztrošenih osnovnih sredstev

- osebni avtomobil R 4 GTL, letnik 1990

- kuhinjska oprema

- pisarniška oprema

Javna licitacija bo v sredo, 24.12.1997 ob 11. uri v varstveno-delovnem centru v Leskovcu, Žagarjeva 4.

Na licitaciji lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Vsak udeleženec vplača pred pričetkom licitacije varščino v višini 10% izključne cene. Vplačana varščina se uspešnemu kupcu vračuna v kupnino, drugim pa vrne brez obresti. Prometni davek in/oziroma stroške prepisa plača kupec. Blago bomo prodajali po načelu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Ogled bo mogoč eno uro pred pričetkom javne licitacije.

Vse dodatne informacije so na voljo na tel. št.: 0608/22-325.

Donna, d.o.o.

Mlad, dinamičen in uspešen kolektiv vabi k sodelovanju

TERENSKO POSLOVNE AGENTE

za prodajo oglasnih prostorov v katalogu.

Pričakujemo izkušene, samostojne, urejene in dinamične sodelavce obeh spolov.

Pogoji:

- lasten prevoz
- zaželena srednja izobrazba
- smisel za delo s strankami

Kandidatom zagotavljamo:

- zanimivo delo po regijah
- visoko stimulatívno plačilo
- možnost hitrega napredovanja

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe na zgornji naslov. Informacije po telefonu 064/720-220 od 7. do 15. ure.

Novo mesto, Rozmanova 12

☎ 068/341-491

Veliko znižanje cen športne obutve.
Več kot 30 modelov za več kot 30 % ceneje!
Izkoristite ugoden nakup v decembru!

NOVO • Bunde in jakne • NOVO
ELLESSE • CONVERSE • OCEAN PACIFIC

Vesele praznike in srečno novo leto vam želi

Graverstvo

- izdelava gumi štampiljk
- graviranje ploščic, pokalov, tabel, ur zlatih izdelkov...
- izdelava klišejev, obeskov, plaket, značk...

Zlatarstvo

- prodaja zlatega in srebrnega nakita
- popravila zlatega in srebrnega nakita
- predelava zlatega nakita
- izdelava izdelkov iz zlata po vaši želji
- odkup lomljenega zlata
- izdelava poročnih prstanov

Bartol Anton, s.p. Kastelčeva 1 Novo mesto, tel.: 068/22-895
Novi trg Novo mesto, tel.: 068/322-895

V decembru novoletno nagradno žrebanje!

Ko se iskrivost in eleganca spojita z navdušujočimi vonjavami in okusi, je navdih prijetnejši in popolnejši. Pridite! Poizkusite! Lažje se boste odločili. Vaš cenjeni obisk pričakujemo v Trebnjem, Slakova ulica 22 (tel. 44-118).

Skupaj z vami stopamo v 30. leto našega ustvarjalnega dela.

Želimo vam prijetno praznovanje božičnih in novoletnih praznikov. Naj sreča služi vašemu zdravju in poslovnim uspehom v letu 1998!

V SODELOVANJU

Poslovni in gostinski objekti

1. Na Reški cesti v Kočevju prodajamo poslovni objekt, skupne površine cca. 700 m², namenjen trgovski, gostinski ali pisarniški dejavnosti.

2. V Višnji gori, ob samem izstopu z avtoceste, prodajamo gostinski objekt z urejenimi parkirnimi prostori, skupne površine cca. 530 m².

Nudimo ugodne prodajne in kreditne pogoje.

INFORMACIJE & PRODAJA:

SKB - NEPREMIČNINE & LEASING d.o.o.
Ljubljana, Slovenska 54
telefon: 061/301 632 ali 313 468
telefax: 061/1321 202

SKB - NEPREMIČNINE & LEASING D.O.O.

NOVO PRI ZALOŽBI

ČZD KMEČKI GLAS

KUHAJMO SLASTNO

Janez Vinšek in Barbara Vizjak sta to kuharsko knjigo namenila tistim, ki že imajo nekaj izkušenj s kuho, vendar so v zadregi, kako sestaviti jedilnik, pogrniti mizo ali kako izbrati ustrezno vino.

Recepti v knjigi so razdeljeni na tri sklope. V prvem je trideset začetnih jedi in juh, v drugem trideset glavnih jedi in v tretjem še trideset solat in sladice. Iz teh receptov lahko sestavite jedilnik, ki ga trenutno potrebujete: zahtevnejši, preprost, poletni, zimski ... Vsak recept je opremljen z barvno fotografijo; avtorja pa sta ga tudi preskusila, še preden sta ga zapisala.

Knjigo lahko naročite (24 ur na dan) po telefonu oziroma na odzivnik 061/173 53 79. Cena s prometnim davkom je 3950,00 SIT, stroški poštnine niso upoštevani.

življenje je
le pesem
iz SRCIA

BLIŽA SE NAJLEPŠI ČAS V LETU.

ČAS, POLN ŽELJA PO SREČI IN ZDRAVJU.

ČAS, NAMENJEN DRUŽINI, PRIJATELJSTVU,

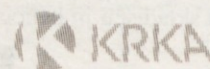
VSEM, KI SO NAM BLIZU.

V Krki smo skupaj s priznanimi likovnimi umetniki in zdravniki organizirali razstavo umetnin, ki se bo 13. januarja sklenila z javno prodajo razstavljenih del.

Zbrana sredstva bomo namenili za zdravljenje obolelih na srcu ali ožilju.

Razstavo si lahko ogledate v Galeriji Krka, Dunajska 65, Ljubljana.

ŽELIMO VAM ZDRAVO IN USPEŠNO LETO
1998.

Center za zdravljenje boleznih otrok Šentvid pri Stični se najlepše zahvaljuje za prispevke za nabavo otroških knjig pri založbi Slovenska knjiga naslednjim sponzorjem:

JP KOMUNALA NOVO MESTO

DOLENJSKE LEKARNE NOVO MESTO

KRKA, p.o., NOVO MESTO

TRIMO TREBNJE

BTC Novo mesto

CESTNO PODJETJE Novo mesto

CENTER ZA SOCIALNO DELO Novo mesto

OBČINA KK

OBRTNA ZBORNICA Novo mesto

SVET KS Novo mesto

"KIK" INTERIER Novo mesto

Trgovina URŠKA

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

V SPOMIN

Te dni mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil

IVAN ŠPEHAR

iz Novega mesta

Hvala vsem, ki se ga spominjate, se ustavljate ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob slovesu našega dragega moža, očeta in sorodnika

MIRKA ŠAFRANA

z Gumberka pri Otočcu

Z bolečino v srcu ugotavljamo, da ni prijatelj tisti, ki človeka pobira, ampak tisti, ki mu pomaga, da ne pade. To ste VI vsi! Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Boža, sin Jurij in hči Mirjana

ZAHVALA

*Zakaj si moral nam umreti,
ko s teboj je bilo tako lepo živeti? Morje solz bi potočili,
dragi mož in oče,
če bi te lahko zbudili.*

V 75. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in praded

ANTON JAKŠA

s Pribišja 8, Semič

Ob boleči izgubi se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala g. kaplanu, pevcem, LD Smuk - Semič, GD Rožni Dol, kolektivu Kovinarja Novo mesto in Iskre Semič.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustil naš ljubeči mož, oče, stari oče, tast in stric

CIRIL PLAHUTNIK

Mali Rigelj 4, Dolenjske Toplice

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala zdravniku, patronažni sestri Emi in sodelavcem VIAS, d.o.o., Stane Vidic, s.p.. Zahvala tudi Pogrebniemu zavodu Novak in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Marta, hči Hedvika, sinova Ernest in Ciril z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 49. letu starosti nas je zapustil naš dragi

LJUBO ŠINKOVEC

Knafelčeva 28

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Branetu Gregoriču, osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, Pogrebni službi Komunala, g. župniku, šmihelskemu pevskemu zboru in govornikom g. g. Mladenu Majstru in Vanču Kukarju za besede slovesa. Vsem iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica

JELA VIDMAR

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem ter vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče, g. župniku Cirilu Plešču za lepo opravljen obred in Pogrebni službi Novak.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

*V naših srcih ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori,
tvoj nasmeh med nami živi.*

17. decembra so minila tri leta, kar nam je kruta usoda iztrgala iz naše sredine ljubega

DUŠANA VRŠČAJA

iz Krpanove ul. 14, Črnomelj

Hvala za vsako lepo misel nanj, postanek ob grobu in prižgano svečo.

Vsi domači

ZAHVALA

V 63. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi

JOŽE ČEČELIČ

z Griča pri Klevevžu 4

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše. Zahvala GRC Novo mesto, Krki Zdravilišča Šmarješke Toplice, pevcem za lepo zapete pesmi, g. Marici Blažič za ganljiv govor, g. Antonu Pevcu, Pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 64. letu nas je zapustila naša draga

ANICA HRASTAR

roj. Metelko

z Ljubljanske ceste 108, Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Peter, hči Karmen, sin Peter in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
za svoje, prijatelje vse bi dal.
Sledi od dela tvojih pridnih rok
ostale so povsod.*

V 64. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, nečak in bratranec

PETER PLAVEC

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala osebnemu zdravniku dr. Macanu, uslužbencem Doma ostarelih občanov Črnomelj, g. župniku za lepo opravljen obred, pevkam iz Doblič, govorniku g. Antonu Jankoviču za poslovljne besede, rudarjem Rudnika Kanizarica za častno stražo, sodelavcem tovarne Beti, Srednje šole Črnomelj, OŠ Loka in g. Jožefu Maleriču za organizacijo pogreba.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

*Tam, kjer si ti,
ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh*

21. decembra bo minilo leto žalosti in bolečine, odkar je tragično preminila naša ljubljena

ZDENKA DAMJANOVIČ

roj. Zepuhar

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu, prižigate svečke in prinašate cvetje na njen prerani grob, ter vsem, ki sočustvujete z nami. Zahvaljujemo se sorodnikom in prijateljem za vso pozornost, ki jo posvečate njenima hčerkama Tini in Vlasti. Ne moremo se sprijazniti s kruto resnico, da naše drage Zdenke ni več med nami. Zelo zelo jo pogrešamo. Pogrešamo njene delavne roke, pristrčen nasmeh in njen optimizem, ki ga je znala prenašati na vse okoli sebe. Bila je naše sonce, ki je prezgodaj utonilo.

Žalujoci: vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil

EGIDIJ JARC

upokojeni cestar
v Področju Vzdrževanje cest, delovodstvo Dvor

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

tedenski koledar

Četrtek, 18. decembra - **Teo**
 Petek, 19. decembra - **Urban**
 Sobota, 20. decembra - **Julij**
 Nedelja, 21. decembra - **Tomaž**
 Ponedeljek, 22. decembra - **Mitja**
 Torek, 23. decembra - **Viktorija**
 Sreda, 24. decembra - **Eva**

LUNINE MENE
 21. decembra ob 22.43 - **zadnji krajec**

kino

BREŽICE: Od 18. do 21.12. (ob 18. uri) komedija Stereotip. Od 18. do 22.12. (ob 20. uri) film Vulkan. 24.12. (ob 16. in 18. uri) risani film Herkules. 24.12. (ob 20. uri) komedija Do nagega.

ČRNOMELJ: 20.12. (ob 17. uri in 19.15) romantična komedija Moj bivši se poroči.

DOBREPOLJE: 19.12. (ob 19.30) francoska komedija Moder v obraz. 21.12. (ob 15. uri in 19.30) ameriški akcijski film Teorija zarote.

GROSLPLJE: 19.12. (ob 19. uri) ameriški akcijski film Teorija zarote. 20.12. (ob 19. uri) francoska komedija Moder v obraz.

film

L.A. ZAUPNO, kriminalka (L.A. Confidential, ZDA, 130 minut, 1997, režija: Curtis Hanson)

L.A. zaupno je dobra kriminalka, sicer pa alegorija o režiserjih. V dobrih dveh urah zgradi in razplete intrigo o skorumpiranih lokalnih oblasteh, ki zelo dolgo in zelo dobro igrajo težko manipulacijo, s katero so si nadelili imidž dobrih fantov. Na drugi strani so mladi policisti, ki vsi po malem ravno tako uživajo v manipulaciji življenja okoli sebe. Če živiš v L.A., se tega kar nazvameš, trdi film. Kevin Spacey je npr. najboljši primerek "režiserja". V navezi z lokalno trač avtoriteto, urednikom tabloida Dannyjem De Vitom, pred fotoaparati izvaja aretacije malih in velikih zvezdnih rib. Poleg tega je kot človek iz prakse svetovalec pri policijski TV seriji. Režirajo tudi cipe iz agencije Fleur-de-lis, lepotic, ki s plastičnimi posegi, tipičnimi frizurami in pozerskim obnašanjem posnemajo fatalke, recimo Rito Hayworth, Lano Turner, Veronica Lakes. Svojem klientom prodajajo tako željen občutek, da seksajo z zvezdami. Nje režira njihov šef David Strathairn, vpliven manipulator iz ozadja. Največji med režiserji pa je šef policije, galantni in najbolj

KOSTANJEVICA: 20.12. (ob 20. uri) komedija Bean. 21.12. (ob 18. uri) film Popolna oblast.

KRŠKO: 18.12. (ob 18.30) risanka Dama in Potepuh. 19.12. (ob 20. uri) in 21.12. (ob 18. uri) komedija Mr. Bean. 23.12. (ob 18. in 20. uri) film katastrofe Vulkan.

METLIKA: 19.12. (ob 20. uri) ameriška romantična komedija Tistega čarobnega dne. 21.12. (ob 18. uri in 20.15) ameriška romantična komedija Moj bivši se poroči.

NOVO MESTO: Od 18. do 21.12. (ob 16. uri) risani film Herkules. Od 18. do 24.12. (ob 18. uri in 20.30) akcijski film Jutri nikoli ne umre.

RIBNICA: 20.12. (ob 21. uri) ameriški akcijski film Teorija zarote. 21.12. (ob 16. uri) francoska komedija Moder v obraz.

SEMIČ: 19.12. (ob 19. uri) ameriška romantična komedija Moj bivši se poroči. 20.12. (ob 19. uri) ameriška romantična komedija Tistega čarobnega dne.

ŠENTJERNEJ: 19.12. (ob 18. uri) film Popolna oblast. 19.12. (ob 20. uri) komedija Bean.

VELIKE LAŠČE: 20.12. (ob 19. uri) ameriški akcijski film Teorija zarote. 21.12. (ob 19. uri) francoska komedija Moder v obraz.

manipulatorski James Cromwell, ki se po desetletjih sožitja z lokalno mafijo odloči prevzeti biznis v svoji roke. Če pod seboj ne bi imel dveh idealnih, poštenih policistov, pametnega, pridnega, politika in stratega (igra ga Guy Pearce) in neobvladljivega silaka z mehkim srcem (Russell Crowe), bi se sloves losangeleske policije pobiral še desetletja. Aja, seveda sta oba zaljubljena v isto blondinko, vampirsko lepo Kim Basinger, ki fingira, da je Lynn Bracken, zvezda filmov, posnetih v času vojne. Edina težava L.A. zaupno je občasna zmeda zaradi velikega števila protagonistov in njihovih dejanj, ki se resda venomer lepo poklapljajo, vendar to včasih ugotoviš z nekaj zamika. Izvirnik, črni roman Jamesa Ellroya, jih ima menda še nekajkrat več. Nesporo pa gre za enega scenaristično najbolj obdelanih filmov zadnjih mesecev.

Petdeseta in Mesto angelov. Glamur Hollywooda se je držal vse Kalifornije, ki je postajala večja fantazija kot sama Amerika. Če tisti čas vzporejamo z našimi petdesetimi, ugotovimo najmanj to, da krmiča pri nas takrat res ne bi zlahka posneli, saj za kaj takega ni bilo osnovnih pogojev. Rdeča oblast je tolerirala poseben tip junakov, herojev dela, ki so se kalili na poljih, rudnikih in v tovarniških halah. Edini pravi zvezdnik v vsej državi je bil predsednik Tito. Kako torej posneti krimič, če imaš v vsej državi le enega zvezdnika?

TOMAŽ BRATOŽ

KIPER PRIKOLICO prodam. Rajer, Jordankal 10, Mirna Peč. 10886

CISTERNO ZA GNOJEVKO, 1700-litrsko, prodam ali menjam za večjo. ☎ (068)65-502. 10888

KMETOVALCI! Z novoletnimi popusti od 1 do 5 % prodajamo traktorje Univerzal, IMT, TV 826, Ferguson, Landini, Zetor, Fiat, Lamborghini, Same, Hurlimann, Goldoni itd. Novo za staro, staro za staro. Rabljeni: Ursus 35, Univerzal 45, 55, 4x4, Hurlimann 50 KM, Štajer 18, Torpedo 48, TV 732, Z ugodnimi krediti in dostavo na dom pri Agroavtu, Ljubljanska 30, Kranj, ☎ (064)332-111, 112, 113, od 8. do 16. ure. Srečno in vabljeni še v letu 1998! 10962

BELA TEHNIKA

PRALNI STROJ in cirkularno žago prodam. ☎ (068)47-724. 10935

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI! Da boste kar najbolje pripravljeni na novo sezono, pregledite kardane in poškodovane prinesite v popravilo. Se priporočamo! Servis kardanskih gredi Ivan Štangelj, Drska 68, Novo mesto, vsak dan po 16. uri, ☎ (068)27-870. 10932

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: **Drago Rustja**
 UREDNIŠTVO: **Marjan Legan** (odgovorni urednik), **Andrej Bartelj**, **Mirjam Bezek-Jakše**, **Jozica Dornič**, **Breda Dušič Gornik**, **Tanja Gazvoda**, **Mojca Leskovšek-Svete**, **Martin Luzar**, **Milan Markelj**, **Lidija Murn**, **Pavel Perc** in **Igor Vidmar**.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.070 tolarjev, za upokojence 4.563 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.700 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet **http://www.dol-list.si**
 Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.**
 Prelom in filmi: **Grafika Novo mesto, p.o.** Tisk: **DELO-TCR, d.d., Ljubljana.**

ZARADI BOLEZNI prodam kosilnico BCS 127 z vozičkom in žago Stihl 0.70. 10925

MOTOR ACME za kosilnico BCS, generalno obnovljen, prodam. ☎ (068)78-239. 10933

MONTAŽO hidravličnega volana na vse tipe traktorjev in ostala popravila opravljamo. ☎ (068)58-494 ali (0609)651-877. 10893

KUPIM

DELNICE SKLADOV in podjetij odkupujemo. Gotovina takoj na domu! ☎ (041) 676-170 ali (061)575-287. 10405

HLODOVINO hruške, češnje in oreha odkupim. ☎ (0609)654-037. 10786

ODKUPUJEMO HLODOVINO sadnega drevja, listavcev in iglavcev. Opravljamo tudi posek in spravilo lesa. ☎ (068)47-305. 10918

TELEKOM in ostale delnice ugodno odkupim. ☎ (068)324-297. 10957

BREZOVO HLODOVINO kupim. ☎ (068) 53-006. 10960

DROBEN KROMPIR za prašiče kupim. ☎ (068)22-440. 10901

MOTORNA VOZILA

JUGO KORAL 45 prodam. ☎ (0608)32-549. 10917

CLIO 1.2 RN, letnik 6/96, ugodno prodam. ☎ (068)22-475. 10944

GOLFGTII, letnik 1986, 130.000 km, dodatno opremljen, kovinske barve, prodam. ☎ (068)49-502, popoldan. 10950

OPEL KADETT 1.6 karavan, letnik 1989, prva registracija 1990, rdeč, registriran do 8/98, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)52-246. 10955

Z 101, letnik 1990, garažirano, lepo ohranjeno, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)85-782. 10958

MANJŠI TOVORNJAK znamke OM 40-35 N, generalno obnovljen, registriran do 8.6.1998, nosilnosti 1500 kg, prodam. ☎ (068)55-144, po 17. uri. 10965

Z 750, dobro ohranjeno, registrirano do 7/97, prodam. ☎ (068)65-285. 10913

126 P, letnik 1989, prodam. ☎ (068)87-399. 10907

ROVER 214 SI, letnik 1994, dodatna oprema, klima, CZ, prodam. ☎ (0609)645-333. 10928

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, dobro ohranjeno, garažirano, 66.000 km, prodam. ☎ (068)323-559. 10922

HONDO CIVIC 1.5, letnik 1985, srebrno, strešno okno, odlično ohranjeno, prodam. ☎ (068)323-356. 10891

VW CADY 1.6, zastekljen, letnik 1996, 17.000 km, prodam. ☎ (068)321-795, popoldan. 10948

126 P, letnik 1992, registriran do 11/98, bel, prodam. ☎ (068)65-388. 10956

WARTBURG GOLF 1300, letnik 10.1.1990, registriran do 10/99, prodam za 2500 DEM. ☎ (068)83-013, popoldan. 10951

OPEL KADETT Klub Karavan 1.6 i, KAT, letnik 1991, bel, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)41-363. 10914

Z 101, letnik 1989, registriran do 5/98, prodam. ☎ (068)76-576. 10890

POHIŠTVO

NOVO OMARO za dnevno sobo prodam. ☎ (068)48-324, po 18. uri. 10963

POSEST

STARO HIŠO, potrebno popravila, primerno za diskont ali bife, v Šmilclu prodam. Drago Staniša, ☎ (066)75-266, od 18. do 20. ure. 10874

V GOR. PODBORŠTU pri Trebnjem prodamo zazidljivo parcelo ter njivo. ☎ (061)127-127-9. 10889

GOSTINSKI LOKAL v Sevnici, Glavni trg 16, cca 130 m², na ugodni lokaciji, prodamo. Informacije o prodajnih pogojih in lokalu dobite na ☎ (0608)81-357, v sak dan od 8. do 12. ure, razen sobote in nedelje. 10937

OB ASFALTNI CESTI Srednji Lipovec - Ajdovec, prodam 53 a bukovega gozda. ☎ (068)341-179. 10942

PRODRAM

ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, ugodno prodam. ☎ (061)751-432 ali (041)683-190. 10805

RDEČE VINO in modro frankinjo ter večjo količino sena prodam. ☎ (0608)32-836. 10912

KOMBINIRANO PEČ za centralno kurjavo na trda goriva in olje Waissman, 24.000 kcal, oljni gorilec Tissen, klasično cisterno, 2.000-litrsko, 9 VC, avstrijsko, prodam. ☎ (068)81-467. 10940

MESO polovice krave ali po kosih ter kostanjevo kolje, kalano, dolžine 3 m, prodam. ☎ (068)85-604. 10926

ZARADI BOLEZNI prodam 2 lovski puški. ☎ (061)805-120. 10916

VRTNA železna vrata prodam. ☎ (068)371-171. 10908

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ prodam. ☎ (068)321-795, popoldan. 10949

VINO, metliško črnino, ugodno prodam. ☎ (068)59-054. 10894

NERABLJENO pomalno mizo z dvema koritoma 40 % ceneje, 8-litrski bojler, nerabljen in 500 kom. rabljene strešne opeke prodam. ☎ (068)24-896. 10905

VINO, modro frankinjo, prodam. ☎ (068)42-140. 10899

RDEČE VINO in prašiče za zakol prodam. ☎ (068)42-598. 10910

LESENE BANGERJE (hrastove) in hrastove plohe, 5 cm, prodam. ☎ (068)76-163. 10930

PEČ za centralno ogrevanje in termoakumulacijsko peč prodam ali menjam za žganje. ☎ (068)44-126. 10924

RAZNO

HLADILNIKE, zamrzovalnike in pralne stroje Gorenje, LTH, Končar, popravljamo na domu. ☎ (068)21-934. 10575

V CENTRU Novega mesta vzamem v najem prostor za gostinsko dejavnost. ☎ (0609)629-652 ali (041)680-972. 10754

SANACIJE DIMNIKOV z vgradnjo nerjavne cevi izvajamo strokovno in konkurenčno. Desetletna garancija! Informacije in naročila vsak dan od 7.30 do 9. ure na ☎ (068)341-429. 10903

IZKORISTITE NOVOLETNI POPUST! Vodimo in urejamo poslovne knjige za zasebnike in podjetja. Nudimo strokovno pomoč pri vaših poslovnih odločitvah! Vabljeni! Računovodske storitve, Lebanova 2, Novo mesto, ☎ (068)24-750. 10929

NUDIM POMOČ starejšim osebam (vsa dela, ki jih ne morejo opravljati sami, tudi dela na vrtu in vsa ostala dela zunaj). Šifra: Pomoč. 10931

GOSTILNA PIRKOVIČ, Šmarjeta, obveščaje cenjene goste, da organizira novoletni ples 1.1.1998. Rezervacije sprejemamo na ☎ (068)73-122. 10934

INŠTRUIRAM matematiko za srednje in osnovne šole. ☎ (068)85-531.

SLUŽBO DOBI

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo. Nudimo hrano in stanovanje. ☎ (068)52-530. 10892

ČE STE prijazno dekle brez večjih obveznosti in vestni pri delu, pokličite v gostinski lokal (za trud dobro plačilo), na ☎ (0608)31-435. 10936

KV KUCHARICO, samostojno, zaposlimo v okrepčevalnici za nedolocen čas. Delo je dopoldansko. ☎ (068)316-118, od 10. do 12. ure. 10941

KAVA BAR Pri slonu išče dekle za delo v strežbi. ☎ (068)321-495, dopoldan, 22-748, popoldan. 10952

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (068)27-948. 10961

OPREMLJENO SOBO, 20 m², s souporabo kuhinje in kopalnice, v Ljubljani, oddam študentki. ☎ (068)323-104. 10923

ŽIVALI

BELE PIŠČANCE za zakol prodajamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)42-524. 10716

PRAŠIČA, 120 kg, prodam. Vili Žarn, Vel. Mraševo 5, Podbočje. 10887

PLEMENSKEGA OVNA, koza in kozla ter hrastove plohe, 5 cm, prodam. ☎ (068)78-332. 10895

2 PRAŠIČA, težka do 130 kg, prodam. ☎ (068)75-093. 10906

PRAŠIČE, težke 120 kg, prodam. ☎ (068)73-208. 10946

PRAŠIČE, težke 160 do 200 kg, prodam. ☎ (068)76-232, po 15. uri. 10921

PRAŠIČA po izbiri prodam. ☎ (068)85-692. 10902

TELIČKA SIMENTALCA, starega do 10 dni, kupim. ☎ (068)85-733. 10909

KRAVO FRIZIJKO, staro 5 let, tretjič brejo 4 mesece, prodam. ☎ (068)46-656. 10964

VOZNEGA JUNCA in kravo za zakol prodam. ☎ (068)89-009. 10900

PRAŠIČA, 140 kg, prodam. ☎ (0609)642-941. 10911

KRAVO, staro 8 let, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)83-702. 10945

PUJSKE, težke cca 25 kg, prodam. ☎ (068) 75-121. 10954

NEMŠKI OVČARKI in belokranjsko belo vino ugodno prodam. ☎ (068)50-140. 10938

2 PRAŠIČA, cca 110 kg, prodam. ☎ (068)42-850, zvečer. 10953

ODOJKE za nadaljnjo rejo in prašiče, težke 100 do 140 kg, prodam. Možen zakol. ☎ (068)41-013. 10915

PRAŠIČA, težkega 120 kg, prodam. Možnost zakola. ☎ (068)81-679. 10898

2 PRAŠIČA za zakol, težka 120 do 150 kg, prodam. ☎ (068)42-783. 10943

PRASICA, 160 kg, domača hrana, prodam. ☎ (068)42-465. 10939

BREJO SVINJO prodam. ☎ (068)76-316. 10920

PRAŠIČE, 130 do 160 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)73-327. 10919

PRAŠIČE, 120 kg, prodam po 290 SIT/kg, kmečka reja, prodam. ☎ (068)73-552. 10927

DVE BREJI TELICI, simentalko in frizijko, prodam. ☎ (068)44-685. 10897

TELIČKA SIVCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)48-494. 10947

2 PRAŠIČA prodam. ☎ (068)81-843. 10959

PLEMENSKEGA KOZLA, prodam. ☎ (068)83-578.

DOLENJSKI LIST
 vaš četrtkov prijatelj

MEDLE

POLEG PROGRAMA SENČIL
 SEDAŠ ŠE **PVC**

OKNA IN VRATA
 z najsodobnejšo tehnologijo

ŠENTJERNEJSKA CESTA 13
 8000 NOVO MESTO
 TEL.: 068/323-673, FAX; 068/341-673

kređiti **TOM+3%**
 na 12 mesecev

VEKA

MIRA

frizerski salon

Mira Rustja, s.p.
 Marjana Kozine 3
 Novo mesto
 *
 naročila po
 ☎ 068/22-361

MODNO PLETILSTVO
IDA

Cenjene stranke obveščam, da sem se iz Bršljina 56 preselila na **Potok 19 a pri Straži**.
 Na voljo sem vam na tel. št. **068/83-776**.
 Želim vam vesele božične praznike in srečno novo leto!

HOBY PROGRAM
 d.o.o., GROUPLJE

LESNI CENTER
 PRODAJA LESNIH REPRMATERIALOV

- * IVERAL - domačih in tujih proizvajalcev
- * IVERNE PLOŠČE
- * ULTRAPAS
- * LAMINATI MAX - uvoženi
- * MEDIAPAN
- * ULTRALES
- * PANEL PLOŠČE
- * OPAŽNE PLOŠČE
- * BUKOVE VEZANE PLOŠČE
- * VEZANA PLOŠČA Z NEDRSEČO POVRŠINO (za kamione in dostavna vozila)
- * ZAKLJUČNE LETVE (talne, stropne)
- * KUHNJSKI PULTI

SKLADIŠČE IN PRODAJA GROUPLJE, Taborska 24 (nasproti pošte)
 Tel./fax: 061/761-194
 GSM: 041/630-527
 Delovni čas: pon.-pet.: 8.00-16.00

RADIO UNIVOX

107.5 MHz

Rozna ulica 38
 1550 Kobiljevo
 tel./fax: 061 855 686

RADIO KRKA
 Novo mesto
106,6 MHz

Športna oddaja
"ŠPORT V SOBOTO"

vsako soboto od 17. do 23. ure

Trgovsko podjetje ZRNO
 Gmajna 6 a, RAKA

VELIKA RAZPRODAJA KMETIJSKEGA IN GRADBENEGA MATERIALA

- * NPK 15-15-15 vreča 1.390 SIT
- * NPK 7-20-30 vreča 1.580 SIT
- * NPK 8-26-26 vreča 1.695 SIT
- * KAN vreča 999 SIT
- * UREA vreča 1.112 SIT
- * pesni rezanci 16,00 SIT/kg
- * sončnične tropine 38,00 SIT/kg
- * koruza 16,99 SIT/kg
- * ječmen 23,50 SIT/vreča

ZAŠČITNA SREDSTVA 20% nižje posezonske cene.

Cene so za kmete in so brez prometnega davka.
 Možnost dostave na dom.
ZRNO vam želi vesel božič in srečno novo leto 1998.
 Tel. 0608/75-410, 75-086

RADIO MAX

88,90 MHz
 89,70 MHz

STUDIO 10 LET

103.0 MHz

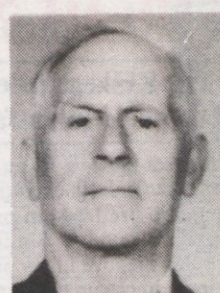
Mala Klinika
Cinizma
na
vašem kanalu

Verjemite ali ne...

**RADIO
OGNJIŠČE**
Krvavec Kum
104.5 105.9

SALON ZA PSE

BUDVA
U. TALCEV 12 NOVO MESTO
(068) 324-377

RADIO SRAKA

94.6 MHz

Drug drugemu smo na tisoč načinov dolžni.
HONORÉ DE BALZAC
Ustvarjalen človek je po naravi stvar aroganten.
BOŠTJAN M. ZUPANČIČ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka
**EGIDIJA
JARCA st.**
cestarja v pokoju iz Soteske
se najlepše zahvalujemo dobrim sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mu kakorkoli lajšali trpljenje ob težki bolezni in nam stali ob strani. Posebno se zahvalujemo dr. Francu Kokalju in medicinski sestri ge. Jelki Pirc za požrtvovalno lajšanje bolečin. Iskrena hvala tudi g. župniku Andreju Severju za lepo opravljen obred in vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Njegova plemenitost, dobrota in ljubezen bodo ostali še naprej z nami.
Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite.
V 74. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila draga mama in stara mama
**MARIJA
GORENČIČ**
iz Gor. Ajdovca 7 pri Dvoru
Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvalujemo osebju Doma starejših občanov iz Šmihela, Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje, Revozu Novo mesto - Presernica, DOO Stelem Žužemberk, Osnovni šoli Vič - Ljubljana, pevcem iz Žužemberka ter gospodom župnikom Severju, Gnidovcu, Springerju in Kastelcu za tako lepo opravljen obred.
Žalujoči: vsi njeni

Človek je resnično revščina in praznina.
JOŽE UDOVIČ
Jedka ironija je orožje brezsrčnih ljudi.
HONORÉ DE BALZAC

V živalskih očeh leži žalost in nikoli se ne ve, ali je to odsev živalske duše ali bolečine, ki predstavlja tisto prazno bit.
CARL G. JUNG

ZAHVALA
Ob izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in tasta
FRANCA MOLJKA
iz Črnomlja, Sadež 42
se iskreno zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, sodelavcem in bivšim sodelavcem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem za številna pisna in ustna sožalja, za podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo pokojnega k zadnjemu počitku. Iskrena zahvala g. Kramariču in g. Mikložiču za prelepe poslovilne besede, Ribiški družini Črnomelj in njegovim nekdanjim rokometašicam za izkazano spoštovanje. Hvala moškemu pevskemu zboru Črnomelj, izvajalcu Tišine in g. Maleriču za pogrebne storitve. Hvala tudi ZD Črnomelj in dr. Macanu, Splošni bolnici Novo mesto - diabetični ambulanti, kjer ste se vrsto let trudili za njegovo zdravje. Vsem in vsakemu posebej še enkrat naša iskrena zahvala! Tebi, dragi ata Franc, pa hvala za vso ljubezen, večno boš v mislih z nami.
Žalujoči: vsi njegovi

VI NAM - MI VAM
oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116
odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3 ☎ 068/321-751	ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.
RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE APROS, d.o.o., Novo mesto	3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečajji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.
RAČUNOVODSKE STORITVE ☎/faks: 0608/87-306 068/81-505	Z vodenjem in svetovanjem pri poslovnih odločitvah se uspešno spopadamo že nekaj let. Poleg vodenja poslovnih knjig za zasebnike in podjetja opravljamo tudi vsa administrativna dela. Vabljeni! MICRA, Kostanjevica, Dol. Prekopa 51
JELKA, d.o.o., VINICA TRGOVINA Tel., faks: 068/64-411	BOŽIČNE CENE BELA TEHNIKA Gorenje: pomivalni stroj samost. PMS 81.700 SIT; številnik, komb., 50 cm šir., 46.460 SIT; številnik, komb. 60 cm šir., 63.000 SIT; pralni stroj 64.550 SIT; vgradnji elementi kom. št. 65.200 SIT; v gradnji pom. stroj 79.000 SIT. Na cene velja dodatnih 10 % popusta! Pohitite, količine so omejene! KUHNJE: iz uvoza in domače. SEDEŽNE GARNITURE in ostalo pohištvo, dnevne sobe, spalnice, otroške sobe. NAJUGODNEJŠE CENE KOPALNIC! Dostava brezplačna, možnost obročnega odplačevanja!

KRKA ZDRAVILIŠČA
Slovo od starega leta in pozdrav novemu v:

- ZDRAVILIŠČU DOLENJSKE TOPLICE
- ZDRAVILIŠČU ŠMARJEŠKE TOPLICE ali v
- HOTELIH OTOČEC

Silvestrovanje in novoletni ples

Dotatne informacije in rezervacije na recepcijah:
Dolenjske Toplice 068 65 230, 66 012
Šmarješke Toplice 068 73 230, 73 030
Hoteli Otočec 068 75 701, 75 419

Srečno '98!

En dan vse zastonj
Nemogoče je mogoče
KOVINOTEHNA
Samo za imetnike Kartice Kovinotehne.

VELIKA NAGRADNA AKCIJA za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

V veliki "družini" naročnikov in bralcev Dolenjskega lista ni nikoli nihče preveč. Da bi vsak četrtek v letu prejelo vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, še več naročnikov, smo pripravili veliko nagradno akcijo. Kdor se bo s spodnjo naročilnico (pošlje naj jo na naslov Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, p.p. 212) pridružil številnim naročnikom, bo do novega leta časopis prejemal brezplačno, po plačilu naročnine za naslednje leto pa mu bomo poslali knjigo in koledar, ki si ju bo izbral na spodnji naročilnici.

S tem akcije kajpak še ne bo konec, najbolj "vroče" bo po novem letu, ko bomo med novimi naročniki izžrebali dobitnika **hladilnika**, med starimi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za letos, pa se bo nekdo razveselil **pralnega stroja**.

Ena nagrada ni nobena, poreče kdo, zato za nove in stare naročnike že pripravljamo še več manjših nagrad. Komu bodo pripadle, bo določil žreb.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

ime in priimek: _____ upokojenec: _____ da ne

naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

pošta: _____

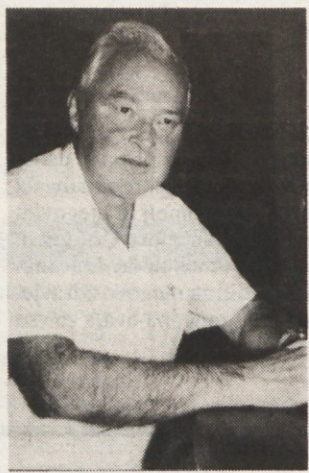
Izjavljam, da naročilo res velja zame najmanj za eno leto, nato pa dokler naročnine ne bom odpovedal. Naročnino bom plačeval osebno ali s položnico, ki mi jo bo poslal Dolenjski list. Za nagrado v naročniški akciji sem izbral (obkrožite knjigo in koledar):

knjigo: _____ koledar: _____

- Tone Jakše: DOLENJSKI OBRAZI
- setveni stenski koledar
- Jože Dular: SMEH NA PREPIHU
- umetniški stenski koledar

kraj: _____ datum: _____ podpis: _____

Dr. Janez Kramar

davnimi leti nehal kaditi, zadržuje se pri hrani, teče, z ženo rada smučata.

Po končani novomeški gimnaziji se je kot zelo dober, resen in široko razgledan dijak vpisal na medicino. Sprva je hotel študirati slavistiko, saj ga je zelo privlačevala literatura, za katero ga je v gimnaziji navduševal prof. Milan Dodič, in še danes veliko in redno bere. "Kamorkoli grem, v torbi imam stalno s seboj Prešerna, Cankarja in Balantiča." Za slednjega nesrečnega slovenskega pesnika, dolgo zamolčevanega, ga je kot dijaka nižje gimnazije, današnje osemletke, navdušil takratni hmeljniški učitelj Zdravko Slamnik, kasneje znani slovenski pisatelj, poznan pod psevdonimom Pavle Zidar, s katerim sta še dolgo obdržala stike. "Na nočni omari doma imam Ketteja, od sodobnih slovenskih pesnikov imam pa najraje Tone-ta Pavčka."

Potem pa je prevladala želja po študiju medicine, za katero se je kasneje odločil tudi njegov mlajši brat Jože, prav tako kirurg v novomeški bolnici. Za maturo je Kramarjev najstarejši sin dobil prvo pravo obleko, "gvant". V njej je pet let zatem, mesec pred začetkom absolventskega staža, diplomiral. Devet dni po diplomu, ki sta jo s kolegico Mariko Kuhelj, s katero sta prijateljevala od prvega letnika, opravila kot prva v letniku na isti dan, sta se poročila. Ženin Janez je bil seveda v svoji maturantski obleki. Dobila sta službo v novomeški bolnici, v kateri oba delata od prvega delovnega dne pred več kot 34 leti. In vseskozi sta tudi hkrati dežurna, tako da sta lahko skupaj v službi in doma. Od treh njunih otrok je šla najmlajša hči po poti staršev in je tudi zdravnica.

Od sedmih Kramarjevih otrok jih je pet nadaljevalo šolanje in teh pet se je odpovedalo doti, le sestra, ki se je poročila na kmetijo, jo je dobila. "Naša dota so naše šole," pravi dr. Kramar. "Veseli in zadovoljni smo, da je brat Stane ostal doma in da tako dobro in uspešno vodi kmetijo."

Dr. Kramar ima vseskozi opraviti z bolnimi in trpečimi ljudmi. Zdravi jih, jim lajša bolečine in jih tolaži. Lajšati bolečine je božje delo, pravi latinski pregovor. Zdravnik Janez Kramar ga opravlja na človeški način. Kaj pa pravzaprav je zdravnik? Dober človek, ki se spozna na medicino. **ANDREJ BARTELJ**

Kramarjevi otroci iz Gorenje-ga Kamenja pod Hmeljnikom so v osnovno šolo v Karteljevo hodili 5 let, čeprav bi lahko nadaljevali šolanje na novomeški gimnaziji že po 4. razredu. Do novomeške šole je bilo treba pešačiti 8 kilometrov in po šoli prav toliko nazaj domov; to je skupaj 3 ure hoje vsak dan. Otroci so morali biti dovolj krepki, da so zdržali ta napor. Doma pa jih je po šoli seveda čakalo še delo na kmetiji. "Pa nam ni bilo težko, tako radi smo delali," se spominja drugi od sedmih Kramarjevih otrok, najstarejši sin, dr. Janez Kramar, specialist kirurg in urolog, dolgoletni predstojnik urološkega oddelka na novomeškem kirurškem oddelku, cenjen in spoštovan zdravnik, blag in srčno dober človek.

Dr. Kramar še danes rad dela, tako kot v otroštvu in mladosti. V bolnici je vsak dan ob sedmih zjutraj, domov pa ne gre prej, preden njegova ambulanta, ki je vedno polna bolnih in trpečih ljudi, ni prazna in dokler ni na oddelku naredil vsega, kar je treba. Da ne govorimo o operacijah. "Pa tudi fizično rad delam, spomladi v Kamenju, kjer na domači kmetiji dobro gospodari brat, zmeraj na roke pokosim bregove, da se ne zaraščajo. Je ni boljše rekreacije, kot je košnja po starem: celo telo se razgiba, vse mišice delajo, kosec pa je vesel, sproščen in zadovoljen." Prav za rekreacijo sta si z ženo, prav tako zdravnic, specialistko anesteziologinjo, kupila vinograd v Kotu nad Semičem, poleg imata tudi njivico in samo zidano barako za orodje, ne pa zidance - vikenda. "Za svoje zdravje mora človek v prvi vrsti sam poskrbeti," pravi zdravnik. Tako je sam že pred

"SHEN QI ZA KVALITETNEJŠE ŽIVLJENJE"

NOVO MESTO - Božični čas je čas prijetnih presenečenj družinskega miru, iskanja notranje sreče in zadovoljstva. Da vse to dosežemo, je najprej treba verjeti, obstajajo pa tudi znanja. Starodavne skrivnosti Vzhoda in sodobna spoznanja Zahoda je v svojem življenjskem delu združila kitajska mojstrica Aiping Wang - učiteljica življenja in življenjske energije shen qi. Prislunhiti ji bo mogoče v soboto, 20. decembra, ob 15.30 v veliki dvorani KC Janeza Trdine, pol ure prej pa izkušnjam ljudi, ki so s pomočjo te metode pridobili svoje zdravje, ozdraveli najhujših bolezni, se odvadili kajenja ali rešili odvisnosti od drog. Dobrodošli vsi. Cena vstopa je 100 tolarjev.

TAMBURAŠI V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Tamburaški orkester Glasbene šole Črnomelj bo pod vodstvom Silvestra Mihelčiča mlajšega v petek, 19. decembra, ob 19. uri nastopil v Kulturnem domu.

ŠENTJERNEJSKI OKTET V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - Zadnje nedeljo je v Luzarjevi gostilni v Škocjanu nastopila ljubljanska vokalna skupina Akapelca. Nastop je privabil več kot 70 poslušalcev, kar je za škocjanske razmere zelo lep obisk. To nedeljo, 21. decembra, pa bo ob 17. uri v isti gostilni predbožični nastop Šentjernejskega okteta, katerega gost bo oktet Valvasor iz Litije. V novi gostilniški dvorani ob nedeljah zvečer potekajo tudi plesne vaje. Podjetna in za kulturo vneta gostilničarka Ksenija Luzar obljublja, da bo v zimskih mesecih vsaj enkrat na mesec pripravila kakšno kulturno prireditev.

KULTURNO-ZABAVNA VEČERA

ČRNOMELJ - Mladinski kulturni klub Bela krajina vabi v petek, 19. decembra, na študentsko kulturno-zabavno večer: ob 20. uri se bi pričelo potopisno predavanje z diapozitivi, ob 22. uri pa bo nastopil vokalno-instrumentalni kvartet Bard, ki ga sestavljajo že uveljavljeni belokranjski glasbeniki. Igrali bodo priredbe slovenske in tuje zabavne glasbe 60-ih let in popularne jazz skladbe. V soboto, 20. decembra, pa bo ob 22. uri nastopila legendarna metliška skupina prve generacije slovenskega punk rocka Industbag.

Rešitev za ledene in snežne ceste?

Nemirni raziskovalec Martin Unetič iz Krškega izdelal tekočino, ki je kos ledeni in snežni cesti, pri tem pa ne škodi ne pločevini, asfaltu ali betonu niti ne naravi

KRŠKO - Če bi se uveljavila nova iznajdba 68-letnega Martina Unetiča iz Krškega, bi bila ta dobrodošla vsaj iz dveh razlogov: na cenejši način bi se zoperstavili zimskim nevšečnostim zaradi ledu in snegu na cestah, hkrati pa bi rešili težav številne vulkanizerje, ki ne vedo, kam z odpadnimi gumami. Unetič je namreč s pirolizo, s postopkom, ki je podoben žganjekuhi, iz odpadnih gum pridobil posebno tekočino.

Martinov nemirni duh nikoli ne počiva, še posebej pa sedaj ne, ko je v pokoju. Že pred desetletji je kot prvi v takratni Jugoslaviji izdelal kalup za vse vrste betonskih kvadrov, z betonskimi stebri za vinograde pa je zalagal malone

vsokanjanje domovino. In ker ga zanima vse, kar je drugačno od že znanega, se je pred časom posvetil odpadnim gumam. Sin ima namreč poleg njegove hiše v prostori, kjer je imel sam pred upokojitvijo delavnico, vulkanizerstvo s trgovino gum in alu platišč.

Martin je najprej izdelal stroj za razrez odpadnih gum, s katerim se prostornina le-teh zmanjša za 6- do 7-krat. Po dobrem letu dni tuhanja pa je odkril postopek za izdelavo tekočine za škropljenje cest.

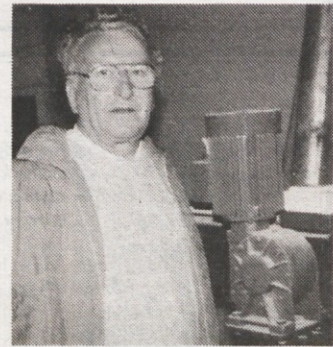
S pirolizo nastane iz ene gume okoli dva litra tekočine za škropljenje cest, liter pa zadostuje za 10

kvadratnih metrov površin. Sama naprava deluje kot perpetuum mobile. Olje in plini, ki nastajajo pri destilaciji, se namreč kot energija vračajo nazaj v proces.

Martin je preizkusil tudi vpliv tekočine na okolje. "Še od lanske zime imam v tekočini namočen del avtomobilskega blatnika, ki se ni še prav nič spremenil, nekaj tekočine imam v zmrzovalni skrini in se prav tako ni spremenila; da ne razjeda asfalta, betona ne laka, pa sem prejšnjo zimo preizkusil pri nas doma. Rezultati so bili zelo spodbudni," pravi Martin. Čudežno tekočino so preizkusili tudi nekateri prijatelji in bili so zadovoljni z njo. Tekočina ima še dve prednosti: spomladi ni potrebno čiščenje in pometanje cest, kako nevarno je zaviranje na pasku, pa je spoznal že prenekateri voznik.

Inovatorja tekočine, kakršne v svetu ni izdelal še nihče, bi veselilo, če bi postopek prevzelo kakšno domače podjetje, da bi od tega imela kaj tudi občina, saj je dobil ponudbo že od enega ljubljanskega podjetja. Kot pravi, sam postopek pridobivanja ni drag, škropljenje s tekočino bi bilo cenejše od soljenja cest, potrebna bi bila le začetna investicija v objekt. Se bo torej našel kdo, ki bo izkoristil to odkritje?

T. GAZVODA

INOVACIJA - Martin Unetič ob napravi za razrez gum, s katero zmanjša prostornino odpadnih gum za 6- do 7-krat. (Foto: T. G.)

ASTROLOŠKO PREDAVANJE

NOVO MESTO - Danes, 18. decembra, bo ob 18. uri v veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca predavanje strokovnjakov z Astrološkega inštituta v Ljubljani. Vstopnine ni.

STUDIO D ODPIRA VRATA

NOVO MESTO - V soboto, 20. decembra, bo radijska postaja Studio D praznovala 10-letnico začetka oddajanja. Jubilej ta regionalna postaja končuje z vlaganjem v tehnologijo, ki bo omogočila računalniško vodenje radijskega programa. S tem bo Studio D od 20. decembra dalje v kontaktu s svojimi poslušalci 24 ur dnevno. Na dan obletnice bodo organizirali dan odprtih vrat, kjer bodo vsem, ki jih bodo obiskali, pokazali, kako oblikujejo program, poslušalcem pa bodo podelili tudi nekaj nagrad.

Kamenčani zlati na Danskem

Dvajset let delovanja PGD Kamence - Zgradili nov gasilski dom - Uspešni na manjših in večjih tekmovanjih

NOVO MESTO - Začeli so iz nič. Nekaj let po ustanovitvi so se lotili gradnje gasilskega doma, ta čas pa so imeli gasilci orodje v hrambi kar doma. Sicer pa začetki gasilstva na Kamencih segajo nazaj v leto 1922, vendar je društvo po vojni prenehalo delovati. Danes štejejo okrog 270 članov,

njihov požarnovarnostni okoliš je zelo velik, sega od Kamenja in Hudega do Kamenc in Bršljina. Na tem območju živi okrog 2.500 prebivalcev.

Pred desetimi leti so kamenški gasilci dokončali gasilski dom, ves

številna tekmovanja jih tudi precej stanejo. Pri tem jim pomagajo številni sponzorji, krajevna skupnost Bučna vas, Gasilska zveza Novo mesto, nekaj denarja pa zberejo tudi sami.

čas pa so skrbeli za dvig požarnovarnostne kulture med krajani, nabavljali so tudi novo opremo ter skrbeli za dobro usposobljenost svojih gasilcev. Ta skrb se jim je obrestovala. Zadnje soboto v avgustu organizirajo že tradicionalni memorial Franca Sitaraja, v spomin na enega najagilnejših ustanovnih članov društva.

Njihova članska A-ekipa se je po uspešnem državnem tekmovanju julija udeležila še Gasilske olimpiade na Danskem, kjer so sodelovali gasilci iz 26 evropskih držav. Čeprav je bila zanje to prva olimpiada, so se domov vrnili z zlato značko, od 66 ekip so dosegli 10. mesto. Dobro so se odrezale tudi ostale slovenske ekipe, saj so se ekipno uvrstili med prve tri države v Evropi.

J. D.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kje je Toni Gorenc? - Ekološka taksa v Boštanju? - Metliška šivilja o socialnih razlikah - Pohvala za Jožeta Papeža - Hribčki na cesti - Koliko dobijo Romi?

Občan iz Gotne vasi iz Ulice Ivana Roba v Novem mestu je prepričan, da v njihovi ulici ne živi nihče z imenom Toni Gorenc, čeprav se je v prejšnji rubriki nekdaj predstavil s tem imenom. "Sicer pa je problem res tak, kot ga je opisal izmišljeni Toni Gorenc." Če Gorenca torej ni, je očitno, da se nekateri sramujejo svojega lastnega imena.

Jože iz Boštanja, ki je poklical, je proti plačevanju ekološke takse v ceni vode. Po njegovem bi morali v krajevni skupnosti vrniti tak-

so, ki so jo že zaračunali, saj je prepričan, da za tako takso ni zakonite podlage. Po odgovor smo se napatili na sedež KS Boštanj. Naključje je hotelo, da smo klicali v pisarno KS vsakič takrat, ko ni bilo nikogar tam. Zato bomo zadevo raziskali v naslednjih dneh po drugi poti.

Šivilja iz konfekcije Beti Metlika se sprašuje, ali se Beti res obetajo boljši časi. "Mogoče za vodilne v tovarni, za šivilje za strojem ne," zatrjuje ona. V proizvodnji za stroji imajo zelo visoke norme in dobijo nizke plače, oni niso dobili dodatnih plač.

Bralka iz okolice Otočca je pohvalila Jožeta Papeža, čigar podjetje je naredilo centralno kurjavo družini Grabnar iz Dolenje vasi pri Mirni Peči, o čemer je poročal Dolenjski list. "Njegovo dejanje je vredno posnemanja. Ljudi, ki bi na tak način pomagali, ni veliko," je rekla bralka.

Jože z Goleka pri Krškem je jezen na tiste, ki gradijo ceste skozi naselje Grič. "Tu mašijo z asfaltom, delajo dovoze k vsaki stanovanjski hiši posebej, zato je na cesti polno hribčkov. Kje so prometni strokovnjaki?"

Vrtačič Alojz iz Pristavice pri Šentjerneju je vprašal o višini denarnih socialnih pomoči za Ro-

me. Rekel je, da je znana višina kmečke pokojnine, zato bi ljudi zanimalo tudi, koliko dobijo Romi. Kmečka pokojnina po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov znaša 24.291,77 tolarjev, kmečka borčevska pokojnina pa znaša 48.583,54. Znesek velja od prvega novembra 1997, kot so nam povedali v Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v Ljubljani. Višina denarne socialne pomoči, ki jo prejema Romi, je zelo različna. Alojz Simončič, direktor Centra za socialno delo Novo mesto, je povedal, da center za socialno delo ugotavlja višino socialne pomoči za vsako romsko družino ali posameznega Roma posebej. Pri tem upoštevajo med drugim, ali ima Rom lastnino in ali kaj zasluži sam. Zakon o socialnem varstvu določa višino denarne socialne pomoči in sicer je za izhodišče pomoči postavil zajamčeno plačo v Sloveniji.

Sandi Žagar iz Novega mesta je sporočil, da so v njihovi trgovini Farmel na voljo vlažilci za prostore. Marija z Grma v Novem mestu je namreč prejšnji teden sporočila, da vlažilcev ni najti v trgovinah po mestu. Omenjena trgovina, kjer torej imajo vlažilce, je v Markljevi ulici 3 v Novem mestu - za lažje iskanje povejmo, da je na Kamencah.

L. M.

ZMAGOVALNA EKIPA - Ob vrnitvi iz Danske so "zlati" ekipi kamenških gasilcev krajani pripravili svečan sprejem. Zmage pa ni bil vesel le kapetan ekipe Andrej Pate, ampak tudi poveljnik Milan Barbo, predsednik društva Tone Kumelj, pa tudi Andrej Poljšak iz novomeške gasilske zveze, ki jim je pomagal pri organizaciji.

ŽE 60 LET STARI ČEVELJČKI - Stanislav Košmrl in Žabje vasi, nekoč s Potovega Vrha, ima že več kot 60 let spravljen čeveljček, ki mu jih je za h krstu naredil njegov boter Alojz Bele iz Stopič. Komaj 11 cm dolgi čeveljčki so izdelani iz usnja in zbiti s klinci, še danes pa so videti kot novi. Alojz Bele je bil priznan čevljarški mojster, v njegovi šoli pa se je izučil tudi Franc Košmrl iz Novega mesta, ki je bil kasneje direktor Tovarne obutve in graditelj tovarne v Bršljinu. (Foto: J. Dornič)

ARS RAMOVŠ

Vstopnice II. Festivala Brežice '98 v najlepši dvorani Moje dežele so že v prodaji. Vljudno vabljeni! Pred tremi dnevi smo izdali zgoščenko I. Festivala Brežice '97.

(061) 125 33 66

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prislunhil.

• Slovenec z lahkoto prenaša le eno bolečino - sosedovo.